कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१

स्वीकृत मिति २०८१।०६।०६

प्रस्तावनाः लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक विकासमा कृषि क्षेत्रको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ। राष्ट्रिय कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा यस प्रदेशको योगदान १४.३ प्रतिशत रहेकोमा प्रादेशिक कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैले खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्न र कृषि उपजको आयात प्रतिस्थापन गर्न आत्मनिर्भर उन्मुख कृषिको आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण र व्यावसायीकरण मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै रोजगारीका अवसरहरु सृजना गर्न स्थान विशेष भौगोलिक अवस्थिति, हावापानी, उपलब्ध उत्पादन स्रोत साधनको उपयोग गर्दै कृषि उपजको तुलनात्मक लाभ र प्रतिष्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि आवश्यक रहेको छ।

सोही सन्दर्भमा लुम्बिनी प्रदेश, कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरेकोमा उक्त कार्यक्रमलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न लुम्बिनी प्रदेशको विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा १० को उपदफा (२) बमोजिम लुम्बिनी प्रदेश, कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले यस कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद -१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस कार्यविधिको नाम "कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागू हुनेछ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

(क) "अनुदान" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको लागि मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने नगद रकम वा वस्तुगत सहायता वा दुवैलाई सम्झनु पर्छ।

(ख) "अनुदानग्राही" भन्नाले सञ्चालित कार्यक्रम अनुसार अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्था/उपभोक्ता समिति/संघ संस्थालाई सम्झनु पर्छ।

(ग) "आवेदक" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक कृषक वा फर्म वा कम्पनी वा कृषक समूह वा सहकारी संस्था वा उपभोक्ता समिति वा संघसंस्था (राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था वा सोही प्रकृतिका अन्य संस्था) लाई सम्झनु पर्छ।

(घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले कृषि, पशुपन्छी, सिंचाई कार्य गर्ने गरी कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उपभोक्ता समिति सम्झनु पर्छ।

(ङ) "कम्पनी" भन्नाले कृषि/पशुपन्छी व्यवसाय गर्ने उद्देश्यले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका कम्पनीलाई सम्झनु पर्छ।

(च) "कार्यक्रम" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ७ मा उल्लेख भएका क्रियाकलाप/ कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ।

(छ) "कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १४ अनुसार गठित कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिलाई सम्झनु पर्छ।

(ज) "कार्यक्रम व्यवस्थापन समन्वय समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १३ अनुसार गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समन्वय समितिलाई सम्झनु पर्छ।

(झ) "कार्ययोजना" भन्नाले दफा ७ बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार कार्यालयले स्वीकृत गरेको विस्तृत क्रियाकलाप, लागत अनुमान, समयावधि, अपेक्षित उपलब्धि र जिम्मेवार पक्ष सहितको विवरणलाई सम्झनु पर्छ।

(ञ) "कार्यालय" भन्नाले मन्त्रालय तथा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूलाई सम्झनु पर्छ।

(ट) "कृषक समूह" भन्नाले कृषि पेशामा संलग्न भई साझा आवश्यकता र चाहना भएका व्यक्तिहरू मिलेर सामूहिक विधिद्वारा कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने गरी स्थापना भई सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।

(ठ) "कृषि उपज" भन्नाले कृषकले नेपालमा उत्पादन गरेका वस्तु तथा त्यसरी उत्पादित वस्तुको प्रारम्भिक रूपमा प्रशोधन गरिएका खाद्यान्न बाली, फलफूल, तरकारी, मसलाबाली, तेलहन, दलहन, पुष्प, पशुपन्छी, मासु, दूध, अण्डा, हाड/छाला, माछा, ऊन, च्याउ, मौरी, रेशम, कफी, अलैंची, घाँसेबाली, कपास, उखु लगायत कृषिका सबै उपक्षेत्रसँग सम्बद्ध उत्पादन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले औद्योगिक प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने कृषिजन्य कच्चा पदार्थ वा वस्तु समेतलाई जनाउँदछ।

(ड) "निर्देशक समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १२ अनुसार गठित समितिलाई सम्झनु पर्छ।

(ढ) "निर्देशनालय" भन्नाले मन्त्रालय अन्तर्गतको कृषि विकास निर्देशनालय र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयलाई सम्झनु पर्छ।

(ण) "पशु" भन्नाले घरपालुवा पशु, पन्छी र जलचर प्राणी समेतलाई सम्झनु पर्छ।

(त) "फर्म" भन्नाले कृषि/पशुपन्छी व्यवसाय गर्ने उद्देश्यले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उद्यमीहरूको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।

(थ) "ब्रुडर कृषक" भन्नाले कुखुरा विकास फार्म खजुराबाट स्वीकृत भएको मापदण्ड अनुसार उक्त फार्ममा सूचीकृत भएका हुर्किएका चल्ला विक्री गर्ने कृषक/फर्मलाई सम्झनु पर्छ।

(द) "मन्त्रालय" भन्नाले लुम्बिनी प्रदेशको कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ।

(ध) "स्थानीय तह" भन्नाले लुम्बिनी प्रदेश भित्रका गाउँपालिका, नगरपालिका वा उप-महानगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ।

(न) "सहकारी" भन्नाले कृषि/पशुपन्छी सम्बन्धी कार्य गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएको सहकारी संस्थालाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कृषि उद्देश्य रहेको बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था समेतलाई बुझाउँछ।

परिच्छेद -२
प्रादेशिक कृषि विकासको मार्गदर्शक सिद्धान्त, अपेक्षित उपलब्धि र प्राथमिकता क्षेत्र

३. मार्गदर्शक सिद्धान्तः कृषि विकासमा योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायका विषयहरूलाई मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा अवलम्बन गरिने छ;-

(क) रोजगारी सृजना र समावेशीकरण,
(ख) सहकार्य र समन्वय,
(ग) दिगोपना,
(घ) कृषि प्रणालीको रुपान्तरण,
(ङ) निजी तथा सरोकारवाला क्षेत्रको संलग्नता।

४. अपेक्षित उपलब्धिः देहायमा उल्लिखित अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न कृषि विकासका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ;-

(क) उच्च तथा दिगो उत्पादकत्व वृद्धि,
(ख) कृषि क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि,
(ग) कृषि व्यावसायीकरण अभिवृद्धि,
(घ) कृषि पूर्वाधार तथा बजार विकास र सुधार,
(ङ) संस्थागत विकास तथा सुशासन प्रवर्द्धन।

५. प्राथमिकता क्षेत्रः प्रदेश कृषि विकासका देहायका प्राथमिकता क्षेत्र रहेका छन्;-

(क) नश्लसुधार तथा बीउ बिजन प्रवर्द्धन, गुणस्तरीय कृषि/पशुपन्छी/मत्स्य उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि,

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

(ख) प्रविधि विस्तार, हस्तान्तरण, सफल अवधारणा अनुशरण र प्रदर्शन,

(ग) बाली/वस्तु प्रवर्द्धन, आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन,

(घ) बाँझो जमिनको उपयोग, चक्लाबन्दी, भूमिको वैज्ञानिक उपयोग, माटोको उर्वराशक्ति प्रवर्द्धन र उत्पादकत्व वृद्धि,

(ङ) बाली/वस्तु स्रोत केन्द्रहरुको स्थापना, विस्तार, संचालन र सुदृढीकरण,

(च) राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्था, नीजि, सहकारी तथा अन्य सरोकारवालाहरू क्षेत्रको सहभागिता, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्द्धन,

(छ) कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार बीच सम्बन्ध विस्तार तथा सेवा प्रवाहमा सुधार ।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

परिच्छेद ३
सरोकारवालाहरूको भूमिका र कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन

६. निकायगत तथा सरोकारवालाहरूको भूमिका: यस कार्यविधि अनुसारका कार्यक्रमहरूको सञ्चालनमा सरोकारवालहरूको भूमिका देहाय बमोजिमको हुनेछः-

(क) मन्त्रालयको भूमिका: कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यकता अनुसार नीतिगत मार्गदर्शन, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण तथा कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,

(ख) निर्देशनालयको भूमिका: कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण तथा मातहतका कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन/मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्ने।

(ग) कार्यालयको भूमिका:

- कार्यालयले यस कार्यविधिको अधिनमा रही स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने,
- जिल्लास्तरमा समन्वय, अनुगमन, मूल्याङ्कन गरी माथिल्लो निकायमा प्रगति प्रतिवेदन गर्ने।

(घ) अनुदानग्राही/लाभग्राहीको भूमिका:

- अनुदानग्राही/सेवाग्राहीले यस कार्यविधिको अधिनमा रही कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने,
- अनुदानग्राहीले सम्झौता/कार्ययोजना बमोजिम निर्धारित समय, लागत, गुणस्तर र परिमाणमा कार्य सम्पन्न गरी दिगो रुपमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने।

(ङ) स्थानीय तहको भूमिका:

- कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारीरूपमा सञ्चालनार्थ समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- कार्यालयबाट माग भएका तथ्याङ्क तथा अन्य विवरण उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

७. **कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन:** (१) कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:-

(क) प्राविधिक सेवा, प्रविधि प्रसार तथा नियमन:

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
१.०१	कृषि प्रविधि प्रदर्शन तथा अन्य प्रदर्शन (कृषि तर्फ)	• मापदण्ड बमोजिम छनोट भएको विषय (प्रविधि) सम्बन्धमा सरोकारवालालाई अभिमुखीकरण तथा पूर्व तयारी गर्ने, • आवश्यक सामग्रीहरू र प्रविधि सहित कार्यालयले प्रर्दशन सञ्चालन गर्ने, • कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात सम्बन्धित सामग्री कृषकलाई आवश्यकता अनुसार हस्तान्तरण गर्न सकिने, • प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गरिएको क्रियाकलापहरूको अभिलेख राखी प्रचार प्रसार गर्ने।	• प्रविधि प्रदर्शन अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप वा विषयवस्तुको सहमति निर्देशनालयबाट लिनुपर्ने, • प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा बाली/वस्तु, स्थान, प्रविधि र लाभग्राहीको छनोट गर्ने, • कृषि अनुसन्धान परिषदले सिफारिस गरेको तथा अन्य अध्ययनबाट प्रमाणित भएको तर कृषक समुदायस्तरमा नपुगेको प्रविधिलाई प्राथमिकता दिने, • बहुसंख्यक कृषकहरूको सहज पहुँच तथा अवलोकन गर्न सकिने स्थानलाई प्राथमिकता दिने, • छनोट भएको लाभग्राहीले सञ्चालित कार्यक्रमको कृषि अभ्यास, संरक्षण, संवर्द्धन लगायत अन्य आवश्यक कृषि कर्म गर्ने प्रतिबद्धता गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी प्रति प्रदर्शन अधिकतम रु. ५० हजारसम्म खर्च गर्न सकिने।
१.०२	हाई डेन्सिटि स्याउ प्रदर्शन कार्यक्रम	• हाई डेन्सिटि स्याउको बिरुवा, तथा अन्य उत्पादन आवश्यक सामाग्रीहरु र प्रविधि सहित कार्यालयले प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, • कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात सम्बन्धित सामाग्री लाभग्राहीलाई आवश्यकता अनुसार हस्तान्तरण गर्ने, • प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गरिएको क्रियाकलापहरुको अभिलेख राखी प्रचार प्रसार गर्ने।	• प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा स्थान, प्रविधि र लाभग्राही छनौट गर्नुपर्ने, • कम्तिमा १ रोपनी क्षेत्रफलमा प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • छनौट भएको लाभग्राहीले कार्यालयबाट उपलब्ध आवश्यक सामाग्रीको प्रयोग र संरक्षण गर्नुको साथै कार्यालयको प्राविधिक निर्देशन पालन गर्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने, • हाई डेन्सिटि स्याउ प्रर्दशन अन्य कृषकहरुले सहज रुपमा देख्न सक्ने, बाटो नजिक, सहज रुपमा सिक्न सक्ने गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहित कार्ययोजना स्वीकृत गरी प्रति हाई डेन्सिटि स्याउ प्रदर्शन अधिकतम रु ५ लाख खर्च गर्न सकिने।
१.०३	मत्स्य प्रविधि प्रदर्शन	• आवश्यक सामग्रीहरु र प्रविधि सहित कार्यालयले	• प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने विषय वस्तुको सहमति	• कार्यालयले लागत

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, • मापदण्ड बमोजिम छनोट भएका विषयमा उत्पादन प्रशोधन लगायतका विषयहरुमा प्रदर्शन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात सम्बन्धित सामग्री लाभग्राहीलाई आवश्यकता अनुसार हस्तान्तरण गर्न सकिने, • प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गरिएको क्रियाकलापहरुको अभिलेख राखी प्रचार प्रसार गर्ने।	निर्देशनालयबाट लिनुपर्ने, • प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा बाली/वस्तु, स्थान, प्रविधि र लाभग्राहीको छनोट गर्ने, • छनोट भएको लाभग्राहीले कार्यालयबाट उपलब्ध आवश्यक सामग्रीको प्रयोग र संरक्षण गर्नुको साथै कार्यालयको प्राविधिक निर्देशन पालना गर्ने प्रतिवद्धता हुनुपर्ने, • प्रविधि प्रर्दशन अन्य कृषकहरूले सहज रूपमा देख्न सक्ने, बाटो नजिक, सहज रूपमा सिक्न सक्ने गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने।	अनुमान सहित कार्ययोजना स्वीकृत गरी प्रति प्रदर्शन अधिकतम रु. २ लाख खर्च गर्न सक्ने
१.०४	बाली उपचार शिविर	• शिविर सञ्चालन हुने व्यहोराको सूचना स्थानीय तह मार्फत सम्बन्धित कृषकहरूमा प्रवाह गराउने साथै वेबसाइट मार्फत पनि सूचित गर्न सकिने, • नमूना जाँच र समस्या पहिचान तथा समाधानका विधि सिफारिस गर्ने, • बाली उपचार शिविरमा आवश्यक/उपयुक्त जैविक तथा वानस्पतिक विषादी, विभिन्न पासोहरु, विषादी प्रयोग गर्दा आवश्यक पर्ने सुरक्षित पहिरन लगायतका सामग्री खरिद गर्न सकिने, • कार्यक्रमको अभिलेखीकरण गरी सो को प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पठाउने।	• शिविर कम्तीमा १ दिन सञ्चालन गर्नुपर्ने, • शिविर सञ्चालन गरिने स्थानको छनोट कार्यालयले प्राविधिक सम्भाव्यता र आवश्यकताका आधारमा गर्ने, • शिविर सञ्चालन कार्यालयले आफै गर्ने वा बाली संरक्षण प्रयोगशाला वा अन्य निकाय वा विज्ञको समन्वयमा गर्न सक्ने, • बाली उपचार शिविरमा १ पटकमा कम्तीमा २५ जना कृषकहरूलाई सहभागी गराउने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • प्रचार प्रसार, चियापान, ब्यानर, स्टेशनरी व्यवस्थापन आदिको लागि प्रति शिविर अधिकतम रु. ५०००/- खर्च गर्न सकिने।
१.०५	आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा	• कार्यालयले स्प्रेयर, जैविक तथा गैर रासायनिक विषादी, रासायनिक विषादी, एप्रोन, ग्लोब्स, चश्मा आदि प्रकोप नियन्त्रणमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद गरी प्रकोप व्यवस्थापन गर्ने, • कार्यक्रमको अभिलेखीकरण गरी सो को प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पठाउने।	• कार्यालयले कुनै क्षेत्रमा आकस्मिक रूपमा बाली तथा बिरुवामा शत्रुजीवको प्रकोप देखा परेमा निदान तथा व्यबस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्न सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल
कृषि अर्थविज्ञ
महाशाखा प्रमुख
सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
१.०६	बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	• कार्यालयले स्प्रेयर, जैविक तथा गैर रासायनिक विषादी, रासायनिक विषादी, एप्रोन, ग्लोब्स, चश्मा आदि प्रकोप नियन्त्रणमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद गरी समस्या निदान गर्ने, • कार्यक्रमको अभिलेखीकरण गरी सो को प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पठाउने।	• कार्यालयले नियमित रूपमा रोगकिराका कारण समस्याग्रत क्षेत्रमा वा व्यावसायिक कृषकको बाली तथा बिरुवामा देखा परेका समस्या निदान तथा व्यवस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्न सकिने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.०७	सचेतना कार्यक्रम (विषादी प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण)	• विषादीको सुरक्षित प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण सम्बन्धी पम्पलेट/पोष्टर प्रकाशन/वितरण, • जनचेतनामूलक सामग्री उत्पादन तथा रेडियो/सामाजिक सञ्जाल मार्फत प्रसारण कार्यक्रम तथा सडकनाटक/स्थलगत सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन, मुख्य बजार/चोकमा सन्देशमूलक/होर्डिङ बोर्ड स्थापना आदि,प्राङ्गारिक/जैविक विषादीको नमूना वितरण तथा उपयोग, • विषादी प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण सम्बन्धी तालिम तथा अन्तरक्रिया, आवश्यक स्थानमा जैविक तथा वानस्पतिक विषादी, पी.पी.ई. सेट खरिद तथा वितरण।	• कार्यालयले कार्यक्रमको कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने। • विषादी प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण सम्बन्धी आवश्यकता अनुसार अध्ययन गर्ने। • निर्देशनालय र बाली संरक्षण प्रयोगशालासँगको समन्वयमा कार्यालयले कार्यक्रम तय गर्नुपर्ने	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.०८	माटो व्यवस्थापन कार्यक्रम	• कार्यालयले आवश्यकता अनुसार देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सक्नेः १. माटो परीक्षण २. प्रचारप्रसार तथा अभिमुखीकरण, ३. प्राङ्गारिक मल उत्पादन, परीक्षण तथा प्रदर्शन, ४. माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि ५. भकारो/गोठेमल/कम्पोष्ट मल सुधार, ६. बोकासी/भर्मि कम्पोष्ट उत्पादनमा सहयोग, ७. माटो उपचारका लागि कृषि चुन, जिप्सम र अन्य सामग्री वितरण,	• कार्यालय मार्फत सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप/विषयवस्तुको सहमति निर्देशनालयबाट लिनुपर्ने, • कार्यालयले एउटा क्लष्टरमा कम्तीमा २५ घरधुरी समेटिने गरी कम्तीमा १०० घरधुरी समावेश हुनुपर्ने। कार्यालयले उपयुक्त स्थलको छनोट गरी कृषक/फर्म/समूह/सहकारी मार्फत देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरूमध्ये आवश्यकता तथा सम्भाव्यताका आधारमा छनोट गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने, १. हरियो मल (ढैंचा आदि) प्रयोग प्रदर्शनः कम्तीमा १	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • क्षमता अभिवृद्धिमा अधिकतम १० प्रतिशत खर्च गर्न सकिने। • स्थलगत तालिममा प्रति तालिम अधिकतम रू. २० हजार खर्च गर्न

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		८. हरियो मल उत्पादन तथा प्रयोगका लागि बीउमा सहयोग, ९. माटोमा सन्तुलित खाद्य तत्व व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य क्रियाकलापहरू, कार्यक्रमको उपलब्धि/नतिजा विश्लेषण गरी निर्देशनालयमा प्रतिवेदन गर्ने।	रोपनी जग्गामा प्रदर्शन गर्नुपर्ने, २. भकारो/गोठे मल/कम्पोष्ट मल सुधारः मूत्र संकलन टंकी निर्माण, मलखादमा छानो व्यवस्थापन गरी गोठेमल/कम्पोष्ट मल उत्पादनका लागि कम्तीमा २ वटा खाडल हुनुपर्ने, ३. भर्मी कम्पोष्ट उत्पादनः प्राविधिकको ईस्टिमेट अनुसार भर्मी वेड वा भर्मी व्यागमा मल उत्पादन गरेको हुनुपर्ने, उत्पादन लागत कम गर्न उपलब्ध भएसम्म स्थानीय श्रोत साधनको प्रयोग गर्ने।	सकिने।
१.०९	सामाजिक परिचालनका लागि संघ संस्थासँगको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन/निरन्तरता समेत	• कार्यालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालनमा सहयोग गर्ने, • कार्यालयको संस्थागत विकासमा सहयोग, • कार्यालयमा सूचना केन्द्र वा हेल्प डेस्कमा जनशक्ति व्यवस्थापन गरी सहयोग गर्ने, • समुदायमा सूचना प्रवाह र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरूमा सहयोग गर्ने।	• सम्बन्धित कार्यालयले जिल्लास्थित कार्यक्षेत्र भएको सामाजिक संघसंस्थासँग वार्षिक कार्ययोजना माग गरी स्वीकृत गर्नुपर्ने, • सम्बन्धित कार्यालयले सामाजिक संघसंस्था छनोटको विधि आफै निर्धारण गर्न सक्नेछ।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्नुपर्ने।
१.१०	मेला, दिवस, सप्ताह, महोत्सव संचालन तथा सहभागी	• मेला/दिवस/महोत्सव/प्रदर्शनी/फेस्टीवल/विज्ञ सम्मेलन सहभागीका लागि सवारी साधन, इन्धन, सजावटका सामग्री, प्रचार प्रसार, छपाई, तुल ब्यानर, पोष्टर, प्रदर्शनको लागि सान्दर्भिक स्टल निर्माण, • व्यवस्थापन, पुरस्कार र सम्मान, अन्तरक्रिया गोष्ठी, प्राविधिक कार्यपत्र तयारी र प्रस्तुती जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने	• मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल/ विज्ञ सम्मेलन सरोकारवालाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने, • कार्यक्रममा प्रचार प्रसारको लागि चेतनामूलक पोष्टर, पम्पलेट, ब्रोसर छपाई, स्टल सजावट र व्यवस्थापन गर्न सकिने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • सम्बन्धित कार्यालय आफै आयोजक भएको हकमा स्वीकृत लागत अनुमान बमोजिम खर्च गरिने र आफै आयोजक नभएको हकमा प्रति कार्यक्रम अधिकतम ५०

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चसीमा
				हजारसम्म खर्च गर्न सकिने।
१.११	एडाप्टिभ रिसर्च (Adaptive Research) कार्यक्रम	• अनुसन्धानमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू (बीउ/बेर्ना, मलखाद, विषादी, मेजरिङ्ग टेप, डोरी, पेन्सिल, कागज, प्लाष्टिक, ज्यामी खर्च, औजार/उपकरण लगायतका समाग्रीहरू), • इन्धन तथा भ्रमण खर्च, • समन्वय बैठक/नतिजा गोष्ठी, • कृषक अवलोकन, प्रचार प्रसार, • तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, प्रतिवेदन तयारी, अभिलेखीकरण, • कार्यालयबाट फोकल कर्मचारी वा चौथो तहका करार कर्मचारी परिचालन गर्ने।	• कार्यालयले सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी बाली वस्तुसँग सम्बन्धित समस्याहरू संकलन गरी प्राथमिकीकरण गर्ने। • प्राथमिकताका आधारमा अनुसन्धानका विषयहरू पहिचान गरी समस्या समाधानका लागि विकसित प्रविधिहरूको अनुसरण गर्न कृषकको खेतबारीमा परीक्षण/अनुसन्धान गर्ने, • समस्या समाधानका लागि उपयुक्त प्रविधि उपलब्ध नभएमा सोको अनुसन्धानको लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने, • अनुसन्धान गर्ने स्थान र कृषक छनोट गर्ने, • उत्पादन लागत न्यूनीकरण गर्ने, उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने, गुणस्तर/मूल्य अभिवृद्धि गर्ने र स्थानीय प्रविधि, परम्परागत ज्ञान र सीपको अभिलेखीकरण गर्ने खालका अनुसन्धानलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कार्यालयले विषयसँग सम्बन्धित फोकल व्यक्ति तोक्नुपर्ने र सो कार्यमा स्थानीय तहमा कार्यरत करार सेवाको एक जना कृषि प्राविधिकलाई स्थलगतरूपमा अनुसन्धान कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन खटाउन सक्ने, • सम्बन्धित फोकल व्यक्तिले कार्ययोजना सहितको अनुसन्धान प्रस्ताव तयार गरी कार्यालयबाट स्वीकृत गर्नुपर्ने, • अनुसन्धानका लागि जग्गा भाडा बाहेकका अन्य खर्च कार्यालयले गर्ने र प्राप्त उब्जनी सम्बन्धित कृषकलाई	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
			हस्तान्तरण गर्न सकिने, • आवश्यक परेमा निर्देशनालयले थप विस्तृतीकरण गर्न सक्नेछ।	
१.१२	कृषि उपजहरूको थोक र खुद्रा पाक्षिक मूल्य संकलन	• निर्देशनालयले तोकेको मापदण्ड र ढाँचामा बजारको मूल्य संकलन सम्बन्धी कार्य कार्यालयले सञ्चालन गर्ने।	• निर्देशनालयले तोकेको मापदण्ड र ढाँचा अनुसार संकलन गरी पाक्षिक रूपमा निर्देशनालयमा प्रतिवेदन गर्ने। • पाक्षिक मूल्य वेबसाइटमा सार्वजनिक गर्नु पर्ने।	मूल्य संकलन गरेको खाजा खर्च वापत प्रति पटक बढीमा रु. ३०० सम्म खर्च गर्न सकिने।
१.१३	तथ्याङ्क व्यवस्थापन सहयोगी कार्यक्रम	• तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी क्रियाकलापहरू ।	• सरोकारवाला निकायहरूलाई सहभागी गराई तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम तथा गोष्ठीहरू सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.१४	तथ्याङ्क व्यवस्थापन कार्यक्रम (प्रदेश र स्थानीय तहको तथ्याङ्क)	• जिल्ला तथा पालिकास्तरमा विभिन्न बालीहरूको क्षेत्रफल तथा उत्पादन विवरणलाई अद्यावधिक गर्न प्रदेशका सबै स्थानीय तह तथा जिल्लास्थित कार्यालयका प्राविधिकहरूलाई Web-based AMIS Software मा तथ्याङ्क प्रविष्ट सम्बन्धी अभिमुखिकरण/ क्षमता अभिवृद्धि तालिम/ गोष्ठी सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालय र स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरूलाई कार्यक्रममा सहभागी गराउने।	• कार्यालयले प्रचलित नियमानुसार लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.१५	बाली कटानी कार्यक्रम	• छनोट गरिएको नमूना क्षेत्रमा बाली कटानी गर्ने, • बाली कटानी भएको नमूना क्षेत्रको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क लिने र कार्यालयमा अभिलेख राखी सोको प्रतिलिपी निर्देशनालयमा पठाउने।	• सिजन अनुसार बालीहरू कटानी गरी उत्पादकत्व मापन गर्ने, • सिंचित र असिंचित उत्पादन क्षेत्रहरूको छुट्टाछुट्टै प्रतिनिधित्व हुने गरी बाली कटानी गर्न क्षेत्रहरू एकिन गर्ने, • छनोट गरिएका क्षेत्र मध्ये (५ फिट*५ फिट) एउटा नमूना हुने गरी बाली कटानी गर्ने, • प्रत्येक उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वटा randomized नमूनाबाट उत्पादन तथ्याङ्क लिने, • एक बाली कटानीमा पाँच नमूना हुनुपर्ने, • फलफूल बालीका हकमा निर्देशनालयले निर्धारण गरेको	• क्षतिपूर्ति र ज्याला खर्च वापत प्रति बाली कटानी रु. ५०० खर्च गर्न सकिने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
			मापदण्ड बमोजिम हुने।	
१.१६	विभिन्न सरोकारवाला संघ संस्थाको सहकार्यमा विशेषज्ञ सहितको पशुपन्छी तथा मत्स्य स्वास्थ्य शिविर संचालन	औषधी, खोप, उपकरण/सामग्री प्रचार, प्रसार, यातायात तथा व्यवस्थापन खर्च।	• सेवा पहुँच नपुगेको समुदायमा वा व्यावसायिक पशुपालन भएको क्षेत्रमा शिविर सञ्चालन हुने, • आवश्यकताका आधारमा Veterinary Professional, fisheries professional र Veterinary Para Professional सहितको टोली परिचालन गर्नुपर्ने, • कार्यक्रम एक दिन सञ्चालन हुने, • शिविरमा पशुपन्छी तथा मत्स्यको आवश्यक उपचार र प्राविधिक सेवा सञ्चालन गर्नुपर्ने, • प्रति शिविर न्यूनतम ३०० साना ठूला पशुपन्छीहरूको लागि सेवा उपलव्ध हुनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.१७	पशु स्वास्थ्य शिविर	• औषधी उपचार, खोप, परिजिवी नियन्त्रण, गर्भ परीक्षण, प्रजनन् विकृती उपचार आदि, • प्रचार प्रसार, • जनचेतना कार्यक्रम, • यातायात तथा व्यवस्थापन खर्च • घरदैलो सेवा समेत सञ्चालन गर्न सकिने • अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	• स्थानीय तहको समन्वयमा निश्चित क्षेत्र तोकी न्यूनतम ५० घरपरिवार लाभान्वित हुने गरी १/२ दिने शिविर सञ्चालन गर्नु पर्नेछ, • विशेषज्ञ तथा प्राविधिक टोली परिचालन गरी शिविर सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, • प्रति शिविर न्यूनतम २०० साना ठूला पशुपन्छीहरूलाई उपचार तथा प्राविधिक सेवा उपलव्ध गराउनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.१८	मत्स्य शिविर सेवा सञ्चालन	• शिविर सचालन सम्बन्धी प्रचार प्रसार, • आवश्यक रसायन, उपकरणहरू र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने, • शिविर सञ्चालनमा पानी गुणस्तर, माटोको गुणस्तर, माछाको स्वास्थ्य अवस्था आदि स्थलमा पुगी उपचार तथा प्राविधिक सेवा दिने, • शिविर सञ्चालनको अन्तमा सुझाब सहित रिपोर्ट वारे कृषकसँग अन्तरक्रिया गर्ने,	निम्न मापदण्ड बमोजिम स्थानहरू पहिचान गरी शिविर सचालन गर्ने: • शिविर कम्तीमा २ दिन सञ्चालन गर्नुपर्ने, • शिविर सञ्चालन गर्ने स्थान सरोकारवालाको माग र प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा छनोट हुने, • कम्तीमा १ हप्ता अगावै कृषकहरूलाई जानकारी गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • कम्तीमा ४० पोखरीमा सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने,	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • स्थानीय तहका प्राविधिकलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण खर्च दिन

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

नम्रता सिंह
सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		• यातायात तथा व्यवस्थापन खर्च, • अभिलेखीकरण तथा प्रतिवेदन।	• आवश्यक परेमा वाह्य विषय विज्ञ समेत प्रयोग गर्न सकिने, • शिविर सञ्चालन भएको स्थानीय तहमा कार्यरत अधिकतम २ जना प्राविधिकहरु परिचालन गर्न सकिने।	सकिने।
१.१९	डोर टु डोर पशु बाँझोपन निवारण सेवा	• कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण खर्च खाजा खर्च, • इन्धन, औषधी, हर्मोन, मिनरल, भिटामिन, सिथ, ग्लोब, एप्रोन, सिरिन्ज, निडिल, लगायत, अन्य आवश्यक सामग्री उपकरण एवं लजिस्टीक नतिजामापन रिर्पोटिङ्ग जस्ता क्रियाकलापमा गर्ने। • पशु प्रजनन विज्ञ सेवा।	• कार्यालयले एक पटकमा कम्तीमा ५० वटा समस्यायुक्त गाई भैंसीहरू देखिएको क्षेत्र पहिचान गरी कम्तीमा २ दिन स्थलगत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • निम्नानुसारको जनशक्ति भएको टोली आवश्यकताका आधारमा परिचालन गर्न सकिनेछ;- • विषय विज्ञ १/२ जना, • पशु चिकित्सक/पशु विकास अधिकृत १ जना, • सहायकस्तरको प्राविधिक कर्मचारी २ जना, • स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिकलाई परिचालन गर्न सकिने, कार्यालय सहयोगी बढीमा १ जना, • कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात ३ महिना पछि फलोअप गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • बाह्य विज्ञलाई विशिष्ट श्रेणी सरहको दैनिक भ्रमण खर्च दिन सकिने। • स्थानीय तहको प्राविधिकलाई नियमानुसार दैनिक भ्रमण खर्च दिन सकिने।
१.२०	स्थानिय तहको सहकार्यमा Door to Door पशु बाझोपन निवारण सेवा	• कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण खर्च खाजा खर्च, • इन्धन, औषधी, हर्मोन, मिनरल, भिटामिन, सिथ, ग्लोब, एप्रोन, सिरिन्ज, निडिल, लगायत, अन्य आवश्यक सामग्री उपकरण एवं लजिस्टीक नतिजामापन रिर्पोटिङ्ग जस्ता क्रियाकलापमा गर्ने। • पशु प्रजनन विज्ञ सेवा।	• कार्यालय तथा स्थानीय तहको समन्वयमा एक पटकमा कम्तीमा ५० वटा समस्यायुक्त गाई/भैंसीहरू देखिएको क्षेत्र पहिचान गरी कम्तीमा २ दिन स्थलगत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • निम्नानुसारको जनशक्ति भएको टोली आवश्यकताका आधारमा परिचालन गर्न सकिनेछ;- • विषय विज्ञ १/२ जना, • पशु चिकित्सक/पशु विकास अधिकृत १ जना, • सहायकस्तरको प्राविधिक कर्मचारी २ जना, • कार्यालय सहयोगी बढीमा १ जना	• स्थानीय तहको सहकार्यमा कार्ययोजना तयार गरी अधिकतम रु.१ लाख खर्च गर्न सकिने

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
			• कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात ३ महिना पछि फलोअप गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने।	
१.२१	पशुपन्छी तथा मत्स्य स्वास्थ्य आकस्मिक सेवा	• आवश्यक औषधी, उपकरण खरिद तथा वितरण, • पशुपन्छी तथा मत्स्यको उपचार सेवा, • सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन।	• कम्तीमा ५ पशु वा १ माछा पोखरीमा एक्कासी रोगबाट वा एकै किसिमको संक्रमणबाट बिरामी वा मृत्यु भई प्रकोप फैलिएमा वा फैलन सक्ने सम्भावना कुनै सरकारी निकायबाट जानकारी प्राप्त भएमा आकस्मिक रूपमा पशुपन्छी तथा मत्स्य उपचार सेवा कार्यालयले सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.२२	भ्याक्सिन बैंक व्यवस्थापन तथा सञ्चालन	• भ्याक्सिन बैंक सञ्चालन, मर्मत, जेल प्याक, कुल बक्स, • जेनेरेटरको इन्धन, विद्युत महशुल, • भ्याक्सिनहरू वितरण र अभिलेखीकरण।	• कार्यालयले नेपाल सरकार तथा अन्य कार्यालयबाट प्राप्त हुने वा खरिद गरेका पशुपन्छीका विभिन्न भ्याक्सिनहरू भण्डारण,व्यवस्थापन तथा सञ्चालन।	कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.२३	भ्याक्सिनेटर परिचालन	• स्थानीय तहबाट सिफारिस भइआएका भ्याक्सिनेटर मध्येबाट नियुक्ति गर्ने, • भाक्सिनेटरको दुर्घटना बीमा (परिचालन अवधिको लागि मात्र), • सफ्टवेयर सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम, • अनुसूची ९, १०, ११, १२, १३, १४ अनुसार अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	• स्थानीय तहमा पत्राचार गरी भ्याक्सिनेटरहरूको सूची तयार गर्ने, • कम्तीमा ३५ दिने ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम लिएको/आवश्यक परेमा सरकारी सेवामा रहेका प्राविधिक कर्मचारीलाई समेत भेक्सिनेटरको रुपमा परिचालन गर्न सकिने, • भुक्तानीका लागि भ्याक्सिनेटरले सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट खोप लगाएको संख्या प्रमाणित गराई पशु सेवा शाखाको सिफारिस सहित कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्ने।	• भ्याक्सिनेटरलाई पशुमा खोप लगाएको सेवा शुल्क बापत; • पहाडमा ठूलो पशु (गाई, भैंसी, घोडा जाति) का लागि रु. २० र सानो पशु (भेंडा, बाखा, बंगुर) का लागि प्रति गोटा रु. १०, • तराईमा ठूलो पशु (गाई, भैंसी, घोडा जाति) का लागि रु. १५ र सानो पशु (भेंडा, बाखा, बंगुर) का लागि प्रति गोटा रु.

मन्त्री
कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविद्

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
				१०, • खोपको विवरण सफ्टवेयर मार्फत अद्यावधिक गरे बापत सेवा शुल्क ठूला पशुका लागि रु. १० र साना पशुका लागि रु. ५ प्रति गोटा उपलब्ध गराउन सकिनेछ।
१.२४	खोपका लागि लजिष्टिक खरिद	• अनुसूची-१५ बमोजिमका आवश्यक सामग्रीहरु खरिद गर्ने	• कार्यालयले नेपाल सरकार तथा अन्य कार्यालयबाट प्राप्त हुने वा खरिद गरेका पशुपन्छीका विभिन्न भ्याक्सिनहरु लगाउने कार्यको लागि आवश्यक पर्ने सामाग्री।	• कार्यालयले लागत अनुमान तथा कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१.२५	भ्याक्सिनेटर/इन्सिमिनेटर दुर्घटना बिमा	• बिमा कम्पनीको प्रचलित नियमानुसार दुर्घटना विमा गर्नुपर्ने। • भ्याक्सिनेटर/इन्सिमिनेटरलाई परिचालन गर्नु पूर्व अनिवार्य रुपमा विमा गर्नुपर्ने।		• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित नियमानुसार खर्च गर्नुपर्ने।
१.२६	थुनेलो रोग नियन्त्रण अभियान	• क्षमता अभिवृद्धि तालिम, • जनचेतनाका क्रियाकलापहरू, CMT किट तथा Teat dipping किट सामग्री खरिद तथा वितरण, • व्यवस्थापन खर्च, • अभिलेखीकरण तथा रिपोटिङ्ग।	• कार्यालयबाट दुध सहकारी/समूह/उद्यमीहरू/सञ्जालहरूसँग समन्वय गरी स्थान र समय निर्धारण गरी सञ्चालन गर्नु पर्ने, • गाई/भैंसीको व्यावसायिक पालन भएको क्षेत्रमा प्राथमिकता दिई अभियान सञ्चालन गर्नु पर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.२७	Spaying/neutering (सामुदायिक कुकुरहरूमा बन्ध्याकरण) कार्यक्रम	• कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण खर्च, इन्धन, औषधी तथा लोजिष्टिक, बाह्य विज्ञ आदीको लागत अनुमान स्वीकृत गरी गर्ने। • व्यवस्थापन खर्च,	• सम्बन्धित स्थानीय तह/पशु कल्याणमा संलग्न संस्था, सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी सामुदायिक कुकुरहरूको बन्ध्याकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • विज्ञ पशु चिकित्सक (बाह्य) सेवा लिन सकिने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी आन्तरिक/बाह्य

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		• अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।		विज्ञ मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • बाह्य विज्ञ पशु चिकित्सकलाई विशिष्ट श्रेणी सरह दैनिक भ्रमण भत्ता पारिश्रमिक दिन सकिनेछ। • प्रति कुकुर बन्ध्याकरण खर्च बापत अधिकतम रु २ हजार ३ सयसम्म खर्च गर्न सकिने
१.२८	ईपिडेमियोलोजिकल अवस्थाको पहिचान र रिपोर्टिङ	• फोटोकपि पेपर, टोनर, इन्धन, अन्य स्टेशनरी सामग्रीहरू र आवश्यक सामग्रीहरू। • अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	• मासिक रूपमा सम्बन्धित पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाला, निर्देशनालय वा केन्द्रीय निकायमा ईपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ गर्नु पर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।
१.२९	सेवानिवृत्त जनशक्ति परिचालन	• सेवानिवृत विज्ञहरूको सूची (रोष्टर) तयार गर्ने (सूची वर्षभरि नै अद्यावधिक गर्न सकिने र यस अघि सूचीकृत भैसकेको हकमा सूचीकृत हुनु नपर्ने), • अन्तरकृया र अभिमुखीकरण गर्ने, • कार्य क्षेत्रगत शर्त (ToR) निर्माण गर्ने, • परिचालन।	• निजामती कृषि सेवा/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद/ सरकारी कृषि/पशुपन्छी अध्यापन गर्ने संस्था, कृषि/पशुपन्छी बोर्ड/कम्पनी/कृषि बैंकबाट कम्तीमा अधिकृतस्तरको सेवानिवृत प्राविधिक कर्मचारीहरूको सूची)रोष्टर (मा सूचीकृत व्यक्ति परिचालन गर्नुपर्ने, • आवश्यकताको आधारमा दिनुपर्ने विज्ञ सेवा र अवधि सहित तोकी परिचालन गर्नुपर्ने, • सम्बन्धित निर्देशनालय र कार्यालयको समन्वयमा कृषि प्रसार र प्राविधिक सेवा सञ्चालन गर्नुपर्ने ।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • परिचालन गरिने सेवा निवृत्त व्यक्ति जुन पदबाट निवृत भएको सोही पद अनुसार खटिएको अवधिभरको दैनिक भ्रमण भत्ता।
१.३०	पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम	• दैनिक भ्रमण भत्ता, यातयात, संचार, इन्धन लगायतको आवश्यक पर्ने मसलन्द खर्च।	• पशु औषधी पसल अनुगमन निरीक्षण अनुसूची १६,१७ अनुसार, • पशुपन्छी फार्म अनुगमन निरीक्षण अनुसूची, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५ अनुसार,	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
			• मासु/डेरी पसल अनुगमन निरीक्षण अनुसूची २६, २७ अनुसार। • कार्यालयले विवरणको अभिलेख राखी सोको प्रतिवेदन माथिल्लो निकायमा रिपोटिङ गर्नुपर्ने।	
१.३१	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक/उद्यमी/सहकारी पुरस्कार कार्यक्रम	• छनोटको मापदण्ड तयारी, • सूचना प्रकाशन, • मूल्याङ्कन, • पुरस्कार तथा प्रमाण-पत्र वितरण, • कार्यक्रम व्यवस्थापन।	• कम्तीमा एक महिनाको म्याद दिई सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने। • मापदण्ड र छनोट विधि मन्त्रालयले तय गरे बमोजिम हुने। • बाली/वस्तु उत्पादन, बजारीकरण तथा कृषि प्रविधि प्रसारमा टेवा पुऱ्याउने कृषकहरू (कृषि तर्फ १ र पशुपन्छी तथा मत्स्य तर्फ १) लाई पुरस्कृत गर्ने। • पुरस्कृतले एक वर्षसम्म स्रोत केन्द्र वा स्रोत व्यक्तिको रूपमा काम गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • प्रदेश उत्कृष्ट १ लाख, जिल्ला उत्कृष्ट पुरस्कार रकम रु. २५ हजार
१.३२	कृषक सम्मान कार्यक्रम	• तोकिएको मापदण्ड र विधि बमोजिम उत्कृष्ट कृषक छनोट गरी पुरस्कृत गर्ने, • पुरस्कार, प्रमाण पत्र लगायतका सामग्री खरिद, • समारोह व्यवस्थापन।	• सम्बन्धित निर्देशनालयले कृषक छनोट गर्ने मापदण्ड र विधि निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ, • जिल्लामा एकजना कृषकलाई सर्वोत्कृष्ट कृषक पुरस्कार दिनुपर्ने र प्राथमिकतानुसार अन्य तीन विधाहरूमा एक-एकजना उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार दिन सकिनेछ।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • जिल्ला सर्वोत्कृष्ट कृषक पुरस्कार रु. १००००/-, उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार रु. ५०००/- प्रदान गर्ने।
१.३३	उत्कृष्ट कार्यालय र कर्मचारी मूल्याङ्कन तथा पुरस्कार	• निर्देशनालयले मापदण्ड बनाएर कार्यान्वयन गर्ने		
१.३४	कृषि सहकारी मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम	• कृषि प्रसार (प्राविधिक सहयोग तथा क्षमता अभिवृद्धि) क्रियाकलापहरू: तालिम, भ्रमण, सचेतना गोष्ठी, प्रदर्शन,	• मापदण्ड अनुसूची ४१ मा तोकीए बमोजिम हुनेछ।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेश सरकार राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		माटो व्यवस्थापन, बाली संरक्षण, बीउ उपचार सेवा आदि । • पूजीगत निर्माण, खरीद तथा अन्य कृषि विकास क्रियाकलापहरुः साना सिंचाई विकास कार्यक्रम, गोदाम घर निर्माण, बीउ प्रशोधन मेशिन खरिद, खलो निर्माण, प्रशोधन उद्योग स्थापना, कस्टम हायरिङ्ग सेन्टर स्थापना तथा अन्य आवश्यक पूंजिगत क्रियाकलाप। • उत्पादन तथा बजारीकरण क्रियाकलापहरूः उत्पादन सामग्रीहरू, बजारीकरणको लागी ग्रेडिङ्ग/प्याकेजिङ्ग सामाग्रीहरू लगायत अन्य सामाग्रीहरू। • व्यवस्थापकिय क्रियाकलापहरूः बैठकहरूमा खाजाको व्यवस्था, आवश्यक स्टेशनरी, होर्डिङ्ग बोर्ड, फर्निचर फिक्चर्स तथा अन्य सामाग्रीहरू। • क्रियाकलापहरूको विस्तृतीकरण अनुसूची ४१ मा तोकिए बमोजिम हुनेछ।		कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने। • कृषि प्रसार (प्राविधिक सहयोग तथा क्षमता अभिवृद्धि) क्रियाकलापहरूः शत प्रतिशत कार्यालयको सहयोग रहने। • पूजिगत निर्माण, खरिद तथा अन्य कृषि विकास क्रियाकलापहरुः सामुहिक प्रयोजनको हकमा अधिकतम ७५ प्रतिशत वा व्यक्तिगत प्रयोजनको हकमा अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान। • उत्पादन तथा बजारीकरण क्रियाकलापहरूः अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान। • व्यवस्थापकिय क्रियाकलापहरूः अधिकतम रु. १ लाख खर्च गर्न सकिने।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
१.३५	रेडियोसँग कृषि प्राविधिक	• समसामयिक प्राविधिक विषयसँग सम्बन्धित ज्ञान/प्रविधि प्रसार, • अनुभव आदान प्रदान।	• स्थानीय FM/radio/सञ्चार फर्मसँग सम्झौता गरी पाक्षिक रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही स्थानीय FM/radio सँग सम्झौता गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।
१.३६	कृषक प्राविधिक भेटघाट कार्यक्रम	• कृषक समुदायमा पुगी कृषक समुदायसँग प्रविधि विस्तार, प्राविधिक समस्या, प्राविधिक सर सल्लाह, पृष्ठपोषण लगायतका विषयवस्तुमा छलफल कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने • छलफलमा उठेका विषयवस्तुको प्रतिवेदन तयार गरी त्रैमासिक रुपमा सम्बन्धित निर्देशनालयमा पेश गर्नुपर्ने।	• मासिक कम्तिमा १ पटक फरक फरक स्थानको कृषक समुदायमा पुग्नुपर्ने ।	• छलफलको क्रममा सहभागीहरुको खाजा खर्च लगायतका क्रियाकलापमा प्रति कार्यक्रम अधिकतम १० हजार सम्म खर्च गर्न सकिने।
१.३७	विश्वविद्यालय, नार्क, विषय विज्ञ आदिको समन्वयमा समस्यामा आधारित प्रविधि हस्तान्तरण/प्रसार कार्यक्रम-वस्तुगत टेवा सहित	• समस्या पहिचान, • अभिमूखिकरण तथा अभियान संचालन, • प्रविधि प्रदर्शन • समस्या समाधानसँग सम्बन्धित सामग्री वितरण	• स्थलगत अनुगमनका क्रममा देखिएका वा जिल्लास्थित कार्यालय वा स्थानीय तह मार्फत जानकारीमा आएका र आर्थिक क्षति पुगेका/पुग्ने सम्भावना देखिएका व्यावसायिक बाली भएको स्थानहरुमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • विषय विज्ञको दैनिक तथा भ्रमण खर्च र आवश्यक सामाग्री व्यवस्थापनमा नियमानुसार खर्च गर्न सकिने।
१.३८	विगतमा सञ्चालित स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रम हस्तान्तरण तथा फलोअप कार्यक्रम	• सम्पन्न भएका स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमको अभिलेखीकरण, अनुगमन, निरीक्षण, निर्देशन, पृष्ठपोषण र हस्तान्तरणसँग सम्बन्धित क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने • सञ्चालित स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमहरुको सबल पक्ष र दुर्बल पक्षको समीक्षा गरेर प्रतिवेदन तयार गर्ने	• हस्तान्तरणको क्रममा बैठक सञ्चालन गर्दा खाजा खर्च लगायतका अन्य व्यवस्थपकीय शीर्षकमा (भ्रमण भत्ता बाहेक) खर्च गर्न सकिने • स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमको अभिलेखीकरणको क्रममा आवश्यक स्टेशनरी सामग्रीमा खर्च गर्न सकिने	• कार्यालयले प्रति स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमको हस्तान्तरण तथा फलोअपका लागि अधिकतम रु. २० हजारसम्म खर्च गर्न

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
				सक्ने
१.३९	सुन्तलाजात फलफूल बगैंचाको औंसा कीरा व्यवस्थापन कार्यक्रम	• सचेतनामूलक तालिम/गोष्ठी • कीराले संक्रमण गरेका फलहरु जम्मा गरी पूर्नका लागि खाडल तयारी • प्रोटिन बेट, ग्रेट फ्रुट फ्लाइ बेट • बिषादी छर्ने एप्रोन • स्प्रेयर • अन्य आवश्यक सामाग्रीहरु।	• गाउँ, टोल वा समूदायको बगैंचा[illegible]मिटर कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान तयार र स्वीकृत गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने।
१.४०	सुन्तलामा औंसा किरा नियन्त्रण तथा बगैचा व्यवस्थापन प्रविधि प्रदर्शन	• सचेतनामूलक तालीम/गोष्ठी • प्रदर्शनका लागि आवश्यक औजार/उपकरण, पासो, प्रोटिन बेट, विषादी, सुक्ष्मतत्व, पी.पी.ई. सेट खरिद, सिंचाइ सामग्री तथा अन्य आवश्यक सामग्री तथा उपकरण खरिद, • बगैंचा सुधारका लागि काँटछाँट, समस्या निदान, रोगकिरा व्यवस्थापन सहयोग गर्न आवश्यक प्राविधिक सेवा।	• व्यावसायिक स्थल र प्रविधि कम पुगेको स्थानमा कार्यालयले क्षेत्र छनोट गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने, • समस्याग्रस्त सुन्तलाजात फलफूल बगैंचा छनोट गरी अधिकतम बगैंचा धनीहरु लाभान्वित हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान तयार र स्वीकृत गरी संचालन गर्ने
१.४१	नार्क संगको सहकार्यमा Farmers field day	• नार्कबाट विकसित प्रविधि र नार्कद्वारा सञ्चालित गतिविधिहरुको सन्दर्भमा अगुवा कृषकहरु सम्मिलित स्थलगत अवलोकलन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	• कृषक भ्रमणको नर्म्स पालना गर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कृषक भ्रमणको नर्म्स बमोजिम खर्च गर्ने।
१.४२	IPNS कृषक पाठशाला सञ्चालन/ आई पि एम कृषक पाठशाला संचालन (कृषक सहजकर्ताबाट)	• कार्यक्रमको प्राविधिक मापदण्ड कृषि प्रसार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका तथा नर्म्स २०७४ (संघीय) बमोजिम सञ्चालन गर्ने र कार्यक्रमको आर्थिक पक्षको हकमा प्रदेशको प्रचलित सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड बमोजिम गर्ने।		
१.४३	शीत भण्डारणमा सुन्तला भण्डारणका लागि अनुकुलित	• सम्बन्धित निर्देशनालयले मापदण्ड बनाएर कार्यान्वयन गर्ने।		

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री, कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
	अनुसन्धान			
१.४४	अत्यावस्यक खोप खरिद	• रेविज, खोरेत, पि.पि. आर., लम्पिस्किन, भ्यागुते, चरचरे, स्वाइन फिवर, डिस्टेम्पर लगायतका पशुपन्छीजन्य रोगहरुको रोकथामका लागि आवश्यक पर्ने खोपहरु खरिद गर्न सकिने।	• कार्यालयले आवश्यकताका आधारमा निर्देशनालयको स्वीकृतीमा खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने।	• कार्यालयले लागत अनुमान तथा कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१.४५	खोरेत रोग विरुद्धको खोप खरिद	• पशुपन्छीजन्य खोरेत रोग विरुद्धको खोप खरिद गर्न सकिने	• कार्यालयले आवश्यकताका आधारमा निर्देशनालयको स्वीकृतीमा खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने।	• कार्यालयले लागत अनुमान तथा कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१.४६	पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामारीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान	• रोग सर्वेक्षण तथा प्रयोगशाला निदान, आवश्यक खोप, औषधी, उपकरण खरिद तथा वितरण, सचेतना कार्यक्रम, रिपोर्टिङ तथा प्रतिवेदन।	• कम्तिमा ५ पशु/पन्छी वा १ पोखरी मा एक्कासी एकै किसिमको संक्रमणबाट बिरामी वा मृत्यु भई प्रकोप फैलिएको वा फैलन सक्ने सम्भावना कुनै निकायबाट जानकारी प्राप्त भएमा।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१.४७	खोरेत रोग मुक्त जिल्ला अभियान	• पशु पहिचान, रोग सर्वेक्षण तथा सर्भिलेन्स, आवश्यक खोप भण्डारण तथा खोप अभियान संचालन, सामुदायिक पशु नियन्त्रण समन्वय, FMD सेरोसर्भिलेंस (खोप नलाकोमा), प्रतिरक्षा सेरोसर्भिलेन्स (खोप लगाइएको २१ दिनमा), पशु/पशुजन्य उत्पादनको आन्तरिक ओसारपसार, आयात नियन्त्रण तथा रेकर्डिङ, आन्तरिक क्वारेन्टिन चेक पोष्ट स्थापना/संचालन, आयात सिमा नाका हरुमा खोप तथा पशु पहिचान, सिमा नाकाहरुमा ढुवानी साधनको निर्मलिकरण (अन्तिम वर्ष सम्म), लजिष्टिक्स, छपाई, उपकरण खरिद, रिपोर्टिङ,	• कार्यक्रम संचालन हुने क्षेत्रको चार किल्ला पहिचान, घोषणा तथा प्रचार प्रसार, यस कार्यक्रम निरन्तर रुपमा ७-१० वर्ष सम्म संचालन हुनेछ।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी निर्देशनालयको सहमति पश्चात कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		प्रतिवेदन तथा खोरेत मुक्त घोषणा (भेडा/बाख्रा/वंगुर, गाई/भैंसीमा खोप) • कार्यालयले तथ्याङ्क अभिलेखीकरण गरी सोको प्रतिलिपि निर्देशनालयमा पठाउने। • अनुसूची ९, १० र ११ बमोजिम गर्ने। • पशु रोग अन्वेषण प्रयोगशालासँगको समन्वय		
१.४८	स्थानीय तह तथा ILRI सँगको सहकार्यमा पशु पोषण तथा प्रजनन विकृति सुधार कार्यक्रम	• पोषण सुधार(खनिजतत्व सहितको पोषण सुधारिएको घाँसेवाली, साईलेज, परालको उपचार, संतुलित आहारा बनाउने) • प्रजनन सुधार शिविर • भैंसीको अनुवंशिकीय सुधार • मुल्य श्रृखला बिकास • तालिम (कृषक, प्राविधिक, विज्ञ र मूल्य श्रृंखला सरोकारवालाहरु) • ग्रामिण प्रवर्द्धक परिचालन	• दुग्ध सहकारी तथा दूधको कारोवार गर्ने सहकारी हुनुपर्ने । • ग्रामिण पशु प्रवर्द्धक परिचालन गर्न ईच्छुक सहकारी हुनुपर्ने । • भैसीपालन कृषक सदस्यहरु छनौट गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने। • प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र सहकारीको संयुक्त साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने।	• प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र सहकारीको विनियोजित बजेटका आधारमा अनुसूची-४२ बमोजिम संयुक्त रुपमा कार्ययोजना तयार गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने।

ख) बीउ/नश्लसुधार कार्यक्रम:

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
२.०१	बीउ आत्मनिर्भर	• उत्पादन सामग्रीः स्रोत बीउ, सूचीकृत प्राङ्गारिक मल,, सुक्ष्म तत्व खरिद, • प्याकेजिङ सामग्री, बीउ प्रमाणीकरण खर्च, प्रशोधन सहयोग, यन्त्र उपकरणहरू खरिद।	• बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम न्यूनतम देहायको क्षेत्रफलमा सञ्चालन गर्नुपर्नेः बीज वृद्धि — तराई (कठ्ठा) — पहाड (रोपनी) तरकारी बीउ — ७.५ — ५ लसुन तथा प्याज बीउ — १० — ५ खाद्यान्न बाली बीउ — १५० — ६० (हिमाली जिल्लाको	• बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रमको हकमा प्रोत्साहन स्वरूप देहाय बमोजिम रकम उपलब्ध गराइनेछ। • आलु (पि वि एस प्रति १०० दाना) बाट बीउ उत्पादनका रू.

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय मन्त्री

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>कार्यक्रम</th><th>क्रियाकलापहरू</th><th>मापदण्ड</th><th>अनुदान सीमा</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td></td><td>हकमा ३०)</td></tr>
<tr><td>दलहन/ तेलहन बीउ</td><td>६०</td><td>२०</td></tr>
<tr><td>आलु बीउ पि.वि.एस.</td><td>१००० दाना</td><td>१००० दाना</td></tr>
<tr><td>आलु बीउ (अन्य स्तर)</td><td>३०</td><td>२०</td></tr>
</table>
• एकल वा समूहमा बीउ उत्पादन गर्न सकिने,
• सामूहिक बीउ उत्पादन क्लष्टरमा गर्नुपर्ने,
• बीउ बिजन कारोवार गर्ने अनुमतिपत्र लिएको हुनुपर्ने वा त्यस्तो संस्थासँग समन्वय गरेको हुनुपर्ने,
• स्रोत तथा प्रमाणित बीउ उत्पादकलाई प्राथमिकता दिइने।</td><td>२५००/-
• तरकारी, लसुन, प्याज तथा अन्य स्तर आलु बीउ उत्पादनमा प्रति रोपनी रु. ५०००/-
• खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बीउ उत्पादनमा प्रति रोपनी रु.१५००/- अनुदान दिइने।</td></tr>
<tr><td>२.०२</td><td>पि. वि. एस/टि. पि. एस. बीउ आलु वितरण</td><td>• बीउ खरिद तथा वितरण,</td><td>• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी सहभागी हुन सक्ने, सिंचाईको सुविधा भएको हुनु पर्ने,
• बीउ उत्पादन कार्यमा संलग्न भएको हुनुपर्ने,
• उत्पादित आलु बीउ प्रयोजनका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्ने। सूचना आह्वान अनिवार्य नरहेको।</td><td>कुल लागतको ७५ प्रतिशत अनुदान।</td></tr>
<tr><td>२.०३</td><td>बीउ आलुको ढुवानी, बोरा तथा शीत भण्डार शुल्कमा सहयोग कार्यक्रम</td><td>• शीत भण्डारण शुल्क सहयोग,
• बीउ ढुवानी,
• बोरा खरिद/छपाई।</td><td>• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/ सहकारीले आलु बीउ उत्पादन गरी शीत भण्डारमा भण्डारण गरेको हुनुपर्ने,
• आर्थिक वर्ष उल्लेख गरी वोरा छपाई गर्नुपर्ने।
• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/ सहकारीले वाली लगाउनुपूर्व बीउ आलु उत्पादन योजना सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने वा जानकारी दिनुपर्ने ।</td><td>शीत भण्डारण शुल्कमा अधिकतम ७५ प्रतिशत र अन्यको हकमा अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान।</td></tr>
</table>

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
२.०४	मत्स्य शुद्धनश्लका फ्युचर ब्रुड वितरण (टयाग तथा स्क्यानर सहित)	• सम्बन्धित कार्यालयले सरकारी निकायबाट शुद्ध नश्लको टयाग सहितको माउ माछा खरिद गरी मत्स्य ह्याचरीलाई उपलब्ध गराउने, • सम्बन्धित मत्स्य ह्याचरीले टयाग अनुसारको स्क्यानर (टयाग रिडर) खरिद गर्नुपर्ने।	• सम्बन्धित कार्यालयले सुचना मार्फत ईच्छुक ह्याचरी छनौट गर्ने, दर्तावाल ह्याचरी हुनु पर्ने, • न्युनतम १ हे जलाशय सहित मत्स्य ह्याचरी संचालन गरेको हुनुपर्ने, • नियमित भुरा उत्पादन तथा बिक्रि वितरण गरेको हुनुपर्ने।	• सम्बन्धित कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी टयाग सहितको माउ माछा शत प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराउने र स्क्यानर खरिदमा ७५ प्रतिशत वा अधिकतम १ लाख मध्ये कम हुन आउने रकम अनुदान स्वरुप उपलब्ध गराउन सकिने।
२.०५	माछा भुरा ढुवानीमा सहयोग	• माछा भुरा आवश्यक पर्ने कृषकहरुको आवश्यकता अनुसार मत्स्य स्रोत केन्द्रबाट कार्यालयले भुरा ढुवानी गर्ने र इन्धन लगायतका ढुवानीसँग सम्बन्धित खर्च बेहोर्ने • माछा भुरा आवश्यक पर्ने कृषकहरुको आवश्यकता अनुसार ढुवानी गर्नुपर्ने माछा भुराको माग संकलन गरिने। • सरकारी फार्मले माग बमोजिमको मत्स्य विज उपलब्ध गराउन नसकेको अवस्थामा दर्तावाल निजी मत्स्य ह्याचरी तथा नर्सरीहरुबाट माग बमोजिमको गुणस्तरीय मत्स्य विज आपूर्ति गरिने।	• कृषकलाई (६ कठ्ठा भन्दा कम जलाशयमा मत्स्य पालन गरेको) प्राथमिकता दिइनेछ। • कृषकस्तरबाट आवश्यक मत्स्य भूरा ढुवानीका लागि जिल्ला/सरकारी दर रेटका आधारमा गरिने। • सरकारी फर्महरुलाई पत्राचार गरी सम्भव भएसम्म सरकारी फर्मबाटनै मत्स्य भुरा ढुवानी गर्ने व्यवस्था मिलाइने।	• स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही ढुवानीका लागि लाग्ने खर्च पूर्ण अनुदान उपलब्ध गराइने। (मोर्टालिटी वापत १० प्रतिशत सम्म थप मत्स्य भुरा विनियोजत बजेटको परिधिमा रही ढुवानी अनुदानबाट नै खर्च हुने गरी उपलब्ध गराउन सकिने)।
२.०६	निःशूल्क कृत्रिम गर्भाधान सेवा कार्यक्रम	• कार्यालयले कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने कृषकहरुलाई लक्षित गरी निर्देशनालयले तयार गरेको फर्मेट बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहको पशु सेवा शाखामा सूचीकृत हुन सूचना प्रकाशन गर्ने,	• प्रत्येक कृत्रिम गर्भाधानकर्ताले आफूले गरेको कृत्रिम गर्भाधानको प्रगति विवरण तोकिएको फारममा भरी सम्बन्धित पशु सेवा शाखा र कृषकबाट प्रमाणित प्रति मासिक रुपमा विज्ञ केन्द्र/कार्यालयमा बुझाउनु	• कृत्रिम गर्भाधानकर्ताले पहाडमा प्रति गाई/भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गरेवापत १

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		• सूचीकृत भएका कृषकहरुको विवरण सम्बन्धित पशु सेवा शाखाले कार्यालयमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ, • यस कार्यक्रममा कृत्रिम गर्भाधानकर्ता (Inseminator) सूचिकृत गरी परिचालन गर्ने, • तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा अभिलेख राख्ने ।	पर्नेछ।	पटकका लागि मात्र रु.६०० र तराईमा रु. ४०० का दरले सेवा शुल्क पाउनेछन्।
२.०७	बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधानका लागि सेवा केन्द्र संचालन	• कार्यालयले प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा स्थान र फर्म/समूह/सहकारी छनोट गरी निम्नानुसार कार्य गर्ने: • कार्यालय तर्फ • Microscope, Autoclave, Waterbath, dummy, mat, semen extender, water distiller लगायतका ल्यावमा आवश्यक उपकरण खरिद • कृषक तर्फ: • ल्याव कक्ष निर्माण • वीरका लागि खोर निर्माण/व्यवस्थापन • वीर खरिद तथा ढुवानी • अभिलेख तथा प्रतिवेदन।	• कम्तीमा ४० वटा बंगुरका उन्नत जातका माउ पालन गरेको फर्म/समूह/सहकारी हुनुपर्ने, • Semen उत्पादनका लागि पालन गर्ने वीरहरु पशु प्रजनन कार्यालय, पोखरा/सरकारी स्रोत केन्द्र/निकायबाट खरिद गरी (अनुसूची-१ अनुसार) Pedigree record maintain गर्नुपर्ने, • Semen उत्पादन पश्चात अन्य कृषक/फर्महरुलाई सहुलियत दरमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा दिनुपर्ने,	• कुल लागतको ७५% अनुदान वा अधिकतम रु. ३ लाख २५ हजार सम्म खर्च गर्न सकिने।

ग) उत्पादन प्रवर्द्धन, प्रशोधन, भण्डारण र बजारीकरण

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.०१	व्यावसायिक तरकारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	उत्पादन सामग्रीहरू, सिंचाईका लागि आवश्यक सामग्रीहरू, यन्त्र/उपकरणहरू, प्राथमिक प्रशोधन, बजारीकरण सामग्रीहरू, पूर्वाधार सुधार वा निर्माण गर्ने क्रियाकलापहरू।	• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी सहभागी हुन सक्ने, • सामूहिक रूपमा कम्तीमा १ हे. वा एकलरूपमा कम्तीमा १० कठ्ठा (हिमाली जिल्लाको हकमा २.५ रोपनी) मा खेती गर्नुपर्ने।	• यन्त्र उपकरण/ अन्य सामग्रीको हकमा अधिकतम ५० प्रतिशत, • निजी पूर्वाधारको हकमा अधिकतम ५० प्रतिशत

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल
कृषि अर्थविज्ञ
महाशाखा प्रमुख
सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
			• जिल्लामा व्यावसायिक तरकारी खेतीको विवरण तयार गरी क्षेत्र निर्धारण गर्नु पर्ने।	• बीउविजन/बेर्ना ५० प्रतिशत र सामुदायिक पूर्वाधार निर्माणको हकमा अधिकतम ७५ प्रतिशत • प्रति हेक्टर अधिकतम रु. १ लाख अनुदान।
३.०२	मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• महमदानी, सुपर सहितको मौरी घार, घुम्टी, धुवादानी, रानी ढोका, क्वीन केज, आहारा दानी, हाईभ टुल, पन्जा, व्रस, मह छाल्ने भाडा, रानी छेक्ने पाता, आधार चाका बनाउने मेसिन खरिद। • उन्नत रानु खरिद • प्रशोधन तथा बजारीकरणसँग सम्बन्धित सामग्रीहरू खरिद।	• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी सहभागी हुन सक्ने, • मौरी सहितको कम्तीमा २० घार मौरीपालन गरेको वा विस्तार गर्न सक्ने हुनुपर्ने।	प्रति अनुदानग्राही कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. १ लाख अनुदान।
३.०३	रैथाने बाली प्रवर्द्धन तथा वजारीकरण कार्यक्रम	• बीउ, प्राङ्गारिक मल, शुक्ष्मतत्व, • प्रशोधन गर्ने औजार/उपकरण • ग्रेडिङ्ग, लेवलिङ्ग, प्याकेजिङ्ग तथा बजारीकरणमा सहयोग • प्रचार प्रसार।	• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारीबाट एकल वा सामूहिक रूपमा बजारयोग्य परिमाणमा उत्पादन भएको हुनुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउने।
३.०४	आलु प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• वीउ खरिद, • सुक्ष्म तत्वहरू, • रोगकिरा व्यवस्थापन सामग्रीहरु, • यन्त्र उपकरण • बजारीकरण (क्रेट, बोरा, प्याकेजिङ्ग सामग्री, लेवलिङ्ग लगायत) सहयोग।	• तराइको र पहाडको हकमा कम्तिमा १ हेक्टर क्षेत्रफलमा आलु खेती विस्तार गर्नुपर्ने • कृषक/कृषक समूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ,	• वीउ, उत्पादन सामग्री र बजारीकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान • प्रति हेक्टर अधिकतम ५० हजारसम्म अनुदान दिन सकिने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

२५
महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.०५	उद्योग लक्षित आलु प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• कृषि उत्पादन सामाग्री (मलखाद वाहेक)मा अनुदान सहयोग गर्न सकिने • उद्योग लक्षित उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान सहयोग • उद्योग लक्षित बीउ आलु भण्डारणको लागि शीत भण्डार गृह सम्म ढुवानी अनुदान सहयोग	• उद्योग लक्षित सामूहिक उत्पादन/ विक्री योजना हुनुपर्ने • उद्योगसँग खरिद विक्री गर्ने/गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने • कृषि उत्पादन सामाग्री अनुदान सहयोग वा उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान सहयोग मध्ये कुनै एकमा मात्र अनुदान सहयोग गर्नुपर्ने • कम्तिमा एक योजनामा ५० मेट्रिक टन भन्दा बढीको कारोवार हुनुपर्ने ।	• स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही उत्पादन सामाग्रीको हकमा ५०% सम्म अनुदान सहयोग गर्न सकिने • उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदानमा प्रति किलोग्राम रु. ५ सम्म अनुदान दिन सकिने • बीउ आलु ढुवानीको हकमा उत्पादन स्थल देखी शित भण्डार स्थान सम्म प्रचलित दर रेट अनुसार शत प्रतिशत ढुवानी अनुदान दिन सकिने।
३.०६	मकै प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• बीउ खरिद, • सुक्ष्म तत्वहरू, • रोगकिरा व्यवस्थापन सामग्रीहरु, • यन्त्र उपकरण, • बजारीकरण (क्रेट, बोरा, प्याकेजिङ्ग सामग्री, लेबलिङ्ग लगायत) सहयोग।	• कृषक/कृषकसमूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, • कार्ययोजनामा बीउ खरिद क्रियाकलाप अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने।	• बीउ, उत्पादन सामग्री र बजारीकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान • प्रति हेक्टर अधिकतम ५० हजार अनुदान दिन सकिने।
३.०७	तोरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• बीउ खरिद, • सुक्ष्म तत्व खरिद, • रोगकिरा व्यवस्थापन सामग्रीहरु, • यन्त्र उपकरण, • बजारीकरण (hermatic bag, प्याकेजिङ्ग सामग्री,	• कृषक/कृषकसमूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, • कार्ययोजनामा बीउ खरिद क्रियाकलाप अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने।	• प्रति हेक्टर अधिकतम १५ हजार अनुदान वा ५० प्रतिशत अनुदान दिन सकिने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		लगायत) सहयोग।		
३.०८	किवी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• उत्पादन सामाग्री (विरुवा ढुवानी सहित, सुक्ष्मतत्व, तथा उपकरण (स्प्रेयर, करौंती, सिकेचर, आदि)। • पोल, थाक्रा र तार • खाडल खन्ने उपकरण (डिगर) • सिंचाई पूर्वाधार (प्लाष्टिक पोखरी, ड्रिप सेट, पाइप, पानी तान्ने पम्प, आदि)।	• सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको कृषक समूह/कृषि सहकारी/संस्था हुनुपर्ने। • आधुनिक प्रविधि सहितको नमुना बगैंचा स्थापना हुनुपर्ने। • न्यूनतम ५ रोपनी क्षेत्रफलमा बगैंचा स्थापना भएको हुनुपर्ने।	• विरुवामा ५० प्रतिशत अनुदान • पोल तथा तारमा ७५ प्रतिशत अनुदान • अन्य उत्पादन सामाग्री तथा उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान • सिंचाई पूर्वाधारमा ७५ प्रतिशत
३.०९	कागती खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• उत्पादन सामाग्रीहरुः प्राङ्गारिक मल, बेर्ना, सिचाईका लागि आवश्यक पाइप, mulching plastic • बजारीकरणका लागि आवश्यक उत्पादकको नाम उल्लेख भएको बोरा र अन्य व्यागहरु	• कार्यक्रम माग गर्दा कम्तीमा २० रोपनीको एक क्लस्टर (cluster) हुनुपर्नेछ • विरुवा रोप्दा बगैंचाको रेखाङ्कन अनिवार्य गर्नुपर्नेछ, • विरुवा ५ मि. X ५ मि. को दुरीमा २० रोपनी जग्गाको लागि ४०० वटा विरुवा ३ फिट गहिरो र ३ फिट गोलाइको खाडलमा रोप्नुपर्नेछ, • लगाएको विरुवा मरेमा सम्बन्धित कृषकले नै पुनरोपण गर्ने प्रतिबद्धता हुनुपर्ने, • प्राविधिक रुपमा उपयुक्त स्थान (जात अनुसार समुन्द्र सतहबाट ४००-१५०० मिटर उचाई र बढीमा ३० डिग्री भिरालो) सम्ममा खेती गरेको हुनुपर्ने, • सिंचाइको सुविधा भएको हुनुपर्ने ।	• कूल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत वा प्रति आयोजना बढीमा १ लाख अनुदान दिन सकिने।
३.१०	लसुन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	• उत्पादन सामग्री • सुक्ष्म तत्व खरिद, • रोगकिरा व्यवस्थापन सामग्रीहरु, • यन्त्र उपकरण,	• कृषक/कृषकसमूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, • तराइको हकमा कम्तिमा २ कठ्ठा र पहाडको हकमा कम्तिमा १ रोपनी क्षेत्रफलमा लसुन खेती विस्तार	• उत्पादन सामग्री र बजारीकरण सामग्रीमा ५० प्रतिशत अनुदान, • प्रति हेक्टर अधिकतम

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		• बजारीकरण (क्रेट, बोरा, प्याकेजिङ्ग सामग्री, लेबलिङ्ग लगायत) सहयोग।	गर्नुपर्ने	१ लाख अनुदान रकम खर्च गर्न सकिने
३.११	च्याउ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• बीउ खरिद, • सुक्ष्म तत्व खरिद, • रोगकिरा व्यवस्थापन सामग्रीहरु, • टहरा निर्माण, • बीउ उत्पादनका लागि आवश्यक उपकरण खरिद • बजारीकरण (क्रेट, बोरा, प्याकेजिङ्ग सामग्री, लेबलिङ्ग लगायत) सहयोग।	• कृषक/कृषकसमूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, • कार्ययोजनामा बीउ खरिद क्रियाकलाप अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने।	• प्रति १०० केजी बीउको प्रयोग, अन्य सामग्री /उपकरण खरिद र टहरा निर्माणका लागि अधिकतम १ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.१२	कफि उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरण	• कफी क्षेत्रफल विस्तार गर्नका लागि आवश्यक बेर्ना तथा अन्य सामग्रीहरु, • कफी प्रशोधन उपकरण, • ग्रेडिंग, प्याकेजिङ तथा लेबलिङ्ग सामग्री, • कफी सेड व्यवस्थापन, • प्रशोधन तथा बजारीकरण सहयोगका लागि आवश्यक अन्य सामग्रीहरु।	• कफी उत्पादन तथा प्रशोधन उद्देश्य लिइ प्रचलित नियमानुसार दर्ता भएको संस्था हुनु पर्ने। • एकल वा सामूहिक रुपमा खेती गर्न सकिने। • कम्तीमा ३ रोपनी क्षेत्रफलमा कफी लगाएको हुनुपर्ने। • थप १० रोपनी .क्षेत्रफल विस्तार गर्ने, कफी, संकलन, प्रशोधन तथा प्याकेजिङ्ग गरी बजारीकरण गर्ने योजना भएको।	• ५० प्रतिशत अनुदान वा प्रति हेक्टर अधिकतम १ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.१३	उखु प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरण सम्बन्धी कार्यहरु	• कम्तीमा ५ रोपनी क्षेत्रफलमा उखु लगाएको हुनुपर्ने। • तराईमा न्यूनतम थप ३ हेक्टर र पहाडमा न्यूनतम १ हेक्टर क्षेत्रफलमा खेती गर्नुपर्ने वा क्षेत्रफल बिस्तार गरेको हुनुपर्ने • सामूहिक वा एकल रुपमा एकै क्लष्टरमा खेती गरेको हुन पर्ने।	• उत्पादन सामाग्री (बीउ) अधिकतम ५० प्रतिशत, • प्रशोधनका यन्त्र उपकरणहरुमा अधिकतम ५० प्रतिशत • प्रति हेक्टर बढीमा १ लाख अनुदान दिन सकिने।
३.१४	प्राङ्गारिक कृषि उपज प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• प्राङ्गारिक उत्पादन, प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग, लेवलिङ्ग, बजारीकरण, प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धित	• कार्यालयले प्राविधिक कार्यदल बनाई उपयुक्त स्थान छनोट गर्ने,	• सामुदायिक पूर्वाधार र औजार उपकरणमा ७५

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल
कृषि अर्थविज्ञ
महाशाखा प्रमुख
सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, • क्षमता अभिवृद्धि, सचेतना, प्रचार प्रसार, • भकारो सुधार, कम्पोष्ट मल, प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी उत्पादन, • बीउ, बेर्ना, सिंचाइ लगायतका अन्य क्रियाकलापहरूमा सहयोग गर्ने • यन्त्र/ उपकरणहरू खरिद।	• कम्तीमा २० घरधुरी समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • टोल विकास समिति वा समूह वा सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	प्रतिशत वा निजी पूर्वाधार र औजार उपकरणमा ५० प्रतिशत।
३.१५	प्राङ्गारिक कृषि उपज उत्पादन, प्रमाणीकरण, लेवलिङ्ग, प्याकेजिङ्ग र बजारीकरण प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• प्राङ्गारिक उत्पादन, प्याकेजिङ्ग, लेवलिङ्ग, बजारीकरण, प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, • प्राङ्गारिक प्रमाणीकरण प्रक्रियाबारे अभिमूखीकरण • प्रमाणीकरण एजेन्सीको फिल्ड भिजिट • आन्तरिक नियमन प्रणाली (ICS) सहजीकरण तथा अभिलेखीकरण • क्षमता अभिवृद्धि,सचेतना, प्रचार प्रसार, • भकारो सुधार, कम्पोष्ट मल, प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी उत्पादन।	• कार्यालयले प्राविधिक कार्यदल बनाई उपयुक्त स्थान छनोट गर्ने • कम्तीमा २० घरधुरी समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने • सरोकारवालाहरु (स्थानीय तह, प्रमाणीकरण एजेन्सी, जिसस, संघसंस्था) सँगको समन्वय • ICS को लागि आवश्यक पूर्वतयारी गरेको हुनुपर्ने • कृषकहरुको व्यक्तिगत रुपमा नभई सामूहिक रुपमा प्रमाणीकरण गरेको हुनुपर्ने।	• कुल लागतको अधिकतम ७५ प्रतिशत,
३.१६	भेडा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• टहरा/खोर निर्माण, Dipping Tank खरिद/निर्माण तथा जडान • प्रजननका लागी थुमा खरिद तथा ढुवानी • आहारा तथा खानेपानी व्यवस्थापन)चरनखर्क विस्तार तथा सुधार, मिनिरल ब्लक, घाँसको श्रोतकेन्द्र स्थापना(• औषधि उपचार तथा खोप सेवा संचालन, जैविक सुरक्षा व्यवस्थापन • मेशिनेरी औजार तथा अन्य उपकरण खरिद तथा	• फर्म/कम्पनी/कृषक समुह/सहकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम संचालन हुने • निजि फर्मको हकमा कम्तिमा १५ वटा माउँ, समुहमा १०० माउँ, र सहकारीको हकमा २५० माउँ भेडापालन गरिरहेको हुनुपर्ने	• पूर्वाधार र नश्लसुधारमा ७५ प्रतिशत अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत, • फर्म/कम्पनीको हकमा प्रति आयोजना अधिकतम रु. १ लाख र समुह/सहकारीको हकमा अधिकतम रु.

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		संचालन • अभिलेख व्यवस्थापन, प्रतिबेदन तयारी तथा रिपोर्टिङ्ग		५ लाख सम्म अनुदान दिन सकिने।
३.१७	बाख्रा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• खोर निर्माण/सुधार, Dipping Tank खरिद/निर्माण तथा जडान • मेसिनरी औजार, • उन्नत घास खेती, • नश्लसुधार, • औषधी/उपचार तथा खोप, • जैविक सुरक्षा।	• फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने • पहाडमा र तराइमा प्रति फर्म कम्तीमा ५ माउ बाख्रा कम्तीमा पालन गरेको हुनु पर्ने। • समूह/सहकारीको हकमा कम्तीमा ५० माउ बाख्रा पालन गरेको हुनु पर्ने। • पशुहरूको बीमा गर्ने अभ्यास भएका फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्थालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने।	• पूर्वाधार र नश्लसुधारमा ७५ प्रतिशत, • अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत, • फर्म/कम्पनी प्रति आयोजना अधिकतम रु. १ लाख र समूह/सहकारी अधिकतम रू. ५ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.१८	बंगुर प्रबर्धन कार्यक्रम	• खोर निर्माण /सुधार, • मेसिनरी औजार, • पोषणयुक्त घाँस सहित आहारा, • नश्लसुधार, • औषधी/उपचार तथा खोप, • जैविक सुरक्षा।	• फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने • प्रति फर्म कम्तीमा ३ वटा माउ सहित ५ वटा बंगुर पालन गरेको हुनुपर्ने। • समूह/सहकारीको हकमा कम्तीमा २० माउ वंगुरपालन गरेको हुनु पर्ने। • पशुहरूको बीमा गर्ने अभ्यास भएका फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्थालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने।	• पूर्वाधार र नश्लसुधारमा ७५ प्रतिशत, • अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत, • फर्म/कम्पनी प्रति आयोजना अधिकतम रु. १ लाख र समूह/सहकारी अधिकतम रू. ३ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.१९	भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• गोठ निर्माण/सुधार • मेसिनरी औजार, • उन्नत घाँस खेती, • नश्लसुधार, • औषधी/उपचार तथा खोप, • जैविक सुरक्षा।	• समूह/सहकारी/फर्म/कम्पनी ले ३ वटा माउ भैंसी सहित ५ वटा भैंसी पालेको हुनुपर्ने। • समूह/सहकारीको हकमा कम्तीमा २५ माउ भैंसी पालन गरेको हुनु पर्ने। • महिला लक्षित भैंसी प्रवर्द्धनको हकमा महिला समूह/सहकारीले कम्तिमा १५ वटा माउ भैंसी पालेको हुनुपर्ने। • पशुहरूको बीमा गर्ने अभ्यास भएका कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्थालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने।	• पूर्वाधार र नश्लसुधारमा ७५ प्रतिशत, • अन्य उत्पादन सामग्री र यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत, • फर्म/कम्पनीको हकमा प्रति आयोजना अधिकतम रु. २ लाख र समूह/सहकारी अधिकतम रू. ५ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने। • महिला समूह/सहकारी अधिकतम रू. ४ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.२०	सिंचाई सहित कृषि विकास कार्यक्रम	• सोलार सिंचाई, थोपा सिंचाइ, लिफ्ट सिंचाई, बोरिङ्ग, पम्पसेट, मोटर, पाइप, ड्रिप तथा स्प्रिङ्कलर, लगायतका सिंचाई सामग्री खरिद, • सिंचाई कुलो/पोखरी, वोरिङ्ग, लिफ्ट सिंचाई निर्माण तथा सुधार।	• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समिति सहभागी हुन सक्ने, • निजीको हकमा न्यूनतम १० कठ्ठा (पहाडको हकमा ५ रोपनी) र सामुदायिकको हकमा २.५ हे. सिंचित क्षेत्र विस्तार गर्नुपर्ने, • यस अघि अनुदान नपाएकालाई प्राथमिकता दिने, • विपन्न तथा सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिने।	• पूर्वाधार (सिंचाइ कुलो, पोखरी, सोलार सिंचाई, लिफ्ट सिंचाई, थोपा सिंचाइको फिल्टर सेट, बोरिङ्ग) निर्माणको हकमा कुल लागतको अधिकतम ७५ प्रतिशत र अन्य (मोटर, पम्पसेट, पाइप आदी) को हकमा अधिकतम ५० प्रतिशत,

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
				• समूह/सहकारीको हकमा अधिकतम रु ५ लाख र व्यक्तिगत वा फर्म/कम्पनीको हकमा अधिकतम रु २ लाख अनुदान।
३.२१	सिंचाइका लागि मोटर वितरण	• सिंचाइ प्रयोजनका लागि मोटर उपलब्ध गराउने	• कृषक/फर्म/समूह/ सहकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने, • व्यावसायिक खेती गरेको हुनुपर्ने, • खरिद गरिने मोटरको स्पेशिफिकेशन सम्बन्धित कार्यालयबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने	• प्रति कृषक खरिद गरिने मोटरको कूल लागतको ५० प्रतिशत वा अधिकतम १५ हजारसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.२२	सिंचाइ आयोजनाहरूको कमाण्ड क्षेत्रमा बाली सघनता वृद्धि कार्यक्रम	कार्यालयले आवश्यकता अनुसार सेवा प्रवाहका लागि देहाय अनुसारका क्रियाकलापहरू आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्न सकिनेछ। १. अभिमुखीकरण कार्यक्रम २. प्रविधि प्रसार सेवा • स्थलगत तालिम • प्रविधि प्रदर्शन • प्रचार प्रसार ३. उत्पादन सामग्री सहयोग • बीउ बिजन, वेर्ना, नर्सरी, सुक्ष्म तत्व, तथा अन्य उत्पादन सामग्रीहरूमा सहयोग, • साना यन्त्र उपकरणहरू ४. अन्य क्रियाकलापहरू • बाली कटानी	• कार्यालयले सम्बन्धित सिंचाई आयोजना, जल उपभोक्ता समिति र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रभाव क्षेत्र भित्र उपयुक्त बाली चक्र मार्फत बाली सघनता वृद्धि गर्न कार्यक्रम सञ्चालन स्थल छनोट गर्ने, • छनोट भएको स्थलमा जल उपभोक्ता समिति/उप-समितिको समन्वयमा कृषक र बाली छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • छनोट भएको क्षेत्रमा कम्तीमा ५ हेक्टर क्षेत्रफल ओगट्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • कार्यक्रम सञ्चालनबाट हालको बाली सघनता वृद्धि गर्न हिउँदे वा वसन्ते बाली (चैते धान, हिउँदे/वसन्ते मकै, तरकारी, तोरी, मास, मसुरो, मुङ्ग, चना, राजमा, सूर्यमूखी, लसुन, प्याज) लाई प्राथमिकता दिई भूगोल र हावापानी अनुसार उपयुक्त बालीहरू छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी शतप्रतिशत वस्तुगत अनुदानमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र प्रति हेक्टर १ लाखसम्म खर्च गरिने, • अभिमुखीकरण र प्रविधि प्रसारका लागि विनियोजित बजेटको अधिकतम १० प्रतिशत रकम खर्च गर्न सकिने।

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय मन्त्री

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		• प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग, बजारीकरण सहयोग • माटो परीक्षण तथा व्यवस्थापन सेवा • प्रतिवेदन तयारी।	• चौथो तहका एक जना कृषि प्राविधिकलाई कार्यक्रम क्षेत्रमा रहने गरी परिचालन गर्ने।	
३.२३	वर्षे/हिउँदे फलफूल विरुवा वितरण	• कार्यालयले विभिन्न जातका उन्नत/ वर्णशङ्कर फलफूल विरुवा खरिद, ढुवानी र वितरण, • रेखाङ्कनमा सहयोग, • बगैंचा व्यवस्थापनका लागि कार्यालयबाट प्राविधिक सेवा सहयोग।	• उन्नत/वर्णशङ्कर जातको फलफूल विरुवा मार्फत फलफूलको क्षेत्र विस्तार वा नयाँ बगैंचा स्थापना गर्न ईच्छुक कृषक/कृषक समूह/सहकारी/उद्यमी हुनुपर्ने, • सामूहिक वा एकल रूपमा एउटै चक्लामा बगैंचा स्थापना गर्नुपर्ने, • आँप, लिची, अम्बा, अनार, कागती, सुन्तला, जुनार, किवी, स्याउ, ओखर, कटहर फलफूलका विरुवा वितरण गर्न सकिने • कम्तिमा २५ बोटको १ वगैंचा स्थापना गर्नुपर्ने। गत आर्थिक वर्षमा सोही कार्यक्रमबाट वितरण गरिएका विरुवा मरेको अवस्थामा हाल उक्त मरेका विरुवाहरुको gap filling गर्न वगैंचा स्थापनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।	• विनियोजित वजेटको परिधिमा रही ढुवानी, मोर्टालिटी, प्याकेजिङ्गको व्यवस्थापन गरी शतप्रतिशत अनुदानमा कार्यालयबाट विरुवा उपलब्ध गराउने।
३.२४	फलफूल/कफी बगैंचा सुदृढीकरण/सुन्तलाजात फलफूल नमूना बगैंचा सुदृढीकरण	• बगैंचाको सुदृढीकरणका लागि आवश्यक औजार/उपकरण खरिद, • सिंचाई सामग्री तथा उपकरण खरिद, • फल कुहाउने औंसा (Fruit fly) को लागि ल्यूर र पासो तथा अन्य रोगकिराको व्यवस्थापन, • पासो, मोहिनी पासो र ल्यूर,विषादी, एप्रोन, पन्जा, मास्क आदि खरिद, • स्थलगत प्राविधिक तालिम तथा अभिमूखीकरण, • कार्यालयले फलफूल बगैंचा काँटछाँट, रोग निदान तथा अन्य व्यवस्थापनमा सहयोगका	• कार्यालयले सुधार गर्नुपर्ने उपयुक्त बगैंचाको छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • कम्तीमा फलफूल ५ हे./कफी ०.५ हे. मा सञ्चालन हुनुपर्ने, • कार्यालयले फलफूल बगैंचाको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न काँटछाँट, रोग निदान तथा अन्य व्यवस्थापनमा सहयोगका गतिविधि सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी प्रति कार्यक्रम अधिकतम रू. ५० हजार खर्च गर्न सक्ने। स्थलगत प्राविधिक तालिम तथा अभिमूखीकरणमा प्रति कार्यक्रम अधिकतम रू. ५ हजार खर्च गर्न

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

३३

महाशाखा प्रमुख

सचिव

<table>
<tr><th>क.सं.</th><th>कार्यक्रम</th><th>क्रियाकलापहरू</th><th>मापदण्ड</th><th>अनुदान सीमा</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>गतिविधि सञ्चालन गर्नुपर्ने।</td><td></td><td>सकिने</td></tr>
<tr><td>३.२५</td><td>बाली वस्तु विशेष सघन व्यावसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम (कृषि तर्फ)</td><td>• बीउ/बिरुवा तथा अन्य उत्पादन सामग्री सहयोग,
• क्षमता अभिवृद्धि.
• प्रयोगशाला सेवा, बाली संरक्षण र प्राविधिक सेवा,
प्रशोधन तथा बजारीकरण सहजीकरण,
• फलफूल बालीको हकमा खाडल तयारी,
• तरकारी बालीको हकमा प्लाष्टिक टनेल निर्माण।</td><td>• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी सहभागी हुन सक्ने,
• देहाय बमोजिमको मापदण्ड अनुसार cluster approach मा क्षेत्रफल विस्तार गर्नुपर्ने।
<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>बाली/जिल्ला</th><th>क्षेत्रफल (हे.)/क्लस्टर संख्या</th><th>बजेट रु. लाख</th></tr>
<tr><td>१</td><td>स्वदेशी मसिना धान</td><td>२०० (बढीमा १०क्लस्टर)</td><td>२०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>मकै</td><td>२०० (बढीमा १० क्लस्टर)</td><td>२५</td></tr>
<tr><td>३</td><td>तोरी</td><td>१५० (बढीमा १० क्लस्टर)</td><td>२०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>मसुरो</td><td>१०० (बढीमा १० क्लस्टर)</td><td>२०</td></tr>
<tr><td>५</td><td>तरकारी</td><td>२० (बढीमा १० क्लस्टर)</td><td>२५</td></tr>
<tr><td>६</td><td>वर्षे आलु/आलु</td><td>२० (बढीमा १० क्लस्टर)</td><td>२५</td></tr>
<tr><td>७</td><td>सुन्तलाजात फलफूल</td><td>१० (बढीमा ५ क्लस्टर)</td><td>१७</td></tr>
<tr><td>८</td><td>आँप</td><td>१० (बढीमा ५</td><td>१७</td></tr>
</table></td><td>• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
• बीउ/बिरुवा खरिदमा शत प्रतिशत र स्याउ स्टेकिङ्गमा लागतको ५० प्रतिशत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने, तरकारी बालीमा प्लास्टिक टनेलको प्रति वर्ग मिटर रू. २७५ का दरले खर्च गर्न सकिने, फलफूल बालीको हकमा प्रति खाडल (कम्तीमा ३*३*३ घन फुट) का लागि रू.१०० का दरले खर्च गर्न सकिने र बाँकी रकम आवश्यकताका आधारमा प्रति हेक्टर अधिकतम रू. ५ हजार अन्य उत्पादन सामग्रीका लागि खर्च गर्न</td></tr>
</table>

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविद

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
			<table><tr><td></td><td></td><td>क्लस्टर)</td><td></td></tr><tr><td>९</td><td>हाइडेन्सिटी स्याउ</td><td>१ (बढीमा २ क्लस्टर)</td><td>४५</td></tr></table>नोटः • तोकिएको क्षेत्रफलको कम्तीमा ८० प्रतिशत पुग्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। तर तोकिएको भन्दा बढी क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाधा पर्ने छैन। • बीउ उत्पादन (धान, मकै, आलु) का लागि आवश्यक क्षेत्रफल कम्तिमा ५ हेक्टर (बढीमा २ क्लस्टर)। • आलुबालीको नयाँ क्षेत्र विकासमा प्राथमिकता दिनु पर्ने। • कार्यालयले प्राविधिक टोली गठन गरी स्थलगत अवलोकन तथा परामर्श गरी कार्यक्रम स्थल छनोट गर्ने, (क्षेत्र छनोटका लागि सूचना आह्वान गर्नुपर्ने छैन) • कार्यालयले एक जना प्राविधिकले न्यूनतम १०० घरधुरीमा प्राविधिक सेवा पुऱ्याउने गरी सामाजिक परिचालनका लागि करारका प्राविधिक परिचालन गर्ने।	सकिनेछ। • क्षमता विकास/बजारीकरण समन्वयमा प्रति बाली अधिकतम रु. १ लाख खर्च गर्न सकिनेछ।
३.२६	बाली वस्तु विशेष सघन व्यावसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम (पशुपन्छी तर्फ)	• कार्यालयले अनुसूची-४० बमोजिमको क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले अनुसूची-४० बमोजिमको मापदण्ड अनुसार लाभग्राही छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • यस प्रकृतिका कार्यक्रमको क्षेत्र छनोटका लागि सूचना आह्वान गर्नुपर्ने छैन • कार्यालयले एक जना प्राविधिकले न्यूनतम १०० घरधुरीमा प्राविधिक सेवा पुऱ्याउने गरी सामाजिक परिचालनका लागि करारका प्राविधिक परिचालन गर्ने। • विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही वस्तु अनुसार	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • भौतिक पूर्वाधार निर्माण र मेसिनरी औजार खरिदमा ७५ प्रतिशत

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
			देहाय बमोजिम बजेट खर्च गर्न सकिने छ। गाई/भैंसी- रू. ३० लाख भेंडा/बाखा/बंगुर- रू. २० लाख माछा- रू. २५ लाख	अनुदान, • बीउ बिजन नस्ल खरिद, पोषण आहारा, क्षमता विकास, पशु स्वास्थ्य उपचार कार्यमा शतप्रतिशत अनुदान।
३.२७	करार खेती कार्यक्रम	• करारमा खेती गर्ने कृषक/फार्म/समूह/सहकारीलाई जग्गाको भाडामा सहयोग गरिने।	• करारनामा स्थानीय तहको रोहवरमा गर्नुपर्ने • एकाघरको परिवार बाहेकमा करारनामा हुनुपर्ने • भूमिहिनलाई वा ५ कट्ठाभन्दा कम जग्गा भएका कृषकलाई प्राथमिकता दिइने • वाझो जग्गा वा संस्थागत जग्गा भाडामा लिनेलाई प्राथमिकता दिइने • करारनामामा कम्तिमा ५ वर्ष खेती गर्ने प्रतिबद्धता हुनुपर्ने।	• प्रति हेक्टर अधिकतम ३० हजारका दरले जग्गा भाडा बापत अनुदान दिन सकिने। • प्रति अनुदानग्राही अधिकतम ३ हेक्टरसम्म कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।
३.२८	कृत्रिम गर्भाधान सम्बन्धी उपकरण तथा लजिस्टिक खरिद/ वितरण	• कृत्रिम गर्भाधानका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण: Liquid Nitrogen Container, Mother refree, Refree, Artificial Insemination gun, Vaginal speculum, Thawing kit आदि खरिद, • ग्लोब, गन सीथ, अन्य लजिस्टिक सामग्री खरिद, • अभिलेखीकरण तथा रिपोटिङ्ग।	• कार्यालयले नियुक्ति गरेका कृत्रिम गर्भाधानकर्ताहरुलाई कृत्रिम गर्भाधान सेवाका लागि तोकिएको लक्ष्य बमोजिम आवश्यक पर्ने उपकरण तथा लजिस्टिक सामग्री खरिद र वितरणको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने। • कार्यालयबाट स्वीकृत भएको स्पेसिफिकेसन बमोजिमका उपकरणहरू खरिद गर्नुपर्ने।	कार्यालयले प्रचलित नियमानुसार खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
३.२९	कृत्रिम गर्भाधानको लागि तरल नाईट्रोजन र सिमेन खरिद, भण्डारण तथा ढुवानी	• तरल नाईट्रोजन र सिमेन खरिद, ढुवानी र वितरण, • तरल नाईट्रोजन र सिमेन भण्डारण, • अभिलेखीकरण तथा रिपोटिङ्ग।	• कार्यालयले राष्ट्रिय पशु पजनन कार्यालय पोखरा वा नेपालगञ्जबाट सिमेन खरिद तथा ढुवानी गरी भण्डारण र वितरणको व्यवस्था गर्नु पर्ने, • तरल नाईट्रोजन राष्ट्रिय पशु पजनन कार्यालय पोखरा वा नेपालगञ्ज वा मान्यता प्राप्त नीजि सप्लायर्सबाट खरिद तथा ढुवानी गरी भण्डारण र वितरण गर्नु पर्ने।	कार्यालयले प्रचलित नियमानुसार खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.३०	नयाँ पोखरी निर्माण कार्यक्रम	कार्यालयले उपलब्ध गराएको ले-आउट तथा डिजाईन अनुसार आवेदकले नँया पोखरी निर्माण गर्नु पर्ने।	• स्थायी पानीको श्रोत व्यवस्था भएको हुनु पर्ने, • तराईको हकमा कम्तीमा ३ कठ्ठा र पहाडी क्षेत्रमा १ रोपनी भन्दा बढी जलाशय क्षेत्रफल कायम हुने गरी नयाँ पोखरीको निर्माण गर्नुपर्ने, • जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा जग्गा भाडामा लिएको भए १० वर्षको करार सम्झौता हुनु पर्ने, • पोखरीको गहिराइ कम्तीमा १.२ मिटर हुनुपर्ने।	अधिकतम ५० प्रतिशत वा प्रति हेक्टर जलाशय अधिकतम रु. ५ लाख (पहाडी जिल्लामा रु. ७ लाख ५० हजार) मध्ये जुन कम हुन आउँछ।
३.३१	पुरानो पोखरी मर्मत संभार/सिल्पोलिन सहित पुरानो पोखरी मर्मत संभार	• पोखरी मर्मत संभार, • बहुपत्रे प्लास्टिक शीटको लाइनिङ खरिद तथा व्यवस्थापन। • नापजाँच अनुगमन र प्रतिवेदन।	• कम्तीमा ५ कठ्ठा भन्दा माथि जलाशय क्षेत्रफल भएका पोखरीहरूको मर्मत सम्भार गर्न सकिने, • पानीको आपूर्ति सहज भएको र माछा पालन गरिरहेको उपयुक्त पोखरी हुनु पर्ने, • मर्मत संभार गरिएको पोखरीको गहिराइ कम्तीमा १.५ मिटर हुनुपर्ने, • बहुपत्रे प्लास्टिक शीटको लाइनिङ सहितको पोखरी मर्मत सम्भार गर्न चाहेमा पोखरीको सलामी, डिल र गहिराइ प्राविधिक रूपमा उचित कायम गर्नु पर्ने।	• प्रति हेक्टर जलाशयमा पोखरी मर्मत सम्भारको लागि लागत खर्चको ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. २ लाख मध्ये जुन कम हुन आउँछ। • डिलमा २०० Gram Square Meter (GSM) को बहुपत्रे प्लास्टिक शीटको लाइनिङ सहित पोखरी मर्मत सम्भारको लागि कुल लागत खर्चको ५० प्रतिशत वा अधिकतम रु. ५ लाख अनुदान।
३.३२	माछा पोखरीको लागि बोरिङ जडानमा सहयोग	• बोरिङ्ग जडान तथा आवश्यक्तानुसार एसेसरिजको रुपमा मोटर, पम्पसेट, सोलार, सक्शन/डेलिभरी पाइप खरिद जडान।	• .कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समुह/सहकारी सहभागी हुन सक्ने, • तराईको हकमा कम्तिमा १५ कठ्ठा जलाशय क्षेत्रफल भएको हुनुपर्ने,	• पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत र सामग्री खरिद तथा जडान खर्च तथा अन्य उपकरणमा

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
			• जग्गाको स्वामित्व आफ्नै वा जग्गा भाडामा लिएको भए ५ वर्षको करार सम्झौता हुनुपर्ने।	५० प्रतिशत वा बढीमा रु.१ लाख सम्म अनुदान दिन सकिने ।
३.३३	मत्स्य बजारीकरणको लागि होल्डिङ्ग तथा कन्डिसङ्ग ट्यांक निर्माण	• खाने माछा तथा मत्स्य विज विक्रीवितरण गर्नका लागि होल्डिङ्ग ट्याङ्ग वा कन्डिसङ्ग ट्यांक निर्माण गर्ने, • होल्डिङ्ग ट्यांक कम्तिमा ३ मिटर लम्बाई, १.५ मि. चौडाई र १ मि. गहिराई भएको निर्माण गर्ने, • कन्डिसनिङ्ग ट्याङ्कको हकमा कम्तिमा २.५ मिटर लम्बाई,१ मि. चौडाई र ०.८ मि. गहिराईको निर्माण गर्ने, • ट्याङ्कमा पानी प्रवेश तथा निकासको व्यवस्था हुनुपर्ने, • खाने माछा वा मत्स्य विज विक्रीवितरण कार्य प्रभावकारी रुपमा संचालनका लागि ओभर हेड ट्याङ्क, ट्रस, डिजिटल तराजु, प्लाष्टिक ड्रम, अक्सिजन प्रवाह गर्ने सामाग्री, हापा, ईस्कुपनेट, पानी तान्ने मोटर आदि खरिद गर्न सकिने।	• तराइमा न्यूनतम १५ कठ्ठा र पहाडमा न्यूनतम ३ रोपनी जलाशय क्षेत्रफलमा खाने माछा वा मत्स्य विजको कारोवार गरेको हुनुपर्ने। • व्यवसायिक रुपमा फर्म दर्ता भएको हुनुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले ७५% वा अधिकतम १ लाखसम्म अनुदान दिन सकिने।
३.३४	प्लास्टिक पोखरी निर्माण	• पानीको स्रोतको रुपमा मूल खोला, कुलो वा नहरको व्यवस्था हुनु पर्ने, • निर्माण गरिने प्लास्टिक पोखरीको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै हुनु पर्ने वा ठेक्कामा लिएको भए सम्झौता कम्तिमा ५ वर्षको हुनु पर्ने, • सडक, विजुली बत्तीको सुविधा भएको हुनु पर्ने, कार्यालयले उपलब्ध गराएको ले-आउट तथा डिजाईन बमोजिम २०० देखी ५०० वर्ग	• प्लाष्टिक पोखरीमा पानीको व्यवस्थापन तथा सिँचाईको लागि मोटर खरिद तथा जडान। • २ देखी ३ प्रती वर्ग मिटरका दरले एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग स्टकिङ्ग गर्नु पर्नेछ। • महिनामा १ पटक माछाको वृद्धि चेकजाँच गर्नुपर्नेछ र शारिरीक तौलको आधारमा आहाराको मात्रा निर्धारण गरी प्रयोग गर्नु पर्नेछ। • माछालाई आहाराको रुपमा सकेसम्म भान्छाबाट	• स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही कार्य योजना स्वीकृत गरी बढीमा रु. एक लाख मात्र वा कूल लागतको ७५ प्रतिशत अनुदान । • पोखरी तथा डिल निर्माणको लागत कृषक

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
		मिटरको पोखरी निर्माण गरी पिंधमा न्युनतम १२० र डिलमा २०० Gram per Square Meter को बहुपत्रीय प्लाष्टिक प्रयोग गर्नु पर्ने। • प्राङ्गारिक तथा रसायनिक मलखादको प्रयोग नियमित रुपले गर्नु पर्नेछ। पिंधको भागमा बहुपत्रीय प्लाष्टिक माथि कम्तीमा ०.३ मिटर माटो हाल्नु पर्ने। • पोखरीको गहिराई कम्तीमा १.५ मिटर हुनु पर्ने। • बहुजातिय कार्प पालन पद्धती अपनाउनु पर्ने।	निस्केको वस्तुको साथै स्थानीयस्तरमा सजिलै उपलब्ध हुने ब्रान, पिना तथा भटमासको पिठोको समिश्रण आवश्यक मात्रामा प्रयोग गर्नु पर्ने। • डिलको सदुपयोग तरकारी तथा अन्य कृषिका उपजहरु उत्पादन गर्न प्रयोग गर्नु पर्ने। • उत्पादित माछा पारिवारिक पोषणमा सुधार ल्याउन आवश्यक मात्रा उपभोग गरेर अतिरिक्त भएको बजारमा बिक्री वितरण गर्नु पर्ने।	स्वयम्ले व्यहोर्नु पर्नेछ।
३.३५	प्राकृतिक जलाशय मर्मत सम्भार/प्राकृतिक जलाशयमा मत्स्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• जालशयको गहिराइ सुधार तथा डिल मर्मत, • पानीको प्रवेश/निकाशद्धार मर्मत सम्भार, • उत्पादन सामग्री तथा मत्स्य भुरा खरिद।	• प्राकृतिक जलाशयमा आफै वा करारमा लिई माछा पालन गरेको ईच्छुक समूह/सहकारी /उपभोक्ता समिति/निजी व्यवसायीले आवेदन दिनुपर्ने, • स्थानीय तह तथा अन्य सरकारी संघ/संस्थाको मातहतमा रहेका प्राकृतिक जलाशयहरू (घोल/ताल, सिमसार) हुन सक्ने, • स्थानीय तहले ठेक्का व्यवस्थापन गरेको प्राकृतिक जलाशयमा प्राविधिक सेवा मात्र उपलब्ध गराउन सकिने, • जलाशयको न्यूनतम क्षेत्रफल १ हे. र पानीको गहिराई न्यूनतम १.५ मिटर हुनुपर्ने, • सम्भाव्य रहेका जलाशयहरूको स्तरोन्नति गरी वा मत्स्य पालनमा प्रयोग भई रहेको जलाशयमा व्यावसायिक मत्स्य पालन तथा प्रवर्द्धन योजना हुनुपर्ने। • करार अवधि कम्तीमा २ वर्ष बाँकी रहेको हुनुपर्ने। • स्थानीय तहसँग समन्वयमा गर्नुपर्ने।	• कुल लागतको अधिकतम ७५ प्रतिशत अनुदान, • प्रति हेक्टर जलाशय अधिकतम रु. १ लाख अनुदान।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविद्

३९

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.३६	मत्स्य व्यवसायका लागि यान्त्रिकरणमा सहयोग (सोलार सहित)	• एरिएटर, सम्मरसिबल पम्प, सोलार पम्प, इलेक्ट्रिक मोटर, पम्प सेट, पेलेट मेसिन, फिडर मेसिन तथा अन्य मत्स्य व्यवसायमा प्रयोग हुने मेशिनरी/यन्त्र/उपकरण खरिद तथा जडान।	• कम्तीमा ०.३ हे. जलाशय भएका कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/समिति/सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने।	• कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत वा प्रति कृषक अधिकतम रु. १ लाख अनुदान।
३.३७	साइलेज उद्योगको लागि मकै उत्पादन/घाँस उत्पादन कार्यक्रम	• जमिनको तयारी, • कम्पोष्ट/रासायनक मल/औषधी खरिद, • सिँचाई तथा गोडमेल, • मकै/घाँसको बीउ/सेट्स खरिद, • घाँस कटान सङ्कलन तथा साईलेज उद्योगसम्म ढुवानी, • मेसिनरी औजार खरिद, • घाँस विकास तथा संरक्षण सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि, • अन्य व्यवस्थापकीय खर्च।	• साईलेज उद्योग सञ्चालन गरेको आशपासको क्लष्टर क्षेत्रमा घाँस उत्पादनका लागि मकै/अन्य घाँस खेती गर्न इच्छुक समूह, सहकारी तथा निजी व्यवसायी हुनुपर्ने, • साईलेज उद्योगसँग घाँस खरिद बिक्री गर्ने करार सम्झौता भएको प्रस्तावकालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • यस कार्यक्रमा सहभागी हुन कम्तीमा १ हेक्टर जमिनमा मकै/ अन्य उपयोगी घाँस खेती गर्नुपर्ने।	कुल लागतको अधिकतम ७५ प्रतिशत वा प्रति हेक्टर बढीमा रु. २५ हजार अनुदान।
३.३८	स्मार्ट कृषि गाँउ कार्यक्रमद्वारा स्थापित दाना उद्योगको लागि मोलासेस पिट निर्माण	• कार्यालयबाट प्राविधिक टोली मार्फत समूह/सहकारी छनोट गरी कार्यालयले स्वीकृत गरेको लागत इष्टिमेट र डिजाइन बमोजिम पिट निर्माण गर्ने	• दाना उद्योग सञ्चालन गरिरहेका समूह/सहकारी हुनुपर्ने • विगतमा स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रम सम्पन्न गरेका समूह/समिति/सहकारीलाई प्राथमिकता दिइने • संरचना निर्माणका लागि जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धित समूह/सहकारीले गर्नुपर्ने, जग्गा भाडामा भए कम्तिमा १० वर्षको भाडा सम्झौता हुनुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कूल लागतको ७५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने।
३.३९	प्राङ्गारिक मल उद्योग संचालनको लागि रोटारी ड्रायर मेसिन सहयोग तथा व्यवस्थापन	• कार्यालयले प्राविधिक टोली मार्फत अनुगमन गरी समूह/सहकारी/उद्यमी छनोट गर्ने • रोटारी ड्रायर मेसिन (ड्रायर, ब्रोइलर, साइक्लोन, कन्डियर) खरिद तथा जडान।	• सम्बन्धित निकायमा दर्ता भई प्राङ्गारिक मल उत्पादन गरिरहेका समूह/सहकारी/उद्यमी हुनुपर्ने • संरचना निर्माणका लागि जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धित समूह/सहकारी/उद्यमीले गर्नुपर्ने, जग्गा भाडामा भए कम्तिमा १० वर्षको भाडा सम्झौता हुनुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कूल लागतको ७५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.४०	कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रम	• साना तथा ठूला कृषि यन्त्र उपकरण (सिंचाई सम्बन्धी उपकरण बाहेक) उपलब्ध गराउने	• कृषक/समूह/ सहकारी • व्यावसायिक खेती गरेको हुनुपर्ने • खरिद गरिने यन्त्र उपकरणको स्पेशिफिकेशन सम्बन्धित कार्यालयबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने	• कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान।
३.४१	महको बजारीकरण प्रवर्द्धन कार्यक्रम	• प्रदेशस्तरको मौरीपालक महासंघसँग समन्वय गरी प्रदेशको मुख्य बजारमध्ये उपयुक्त कुनै एक स्थान छनौट गरी मह बिक्री आउटलेट केन्द्र स्थापना गरी सम्बन्धित महासंघले मह बिक्री वितरण गर्ने, • मह बिक्री केन्द्र स्थापना गर्दा चाहिने आवश्यक सामग्रीहरु प्रचलित कानून बमोजिम कार्यालयले खरिद गर्ने, • भाडामा लिई बिक्री केन्द्र सञ्चालन गरेमा सम्बन्धित महासंघलाई भाडा खर्च उपलब्ध गराउने • महको बजारीकरण सहयोगका लागि रेडियो, टिभीबाट प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा प्रसारण गर्न सकिने	• प्रदेशस्तरको मौरीपालक महासंघसँग समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने • कार्यालयमा कारोबार सम्बन्धी जानकारी/प्रतिवेदन महासंघले उपलब्ध गराउने • कार्यालय र महासंघले तयार गरेको कार्ययोजना बमोजिम कार्य विभाजन गर्ने।	• मह बिक्री कक्षको स्थापना तथा सञ्चालन गर्दा लाग्ने खर्चको लागत इष्टिमेट तयार गर्नुपर्ने, • प्रचार सामग्री, उत्पादन, प्रकाशन तथा प्रसारण खर्च शतप्रतिशत कार्यालयले बेहोर्ने र अन्य शीर्षकको हकमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने।
३.४२	दुग्ध संकलन केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण	• दुग्ध संकलन केन्द्र स्थापनाको लागि संरचना निर्माण, • चिलिङ भ्याट, Stainless Steel मिल्क क्यान, मिल्क एनालाईजर, डिप फ्रिज, प्रशोधन उपकरण, जेनेरेटर आदि खरिद।	• साझेदारीमा दुग्ध सहकारी/समूह/समिति/निजी उद्यमी सहभागी हुन सक्ने, • प्रस्तावकले दैनिक रूपमा पहाडमा कम्तीमा ५०० लिटर र तराईमा कम्तीमा १००० लिटर दुधको कारोवार गरिरहेको हुनुपर्ने। • यसभन्दा अघि यस्ता दुग्ध संकलन केन्द्रसँग सम्बन्धित क्रियाकलापमा अनुदान नपाएकालाई कार्यक्रममा प्राथमिकता दिइने।	• निजीको हकमा कूल लागतको अधिकतम ५० र सामुदायिकको हकमा अधिकतम ७५ प्रतिशत

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
३.४३	दुग्धजन्य पदार्थ निर्यातमा प्रोत्साहन अनुदान	• मन्त्रालयले प्रदेशमा उत्पादित नौनी, घ्यू, छुर्पी, चिज तथा धुलो दूध निर्यातमा प्रोत्साहान अनुदानका लागि सार्वजनिक सूचना प्रवाह गर्नुपर्ने, • आवेदकले पेश गर्ने अवधि मन्त्रालयले सुचनामा तोके बमोजिम हुने, • आवेदकले नौनी, घ्यू, छुर्पी, चिज तथा धुलो दूध निर्यात गरेपश्चात आवश्यक कागजात सहित निवेदन पेश गर्नुपर्ने, • मन्त्रालयले प्राप्त निवेदनको स्थलगत अनुगमन गरी पेश भएका कागजातहरु अध्ययन गरी प्राविधिक मापदण्ड बनाइ छनोट गर्ने, • यस छनोट भएका निवेदकमध्ये पहिला निवेदन पेश गर्नेहरुलाई कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पहिला प्राथमिकता दिनुपर्ने।	• लुम्बिनी प्रदेशमा स्थापित डेरी उद्योग/कम्पनी/निर्यातकर्ताद्वारा किसानले उत्पादन गरेको दुध संकलन, प्रसोधन गरी उत्पादित नौनी, घ्यू, छुर्पी, चिज तथा धुलो दुध (Whole Milk Powder/ Skimmed Milk Powder) निर्यात गरेको प्रमाण/बील बिजकका आधारमा प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराइने, • निर्यात गर्दा भन्सार कार्यालयले उपलब्ध गराएको परिमाण खुलेको विल/विजक तथा प्रतितपत्र (Letter of Credit) को प्रतिलिपि र Custom Clearance Form अनिवार्य पेश गर्नुपर्ने, • धुलो दुध (WMP/SMP उत्पादन गर्ने उद्योगको हकमा दुध संकलन वा दुध खरिद गरेको प्रमाणित प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्नेछ, • किसान/सहकारीबाट दुध खरिद गरी धुलो दुध उत्पादक उद्योगमा दुध पठाउने डेरी उद्योगको हकमा धुलो दुध उद्योगले प्रमाणित गरेको धुलो दुधको परिमाण खुलेको कागजात पेश गर्नुपर्ने, • निर्यातमा प्रोत्साहन अनुदानका लागि यसै प्रदेशमा उत्पादित दुधबाट बनेको नौनी, घ्यू, छुर्पी, चिज तथा धुलो दूध मात्र योग्य हुनेछ, • नौनी, घ्यू, छुर्पी, चिज तथा धुलो दूध निकासी गर्ने उद्योगले आफुले उत्पादन गरेको वा खरिद गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने, • स्वीकृत बजेटको सिमामा रही पहिलो भूक्तानी माग गर्ने योग्य आवेदकलाई पहिलो प्राथमिकता दिई क्रमस: भुक्तानी गरिने छ,	• नौनी, घ्यू र धुलो दूध निर्यातमा क्रमशः प्रति केजी देहाय बमोजिमको प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराईनेछ । १. नौनी रु.९०/- २. घ्यू रु. १२०/- ३. WMP (Whole Milk Powder) रु.८०/- ४. SMP (Skim Milk Power) रु. ७०/- ५. छुर्पी रु. ५०/- ६. चिज रु. १००/-

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	अनुदान सीमा
			• बैंकिङ प्रकृयावाट विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने, • प्रदेशभित्रको दुध उत्पादन भएको सुनिश्चितता हुनुपर्ने,	

घ) बिशेष लक्षित कार्यक्रम:

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
४.०१	महिला लक्षित उन्नत किट वितरण कार्यक्रम /किट वितरण	• बाली लगाउने मौसम अनुसार कार्यालयले खरिद गरी वितरण गर्नुपर्ने।	• महिला कृषक/कृषकहरूलाई दलहन/तेलहन वा तरकारी बालीको बीउ किट वितरण गर्नुपर्ने। स्वदेशी जातका खाद्यान्न बालीको बीउ वितरण गर्न सकिने, • अन्य कार्यक्रमले नसमेटिएका वा सीमान्तकृत समुदाय तथा विपन्न वर्गलाई प्राथमिकता दिई सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • बजेटको परिधिभित्र रही प्रति बीउ किट अधिकतम रू. ३०० खर्च गर्न सकिनेछ।
४.०२	लक्षित समुदाय विशेष आय आर्जन कार्यक्रम (कृषि तर्फ)	• बाली/वस्तु उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • साना पूर्वाधार (टनेल, नर्सरी, गुमोज आदि), • तालिम तथा सचेतना।	• कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी लक्षित समुदायको मागको आधारमा बाली/वस्तु पहिचान गर्नुपर्ने, • लक्षित वर्ग विशेष आर्थिक रूपमा विपन्न, मुक्त कमैया/ कम्लहरी, भूमिहीन, मुसहर, चिडीमार, पासी, मंगता, नटुवा, गडरिया, वादी, बोटे, माझी, किङ्गरिया, कुचबन्धिया, खुना, कुमाल, सोनहा, विपन्न दलित, राजी, चमार, डोम आदि सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • लक्षित समुदायमा कम्तीमा २० जना घरधुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने, • कार्यालयले चौथो तहका प्राविधिकहरूलाई परिचालन गरी सामाजिक परिचालन, प्राविधिक परामर्श/सेवा दिनुपर्ने, • सहुलियत नपाएकालाई प्राथमिकता दिइने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • प्रति परिवार अधिकतम रू. २० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ।
४.०३	लक्षित समुदाय विशेष आय आर्जन	• बाली/वस्तु उत्पादन, प्रशोधन तथा	• कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी लक्षित समुदायको	• कार्यालयले लागत अनुमान

मन्त्री कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

४३

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
	कार्यक्रम (पशुपन्छी तर्फ)	बजारीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • आवश्यक न्यूनतम पूर्वाधार, • उत्पादन सामग्री/औषधी, • तालिम तथा सचेतना। • •	मागको आधारमा बाली/वस्तु पहिचान गर्नुपर्ने, • लक्षित वर्ग विशेष आर्थिक रूपमा विपन्न, मुक्त कमैया/कम्लहरी, भूमिहीन, मुसहर, चिडीमार, पासी, मंगता, नटुवा, गडरिया, वादी, बोटे, माझी, किङ्गरिया, कुचबन्धिया, खुना, कुमाल, सोनहा, विपन्न दलित, राजी, चमार, डोम आदि सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • लक्षित समुदायमा प्रति घरधुरी ५० वटा कुखुरा बाखा/बंगुरको हकमा ३ वटा पाठापाठीका दरले र भैंसीको हकमा पाडा/पाडी २ वटाका दरले वितरण गरी आवश्यकता अनुसार खोर/गोठ लगायतका पूर्वाधार निर्माण/मर्मत सम्भार गरी कम्तीमा २० जना घरधुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने, • कार्यालयले चौथो तहका प्राविधिकहरूलाई परिचालन गरी सामाजिक परिचालन, प्राविधिक परामर्श/सेवा दिनुपर्ने, • सहुलियत नपाएकालाई प्राथमिकता दिइने।	सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • प्रति परिवार अधिकतम रु. ५० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ।
४.०४	मुक्त कमैया कम्लरी आयआर्जन कार्यक्रम	• बाली/वस्तु उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • आवश्यक न्यूनतम पूर्वाधार निर्माण, • उत्पादन सामग्री/औषधी, • तालिम तथा सचेतना।	• कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी मुक्त कमैया कम्लरी समुदायको मागको आधारमा बाली/वस्तु पहिचान गर्नुपर्ने, • सिमान्तकृत, विपन्न, भूमिहीन, विपन्न दलित मुक्त कमैया/कम्लहरी समुदायलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • समुदायमा कम्तीमा २० जना घरधुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने, • कार्यालयले चौथो तहका प्राविधिकहरूलाई परिचालन गरी सामाजिक परिचालन, प्राविधिक परामर्श/सेवा दिनुपर्ने, • मुक्त कमैया कम्लरी समुदायमा पशुपन्छीपालन तर्फ प्रति घरधुरी ५० कुखुरा, बाखा/बङ्गुरको हकमा ३ वटा	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • कृषि कार्य तर्फ प्रति परिवार अधिकतम रु. २० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ, • पशुपन्छीपालन तर्फ प्रति परिवार अधिकतम रु. ५० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
			पाठापाठीका दरले र भैंसीको हकमा २ वटा पाडा/पाडीका दरले वितरण गरी आवश्यकता अनुसार खोर/गोठ लगायतका पूर्वाधार निर्माण/मर्मत सम्भार गरी कम्तीमा २० जना घरधुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने।	सक्नेछ।
४.०५	पोषण सुधारको लागि सुङ्गुर/बङ्गुर र स्थानीय/ग्रामिण कुखुरा पालन कार्यक्रम	• खोर सुधार वा निर्माण, • पोषण आहारा व्यवस्थापन, • खोप र उपचार, • उच्च नश्लका पाठापाठी तथा चल्ला वितरण, • तालिम, • दाना पानीका भाँडा, • परजीवि नियन्त्रण,	• सरोकारवालाको समन्वयमा विपन्न समुदाय (दलित, महिला, मुक्त कमैया, पिछडा वर्ग, जनजाति र अन्य(मा प्राथमिकता दिई स्थान र कृषकको छनोट गर्ने, • कुखुरापालनको हकमा कम्तीमा २५ जना र बङ्गुरपालनको कम्तीमा २० जना कृषकहरूको समूह भएको गाउँ नै उत्पादन कलष्टर हुने गरी सञ्चालन हुनु पर्ने, • पूर्वाधार निर्माण समेतको कार्य सञ्चालन गरी कुखुराको हकमा प्रति कृषक ५० वटा ६ हप्ता हुर्किएको कुखुराको चल्ला र बंगुर तथा सुंगुरको हकमा प्रति कृषक ४५ दिन हुर्किएको ३ वटा पाठापाठी वितरण गर्नुपर्ने, • चल्ला तथा पाठापाठी वितरण गर्दा सम्भव भएसम्म सरकारी स्रोत केन्द्र वा मार्फत खरिद गर्नुपर्ने, • कार्यालयले चौथो तहका प्राविधिकहरूलाई परिचालन गरी सामाजिक परिचालन, प्राविधिक परामर्श/सेवा दिनुपर्ने। • अनुसूची ३१ बमोजिम गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • पूर्वाधार निर्माणमा ७५ प्रतिशत र अन्य उत्पादनमूलक क्रियाकलापमा शत प्रतिशत अनुदान।
• ४.०६	विपदबाट क्षति पुगेका कृषक/उद्यमी/फर्म/समूह/सहकारीलाई पुनर्स्थापनाका लागि वस्तुगत सहयोग कार्यक्रम	• जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति वा सम्बन्धित स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत निर्णय गर्ने, • क्षति भएको व्यवसायसँग सम्बन्धित सामग्रीहरुमा नगद नभई	• विपद अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोप आगलागी, बाढी, पहिरो, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, हावाहुरी, असिनापानी, चट्याङ्ग, महामारीजन्य रोगकिराबाट कृषि/पशुपन्छी/मत्स्य व्यवसायमा भएको क्षतिलाई समेटिने, • चालु आर्थिक वर्षको अघिल्लो एक आर्थिक वर्षको विपद समेतलाई समेटिन सकिने,	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले प्रति परिवार अधिकतम ५० हजार बराबरको सामग्री खरिद गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराइने।	• मुचुल्का, क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन)मुचुल्का तयार भएको दिनदेखि बढीमा पन्ध्र दिनभित्रको प्रतिवेदन(फोटो/भिडियो, सम्बन्धित स्थानीय तह/वडाको सिफारिस पत्र लगायतका आवश्यक कागजातहरु)नयाँ विपदको हकमा(• पुरानो विपद) चालु आर्थिक बर्षको अघिल्लो एक आर्थिक वर्ष (को हकमा उल्लिखित कागजातहरुमध्ये क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन अनिवार्य नरहेको।	
४.०७	आवश्यकतामा आधारित कृषि/पशुपन्छी विकास कार्यक्रम	• कृषिजन्य उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणमा सहयोग हुने यन्त्र, उपकरण, नश्ल/भुरा/वीउ विजन तथा पूँजीगत सामग्रीहरू कार्यालयले खरिद गरी उपलब्ध गराउने।	• मन्त्रालयको मन्त्री, सचिव, महाशाखा प्रमुख वा निर्देशनालयका प्रमुखबाट अनुगमनको क्रममा कृषकको माग उपयुक्त देखी अनुगमनकर्ताबाट कृषकहरूको सामान्य आवश्यकता पुरा हुने खालका वस्तुगत/प्रविधिगत सहयोग उपलब्ध गराउन सम्बन्धित कार्यालयलाई सिफारिस भएको हुनुपर्ने, • कृषकले अनुगमनकर्तालाई अनुगमनका क्रममा निवेदन दिन सक्ने। • सिफारिसकर्ताको स्थलगत अनुगमन गर्दाको तस्वीर र आवश्यक देखिएको सामग्रीको विवरण संलग्न गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान सहितको कार्ययोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने, • कार्यालयले प्रोत्साहन स्वरूप प्रति कृषक अधिकतम रू. ४० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने।
४.०८	विद्युत महशुलमा सहुलियत (शीत भण्डारणको हकमा	• शीत भण्डार सञ्चालकले सम्बन्धित कार्यालयमा विद्युत महशुलमा सहुलियतका लागि निर्देशनालयले तयार गरेको फर्मेट बमोजिम निवेदन दिने, • विद्युत मिटर जडान गरिएको स्थान र निजको शीत भण्डारको अनुगमन गरी उचित सदुपयोग हुने गरी सम्बन्धित जिल्लास्थित कार्यालयले	• भण्डारण गरिएका बाली तथा बस्तुको अभिलेख राखुपर्ने, • कम्तिमा विगत २ वर्षबाट निरन्तर रुपमा कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उपजहरुको भण्डारण कार्य गरेको आसय सहितको सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र, • शीत भण्डार सञ्चालकबाट विद्युत प्राधिकरण कार्यालयलाई भुक्तानी गरेको विद्युत महशुलको बील, • लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, • कार्यालयमा पेश भएको विद्युत महशुलमा अन्य निकायबाट सहुलियत नपाएको र सहुलियतका लागि पेश नगर्ने	• १००० मेटन भन्दा माथिको शीत भण्डारको हकमा वार्षिक विद्युत महशुल विलको ५० प्रतिशत वा वार्षिक अधिकतम १ लाख सहुलियत प्रदान गर्न सकिने, • ५०० देखि १००० मेटनसम्मको शीत भण्डारको हकमा वार्षिक विद्युत महशुल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्रा।
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		सहुलियत प्रदान गर्न स्वीकृती प्रदान गरी निजको विस्तृत विवरण कार्यालयमा राख्ने र समय समयमा शीत भण्डारको अनुगमन गर्नुपर्ने, • कार्यालयले विद्युत महशुल तिरेको वील सहित निवेदन संकलन गरी सम्बन्धित शीत भण्डार सञ्चालकको खातामा सहुलियत रकम जम्मा गर्ने।	स्वघोषणा पत्र।	विलको ५० प्रतिशत वा अधिकतम वार्षिक रु ७५ हजार सहुलियत प्रदान गर्न सकिने, • २० देखि ५०० मेटन मुनिका शीत भण्डारको हकमा वार्षिक विद्युत महशुल विलको ५० प्रतिशत अधिकतम वार्षिक रु ५० हजार सहुलियत प्रदान गर्न सकिने।
४.०९	विद्युत महशुलमा सहुलियत (मत्स्य पोखरीको हकमा)	• मत्स्यपालन गरिरहेका कृषक/व्यावसायीले सम्बन्धित कार्यालयमा विद्युत महशुलमा सहुलियतका लागि निर्देशनालयले तयार गरेको फर्मेट बमोजिमको निवेदन पेश गर्ने, • विद्युत मिटर जडान गरिएको स्थान र निजको पोखरीको अनुगमन गरी उचित सदुपयोग हुनेगरी सम्बन्धित जिल्लास्थित कार्यालयले सहुलियत प्रदान गर्न स्विकृती प्रदान गरी निजको विस्तृत विवरण कार्यालयमा राखे र समय समयमा मत्स्य फार्मको अनुगमन गर्नुपर्ने, • कार्यालयले विद्युत महसुल तिरेको वील सहित निवेदन संकलन गरी	• कम्तिमा १५ कठ्ठा जलाशयमा मत्स्य पालन गरेको हुनुपर्ने • मत्स्य पोखरी सञ्चालन वापत लागेको विद्युत महशुलको विल पेश गर्नुपर्ने, • कार्यालयले अनुगमन गरी स्विकृती प्रदान गरे पश्चातको महशुलमा मात्र सहुलियत प्रदान गर्नुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही मत्स्य व्यवसायका लागि जडान गरिएको विद्युत मिटरमा वार्षिक रुपमा उठेको कूल विद्युत महशुलको ५०% वा अधिकतम रु. ५० हजारसम्म सहुलियत प्रदान गर्न सकिने

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्च सीमा
		सम्बन्धित कृषक/व्यावसायीको खातामा सहुलियत रकम जम्मा गर्ने।		
४.१०	गोठ सुधार कार्यक्रम	• गोठको भुई सुधार, दानापानी खुवाउने डुड निर्माण, छानो र मुत्र संकलन खाडल निर्माण।	• कृषक/निजी उद्यमी/समूह/सहकारी मार्फत पशुको गोठ सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • प्रत्येक कृषकले न्यूनतम पहाडमा ३ वटा र तराइमा ५ वटा गाई/भैंसी पालन गरेको वा पालन गर्ने कार्ययोजना पेश गरेको हुनुपर्ने।	अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान • प्रति कृषक घरधुरी अधिकतम रु. १ लाख, • प्रति समूह/सहकारी अधिकतम रु. १० लाख।
४.११	हुलाकीमार्ग लक्षित भैंसीको वंश सुधार क्षमता विकास तथा सचेतना	• सचेतना मूलक होर्डिङ बोर्ड,प्रकाशन,प्रसारण, • तालिम तथा क्षमता विकास, • कृत्रिम गर्भाधान सेवा सञ्चालनमा सहयोग, • प्राकृतिक गर्भधानका लागि राँगो खरिद, • सामुदायिक पशु प्रजनन केन्द्र स्थापना गर्न सकिने।	• तराईको ६ जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने, • प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा भैंसी पालनको पकेट क्षेत्र पहिचान तथा छनोट गर्ने, • समूह/सहकारीसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सोही बमोजिम खर्च गर्न सक्ने

ङ) प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान (उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सहयोग)

यस कार्यक्रममा सहभागी हुन कार्यालयले १ महिनाको सूचना अवधि दिई कृषकहरूलाई कार्यक्रममा सहभागी हुन आह्वान गर्नेछ। अन्य कुनै निकायबाट प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन सहयोग पाएकोमा बाली/वस्तु दोहोरो नहुने गरी प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ। तर कुनै स्थानीय तह वा अन्य सरकारी निकायबाट

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

समूह/सहकारी/निजी डेरी/फर्म/कम्पनीलाई प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन वापत प्राप्त हुने अनुदान रकम र यस कार्यविधि अनुसारको उल्लिखित रकम बीच अन्तर हुन आउने रकम कार्यालयलाई भुक्तानीका लागि बाधा अड्चन पर्नेछैन। उल्लिखित मापदण्ड पूरा गरेका अनुदानग्राही/सेवाग्राही यस कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछ।

सि.न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रू.
५.०१	दुध उत्पादन	• गत आ.व. को श्रावण महिना देखि असार मसान्तसम्म गरेको दुधको कारोवारको अभिलेख पेश गर्नु पर्ने, • समूह वा सहकारी वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमीले संस्थागत रूपमा खरिद बिक्री गरेको हुनुपर्ने, • समूह वा सहकारी वा फर्म वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमीले दुधको उत्पादन रेकर्ड पारदर्शी रूपमा उत्पादको कृषकको नामावली सहित विवरण राखेको हुनु पर्ने, • दुधको उत्पादन रेकर्ड वडा/स्थानीय तह/जिल्ला स्थित पशुपन्छी हेर्ने कार्यालयका प्राविधिकले प्रमाणित गरेको हुनु पर्ने, • पशु बीमा गरेका पशुपालक कृषकहरूलाई प्राथमिकता दिइने, • प्राविधिक प्रतिवेदन जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा स्थानीय तहबाट तयार भएको हुनुपर्ने, • प्रति समूह/सहकारी/कम्पनीले तराईमा मासिक औषत कम्तीमा ७००० लिटर र पहाडमा मासिक औषत कम्तीमा ३००० लिटर उत्पादन तथा बिक्री गरेको हुनु पर्ने, • निजी फर्म वा कम्पनी वा निजी डेरी वा निजी उद्यमीको हकमा मासिक औषत कम्तीमा २५०० लि. उत्पादन तथा बिक्री गरेको हुनु पर्ने,	• आवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि, • सहकारी वा कम्पनीले संस्थागत अभिलेख, • जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहको निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन, • सहकारीले आँफै बिक्री वितरण गर्ने भए बिक्री अभिलेख र थोक बिक्री गर्ने भए सम्झौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण, • कृषकले व्यवसायीबाट लिएको भुक्तानीको अभिलेख, • सहकारी वा संस्थागत रूपमा कृषकको रकम खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख, • स्थायी लेखा नं., करचुक्ता कागजात, • दुधको कारोबार खुल्ने वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र आवेदकको बैंक खाता नं.।	प्रति लिटर अधिकतम रु. २/- समूह/सहकारी/निजी डेरी/फर्म/कम्पनीलाई भुक्तानी गरेको प्रोत्साहन रकम सम्बन्धित कृषकको खातामा जम्मा गरी सक्कल भौचर कार्यालयमा पेश गरिनेछ।
५.०२	माछा/मासु/ अण्डा	• गत आ.व. को उत्पादन गरेको बाखा, भेडा, बगुंर,	• पशु पन्छी वा माछा पालकको	प्रति कि.ग्रा. अधिकतम

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेश सरकार राप्ती उपत्यका (देउखुरी) नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

४९

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

सि.न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रु.
	(बाख्रा/भेंडा/बगुंर/रागां/माछा)	अण्डा, अण्डा तथा माछाको मासु कारोवारको अभिलेख पेश गर्नु पर्ने। • समूह वा सहकारी वा निजी उद्यमीले (जिउंदो) मासु/माछा/अण्डाको उत्पादन रेकर्ड पारदर्शी रूपमा उत्पादको कृषकको नामावली सहित विवरण राखेको हुनु पर्ने। • वार्षिक सङ्कलित बिक्री योग्य खसी/बोका/भेंडा/बगुंर/रागां/माछा/अण्डा उत्पादक संस्थाले आफैले पालन गरेको वा सदस्य कृषकहरूबाट खरिद गरेको हुनुपर्ने। • मासु वा माछा वा /अण्डाको उत्पादन रेकर्ड वडा/स्थानीय तह/जिल्ला स्थित पशु सेवा कार्यालयका प्राविधिकले प्रमाणित गरेको हुनु पर्ने। • पशु बीमा गरेका पशुपालक कृषकहरूलाई प्राथमिकता दिइने। • प्राविधिक प्रतिवेदन जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालय वा स्थानीय तहबाट तयार भएको हुनुपर्ने। वार्षिक सङ्कलित बिक्री योग्य खसी/बोका/भेंडा/बगुंर/ राँगा/माछा उत्पादक सहकारी संस्था आफैंले पालन गरेको वा सदस्य कृषकहरूबाट खरिद गरेको हुनुपर्ने, • खसी/बोका/भेंडाको हकमा सहकारीबाट १०० वा बंगुरको हकमा प्रति सहकारी प्रति वर्ष ४० वा राँगाको हकमा प्रति सहकारी प्रति वर्ष कम्तीमा २० गोटाको कारोबार गरेको हुनुपर्ने • निजीको हकमा खसी वोका ५० वा राँगा २० वा	अभिलेख। • सम्बन्धित वडा वा स्थानीय तह वा जिल्ला स्थित पशुपन्छी हेर्ने कार्यालयको निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन, • बीमा गरिएको भए बीमालेख। • आवेदकको खरिद बिक्री अभिलेख। • थोक बिक्री गर्ने भए सम्झौताको प्रतिलिपि वा बिक्री गरेको पसलको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण। • कृषकले व्यवसायीबाट लिएको भुक्तानीको अभिलेख। • संस्थागतको हकमा कृषकको खातामा भुक्तानी गरेको अभिलेख। • स्थायी लेखा नं. • संस्था वा कम्पनीको हकमा करचुक्ता प्रमाण। • कारोबार खुल्ने वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन। • आवेदकको बैंक खाता नं.।	जिउँदो खसी/बोका/भेडाको हकमा रु. २५ का दरले, जिउँदो रांगाको हकमा बरु. १५ का दरले, जिउँदो बगुंरको हकमा रु. १५ का दरले, माछाको हकमा रु. १५ का दरले, अण्डाको हकमा रु २५० प्रति हजार गोटाका दरले। समूह/सहकारी/फर्म/कम्पनीलाई भुक्तानी गरेको प्रोत्साहन रकम सम्बन्धित कृषकको खातामा जम्मा गरी सक्कल भौचर कार्यालयमा पेश गरिनेछ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविद् महाशाखा प्रमुख सचिव

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रा...

सि.न.	बाली वस्तुको विवरण	उत्पादन प्रवर्द्धन दिने आधारहरू	प्रमाणित गर्ने आधारहरू	प्रोत्साहन रकम रू.
		बंगुर २५ गोटा प्रति वर्ष विक्रिको कारोबार गरेको हुनुपर्ने • माछा उत्पादनमा: निजीको हकमा तराईमा २ मे.ट, पहाडमा १ मे.ट प्रति वर्ष विक्रि कारोबार गरेको हुनुपर्ने। सहकारीको हकमा १० मे.ट वार्षिक कारोबार गरेको हुनुपर्ने। • अण्डा उत्पादन: मासिक न्यूनतम १० हजार गोटा उत्पादन हुनुपर्ने।		
५.०३	मत्स्य ह्याचरी वा नर्सरी	• सम्पूर्ण पूर्वाधार व्यवस्थित भई ह्याचरी वा नर्सरी पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा रहेको हुनुपर्ने, • न्यूनतम १ हेक्टर जलाशयमा नर्सरी तथा रेयरिङ्ग पोखरीको व्यवस्था हुनुपर्ने, • ह्याचरी वा नर्सरीकर्ता आफैले मत्स्य बीज बेचबिखनको प्रबन्ध गर्नुपर्ने, • मत्स्य बीज कारोवारको बिल बीजक जारी गरी अभिलेख राख्नु पर्ने, फार्ममा जैविक सुरक्षा विधि अवलम्वन गरेको हुनुपर्ने, • स्वस्थ ,परिपक्व २ केजी भन्दा माथिको माउ प्रजननमा प्रयोग गर्नुपर्ने, • उत्पादित मत्स्य बीजलाई उचित आहाराको व्यवस्था गर्नुको साथै रोग तथा परजीवी विहीन हुनुपर्ने।	• व्यावसायिक योजना, • सम्बन्धित स्थानीय तह वा विज्ञ केन्द्रको स्थलगत निरीक्षण सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन र सिफारिस, • बिक्री वितरणको अभिलेख, कारोवारको तथा आम्दानी खर्च देखिने कागजातहरू • स्थायी लेखा नं. • संस्था वा कम्पनीको हकमा करचुक्ता प्रमाण। • कारोबार खुल्ने वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन। • आवेदकको बैंक खाता नं.।	• ह्याचलिङ्ग रु ३०० प्रति लाख • फ्राइ रु २००० प्रति लाख • फिङ्गरलिङ्ग रु ५००० प्रति लाख • एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग रु १०००० प्रति लाख • इएरलिङ्ग रु १ प्रति गोटा यसरी उपलब्ध गराइने प्रोत्साहन रकम सम्बन्धित मत्स्य ह्याचरीकर्ता तथा नर्सरीकर्तालाई बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गरिनेछ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

८. **प्रस्ताव मागः** (१) कार्यालयले दफा ७ मा व्यवस्था भए बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा स्वीकृत बजेट/कार्यक्रमको अधीनमा रही मापदण्डमा सूचना आह्वान गर्नु नपर्ने उल्लेख भएकोमा बाहेक आवेदक मार्फत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको हकमा प्रस्ताव आह्वानको सूचना गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ। सूचना प्रवाह गर्दा सम्बन्धित सरोकारवाला र लक्षित समुदायको पहुँचमा सुनिश्चतता गर्नुपर्नेछ। तर कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूको हकमा प्रस्ताव आह्वान गर्नुपर्ने छैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने भएमा अनुसूची-३२ अनुसारको कम्तीमा १५ दिनको सूचना कार्यालयको वेबसाइट, राष्ट्रियस्तरको पत्रिका, सामाजिक सञ्जाल तथा स्थानीय एफ.एम.बाट प्रकाशन गरी आवेदकसँग प्रस्ताव माग गर्नेछ।

(४) लागत साझेदारीमा निर्माण गरिने भौतिक पूर्वाधार संरचनाको) हकमा प्रस्ताव पेश गर्दाका वखत प्रचलित मापदण्ड तथा दररेट सहितको वास्तविक लागत अनुमान र डिजाइन पेश गर्नु पर्नेछ।

९. **प्रस्ताव पेशः** दफा ८ (१) बमोजिमका सूचना अनुसार दफा ७ मा उल्लिखित कार्यक्रमहरूमा आवेदकले कार्यालयमा अनुसूची-३३ बमोजिमको निवेदनको ढाँचा, प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमको हकमा अनुसूची ३४ बमोजिमको निवेदनको ढाँचा र कृषि तर्फ अनुसूची-३५ बमोजिमको कार्ययोजनाको ढाँचा र पशुपन्छी तर्फ अनुसूची-३६ बमोजिमको कार्ययोजनाको ढाँचामा प्रस्ताव कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१०. **प्रस्ताव मूल्याङ्कन र सिफारिसः** (१) कार्यालयमा प्राप्त प्रस्तावमा संलग्न कागजातहरूको अध्ययन एवम् मूल्याङ्कन गरी प्रारम्भिक छनोट गरिनेछ।

(२) प्रारम्भिक छनोट भएका प्रस्तावहरूको स्थलगत प्रमाणीकरण गर्नको लागि कार्यालयले आवश्यकता अनुसार कार्यदल बनाई कर्मचारी खटाउन सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कार्यदलले स्थलगत प्रमाणीकरण सहित अनुसूची-३७ बमोजिम प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारमा प्राथमिकता क्रम तयार गरी दफा १४ बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति समक्ष स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नुपर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिबाट सिफारिस स्वीकृत भएका प्रस्तावहरुको प्राथमिकताका क्रम कायम गरी वैकल्पिक प्रस्तावहरु समेत समावेश सूची तयार गर्नुपर्नेछ।

११. **सम्झौता प्रक्रियाः** (१) छनोट भएका आवेदकलाई कम्तीमा ७ दिनको म्याद दिई सम्झौताको लागि सूचना दिनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौताका लागि आवहान गरिएका आवदेकले पेश गरेको क्रियाकलाप र कार्ययोजना कार्यालयले छलफलका आधारमा आवश्यक संशोधन सहित अनुसूची-३८ बमोजिम ढाँचामा सम्झौता गरी अनुसूची-३९ बमोजिमको स्वःघोषणा पत्रमा हस्ताक्षर गराएर सम्बन्धित आवेदकलाई कार्यादेश दिनुपर्नेछ।

(३) छनोट भएका आवेदक तोकिएको म्याद भित्र सम्झौता गर्न नआएमा कार्यालयले तयार गरेको प्राथमिकता क्रमका आधारमा वैकल्पिक आवेदकसँग सम्झौता गर्न सक्नेछ।

(४) उक्त वैकल्पिक सूचीबाट समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संभव नभएमा पुनः सूचना गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

परिच्छेद-४

समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१२. **निर्देशक समितिः** (१) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक मार्गदर्शन तथा सहजीकरणका लागि मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति गठन हुनेछ,-

(क)	मन्त्री	मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रतिनिधि	प्रदेश योजना आयोगको सदस्य (कृषि क्षेत्र हेर्ने)	सदस्य
(ग)	सचिव	मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	प्रमुख	कृषि विकास निर्देशनालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
(च)	प्रमुख	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र कुनै विज्ञ वा पदाधिकारी तथा मन्त्रालयको महाशाखा प्रमुखहरूलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठित निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ;-

(क) यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देखापरेका समस्या समाधानका नीतिगत रुपमा सहजीकरण गर्ने,

ख) कार्यक्रमको अनुगमन गरी सहजीकरण तथा पृष्ठपोषण गर्ने,

(ग) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालालाई आवश्यक निर्देशन दिने।

१३. **कार्यक्रम व्यवस्थापन समन्वय समितिः** (१) मन्त्रालय स्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ :-

(क)	सचिव	मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रमुख	सबै महाशाखा, मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रमुख	कृषि विकास निर्देशनालय	सदस्य
(घ)	प्रमुख	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(च)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(छ)	अधिकृत	कानून अधिकृत	सदस्य
(ज)	प्रमुख	योजना तथा जनशक्ति शाखा	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ;-

(क) स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

(ख) कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गरी निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्ने र सार्वजनिक गर्ने,

(ग) कार्यालयलाई कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा आवश्यक सहजीकरण, पृष्ठपोषण र निर्देशन दिने।

१४. **कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिः** (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति रहनेछ :-

(क) कृषि विकास निर्देशनालय/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयमा रहने समतिः

(क)	प्रमुख	सम्बन्धित निर्देशनालय	संयोजक
(ख)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कार्यक्रम कार्यान्वयन जिम्मेवारी रहेको शाखा	सदस्य

कृषि अर्थविज्ञ
महाशाखा प्रमुख

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

(ग)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(घ)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख/तोकिएको कर्मचारी	योजना शाखा	सदस्य सचिव

(ख) जिल्लास्थित कार्यालयमा रहने समितिः

(क)	प्रमुख	सम्बन्धित कार्यालय	संयोजक
(ख)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कार्यक्रम कार्यान्वयन जिम्मेवारी रहेको शाखा	सदस्य
(ग)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(घ)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख/प्रतिनिधि	जिल्लास्थित बिषयगत संघीय कार्यालय	सदस्य
(च)	कर्मचारी प्रतिनिधि	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	सदस्य
(छ)	प्रमुख/तोकिएको कर्मचारी	योजना हेर्ने शाखा	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) मूल्याङ्कन भई सिफारिस भएका प्रस्तावहरू स्वीकृत गर्ने,
(ख) सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,
(ग) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने र पृष्ठपोषण गर्ने,
(घ) कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा कुनै द्विविधा आई परेमा समाधानका लागि सम्बन्धित निर्देशनालयमा पेश गर्ने।

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

परिच्छेद-५
भुक्तानी प्रक्रिया तथा लेखा परीक्षण

१५. भुक्तानी प्रक्रिया: १) कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा खरिद सम्बन्धी प्रक्रिया प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीले स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम नियमानुसार खरिद सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

(३) अनुदानग्राहीले सम्झौतामा भएको कार्ययोजना अनुसार सक्कल बिल भरपाई र कार्य प्रगति विवरण समेत संलग्न राखी भुक्तानी माग गर्नुपर्नेछ।

(४) भुक्तानी माग भएपछि कार्यालयले कार्य प्रगतिको अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि बढीमा दुई किस्तामा अनुदानग्राहीको बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ। पूर्वाधार निर्माण जस्ता पूँजीगत अनुदान खर्चमा नियमानुसार कन्टेन्जेन्सी कट्टा गर्न सकिनेछ।

(५) रकम भुक्तानी गर्दा कामको वित्तीय तथा भौतिक प्रगति विवरण सहितको प्रतिवेदन, सम्बन्धित प्राविधिकको निरीक्षण प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, कार्यालयमा पेश भएका वील भरपाई, सार्वजनिक सुनुवाईको अभिलेखको प्रतिलिपी, कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी तस्वीर लगायतका कागजात र बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले नियमानुसार भुक्तानी गर्नुपर्नेछ।

(६) एक लाख भन्दा बढी लगानी भएका कार्यक्रमको हकमा ५*३ फिटको टिनको पातामा लेखिएको होर्डिङ्ग बोर्ड अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्नेछ।

(७) अनुदान रकमको अन्तिम भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तह/वडाको सिफारिस पेश गर्नुपर्नेछ।

(८) मन्त्रालय वा निर्देशनालयबाट सञ्चालन हुने अनुदानका कार्यक्रमहरूको हकमा जिल्लास्थित कार्यालयको सिफारिस पेश गर्नुपर्नेछ।

(९) अनुदानग्राहीको आफ्नो घरमा उपलब्ध हुने सामग्री र पारिवारिक श्रमको हकमा अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छैन।

(१०) विदेशबाट बीउ बिजन/बिरुवा/नश्ल/बीर्य/भुरा आयात गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित विज्ञहरू सहितको प्राविधिक टोली गठन गरी उक्त टोलीले सिफारिस गरेको प्राविधिक मापदण्ड बमोजिम आयात गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

१६. लेखा तथा लेखापरीक्षण: (१) कार्यक्रमको लेखा सम्बन्धित कार्यालयले राख्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको लेखाको आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालयको हुनेछ।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

परिच्छेद-६
विविध

१७. **अनुगमन तथा मूल्याङ्कन:** यस कार्यविधि अनुसार सञ्चालित कार्यक्रम पारदर्शी र प्रभावकारी रुपमा भए नभएको सम्बन्धमा मन्त्रालय/निर्देशनालय/सम्बन्धित कार्यालयले आवश्यकता अनुसार अनुगमन गर्न सक्नेछ।

१८. **जवाफदेहीता तथा जिम्मेवारी:** (१) कार्यक्रम खर्चको समष्टिगत जवाफदेहिता तथा जिम्मेवारी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) अनुदान रकम खर्च गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित अनुदानग्राही जिम्मेवार हुनेछ।

(३) अनुदानग्राहीले कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम अनुदान रकमको पूर्ण सदुपयोग एवं उपलब्धि लिने गरी दिगो रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। आवश्यक ठानेमा कार्यालयले आचारसंहिता बनाई लागु गराउनेछ।

१९. **अन्य:** कार्यक्रमहरूको सञ्चालनः (१) जैविक सुरक्षालाई ध्यान दिई वातावरण मैत्री रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(२) सञ्चालन गरिने तालिम, गोष्ठी, समन्वय बैठक, मेला दिवस जस्ता कार्यक्रमको पृष्ठपोषण सहितको प्रतिवेदन एक तह माथिको कार्यालयमा नियमित पठाउनु पर्नेछ।

(३) पशुपन्छीको जातीय र नश्ल सुधारको लागि प्रयोग गरिने उच्च नश्लको बीउका लागि निजी क्षेत्रमा प्रयोग गरिएका विभिन्न प्रजनन स्रोत केन्द्रहरू (गाई, भैंसी, बाखा, भेडा, बङ्गुर, माछा र पंक्षीहरू) ले सम्बन्धित विषयको प्रजनन विज्ञबाट प्रजनन योजना बनाई सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिसमा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयमा अभिलेखीकरण गर्नुपर्नेछ।

(४) स्थायी संरचना निर्माण गर्दा एक रूपता कायम गर्न र लागत प्रभावकारी बनाउन सिफारिस भएको प्रविधिको आधार बमोजिम वा सम्बन्धित निर्देशनालयको स्वीकृत मापदण्ड अनुसारको ढाँचा (डिजाइन) तथा लागत अनुमान अनुसार निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(५) अनुदानग्राही/लाभग्राहीले अनुदानबाट स्थापना गरिएका संरचनाको मर्मत सम्भार लगायत सञ्चालन कार्यका लागि स्वयम् अनुदानग्राही/लाभग्राही जवाफदेही हुनेछ।

(६) यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आर्थिक तथा वित्तिय अनुशासन सम्बन्धी प्रचलित कानूनहरुः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली, भ्रमण खर्च नियमावली, विनियोजन ऐन, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, प्रदेश वित्त व्यवस्थापन ऐन र सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन निर्देशिकाको समेत पालना गर्नुपर्नेछ।

२०. **सेवा सुविधाबाट वञ्चित गर्न सकिने:** यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध गराइने अनुदान दुरूपयोग, हिनामिना वा अन्य क्षेत्रमा प्रयोग गरेको प्रमाणित हुन आएमा कार्यालयले प्रचलित कानूनले तोके बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।

२१. **संशोधन:** मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधि संशोधन गर्न सक्नेछ।

२२. **बाधा अड्काउ फुकाउ:** यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सञ्चालनका क्रममा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न सक्नेछ।

२३. **खारेजी र बचाउ:** (१) कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८० खारेज गरिएको छ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै कार्यविधि अनुसार भए गरेको मानिनेछ।

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-१

(दफा ७ (ख) २.०७ र (ग) ३.१६, ३.१७, ३.१८, ३.१९ सँग सम्बन्धित)

ब्रिडको लागि छनोट गरिने प्रजनन योग्य भाले र प्रजनन योग्य पोथीहरूको बंशावली विवरण (Pedigree record)

क्र.स.	हजुर बुवा/आमा **Drand Father /Mother**	बुवा/आमा **Father /Mother**	उत्पादन स्थल: - अनुसन्धान केन्द्र/ब्रिडर हर्ड/रजिष्टर फर्म/स्रोत केन्द्र(**Resource Central daitels)**	छनोट गर्ने भाले पोथी पशुको विवरण **Selected male/Famale**	सिफारिश जिम्मेवार निकाय/ ब्यक्ति	कैफियत
१. राँगो/ भैंसी Buffalo	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
२. साढे/गाई Cattle	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
३.	Grand Father Breed Name:	Father : Breed Name:	Name: Add:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male	नाम :	

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   नम्रता सिंह   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

बोका/बाख्रा Goat	breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Color: 9.Types of Birth(TOB)s/D/T	पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of color 9.Types of Birth(TOB)S/D/T	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
४. थुमा/भेडी Sheep	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Colour:S/D/T 9.Types of Birth(TOB)	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag Number	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of colour 9.Types of Birth(TOB)S/D/T	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
५. बिर/भुनी Pig	Grand Father Breed Name: breed % : Regd Tag Number: Or Seman Details Breed :%:	Father : Breed Name: breed % : Regd Tag Number Or Seman Details Breed :%	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year: Contact Person: Cont Number:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Male 3.Breed Name: 4.Breed %: 5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of Colour: 9.Types of Birth(TOB)S/D/T	नाम : पद : दस्तखत : मिति :	
	Grand Mother Breed Name: breed % : Regd Tag Number:	Mother : Breed Name: breed % : Regd Tag	Name: Add: Farm Reg No: Physical Year:	1.Regd Tag Number: 2.Sex : Female 3.Breed Name: 4.Breed %:	नाम : पद :	

महाशाखा प्रमुख

सचिव

		Number	Contact Person: Cont Number:	5.Date of Birth: 6.Birth Wt: 7.Current wt: 8.Types of colour 9.Types of Birth(TOB)S/D/T/Q..	दस्तखत : मिति :	

नोटः-

१. कार्यालयले हरेक वर्ष कम्तीमा ३ महिनाको समय दिई पशुपन्छी (नस्ल) श्रोत केन्द्र स्थापना गर्नका लागि जिल्लाभर इच्छुक व्यावसायिक पशुपन्छी फर्म, संस्थालाई सूचीकृत गर्न सूचना आह्वान गर्न सक्ने।

२. सूचीकृत भएका ब्रिड/नस्ल उत्पादन गर्ने गरी स्थापना भएका पशुपन्छी (नस्ल) श्रोत केन्द्रहरूले उक्त विवरण अनुसारको अभिलेख सम्बन्धित पशु प्रजनन विज्ञबाट प्रत्येक चार चार महिनामा अनुगमन गराई प्रमाणित विवरण फर्ममा राख्नु पर्ने र सोको जानकारी सम्बन्धित जिल्ला स्थित कार्यालयमा उपलब्ध गराउन पर्नेछ।

कृषि. अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-२

(दफा ७ (ग) ३.१७ सँग सम्बन्धित)

बाख्रा प्रवर्द्धन कार्यक्रम

बाख्रा तथा बोकाको छनोट प्रक्रिया:

बाख्राको जातिय तथा बंश सुधारका लागि अत्यन्तै महत्वपुर्ण एबं आधारभुत निम्न क्रियाकलापहरू नस्ल सुधारको लागि बोका, बाख्राको तौल, वृद्धिदर, जन्मने पाठापाठीको संख्यालाई मुख्य आधार मानिनेछ। कृषकले पालेका बाख्रा, बोका तथा तिनका पाठापाठीको अभिलेख राखि सो को निर्धारित मापदण्डको आधारमा तथ्याङ्क विश्लेषण गरी उच्च उत्पादन क्षमता भएका बोका/बाख्राको पहिचान तथा छनोट गरेर प्रजननको लागि प्रयोगमा ल्याईनेछ। पाठापाठीको पहिलो ३ महिनाको तौल र माउ बाख्राको जुम्ल्याहा पाउने गुणलाई मुख्य आधार मानि प्रजनन बोका र माउ बाख्राको छनोट गरीनेछ। पाठापाठीको हकमा पहिलो ३ महिनाको तौल, ५ महिनाको तौल र जुम्ल्याहा गुणलाई मुख्य आधार मानि छनोट गरीनेछ। सेलेक्सन इन्टेन्सिटि (selection intensity) कृषकहरूसँग छलफल गरी वर्णशङ्कर बोकाको हकमा ३० देखि ५० प्रतिशत र पठ्यांग्रीको हकमा लागि ५० प्रतिशत सम्म हुने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ। छनोट प्रक्रिया देहायको चार्टमा प्रस्तुत भए अनुसार हुने छ।

माउ बाख्रा/बोका/ पठ्यांग्रीको छनोट योजना

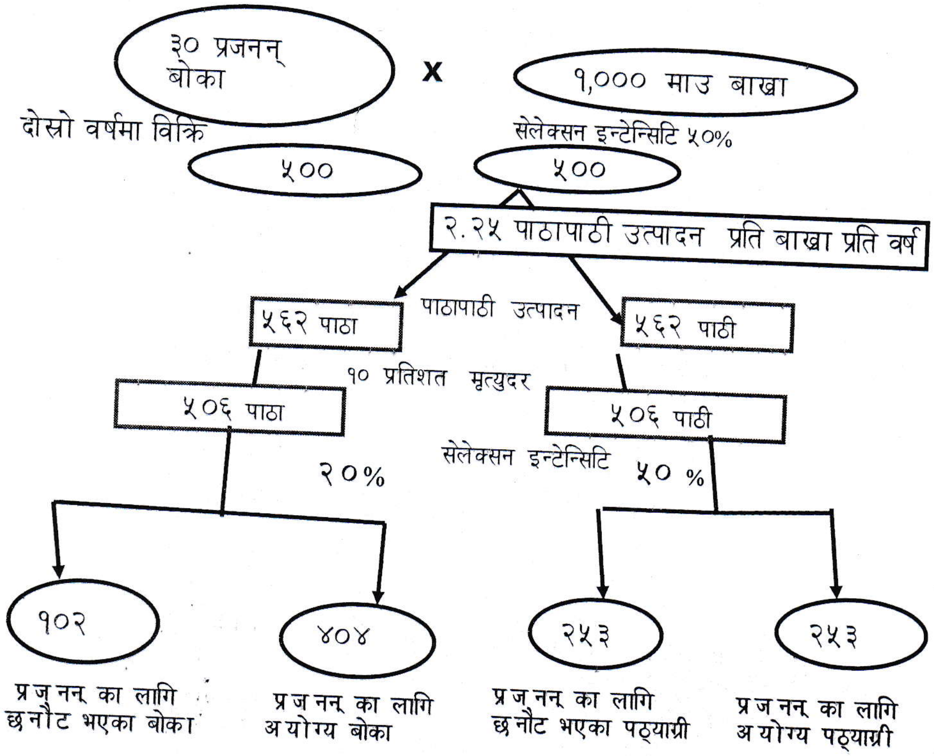

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-३

(दफा ७ (ग) ३.१६, ३.१७, ३.१८, ३.१९ सँग सम्बन्धित)

प्रजनन योग्य बोका/राँगा/ बिर/थुमा वितरणको लागि गरिने सम्झौता पत्र

आज मिति........ गतेका दिन............ कार्यक्रम अन्तरगत उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जिल्ला .... गा.पा./न.पा. ....वडा नं. ..... टोल ....मा गठन भएको ....समूहमा प्रजनन गराउने उद्देश्यले कार्यक्रमबाट उपलब्ध गराईएको ट्याग नं ....को बोका/राँगा/ बिर/थुमा/राँगा/ बिर/थुमा समूहको मिति ....को निर्णयानुसार सोहि समूहमा आवद्ध वडा नं.........टोल ....निवासि म ....लाई उक्त बोका/राँगा/ बिर/थुमा/राँगा/ बिर/थुमा को पालन पोषण र प्रजनन व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिएको हुँदा निम्न सर्तनामा अनुसार बोका/राँगा/ बिर/थुमाको व्यवस्थापन गर्ने गरी बुझि लिए।

शर्तहरू :-

१. बोका/राँगा/ बिर/थुमालाई बधुवा पालनमा पाल्ने छु।

२. बोका/राँगा/ बिर/थुमालाई उपयुक्त खोरमा राखि खोरको नियमित रूपमा सरसफाई गर्नेछु।

३. गाउँघरमा उपलब्ध हुने दानाको साथै मिनरल मिक्चरको समिश्रणबाट सन्तुलित दाना बनाई बोका/राँगा/बिर/थुमाको उमेर, शारीरिक अवस्था र प्रजनन सिजनलाई मध्यनजर गरी प्राविधिकको सल्लाह अनुसारको परिमाणमा दैनिक रूपमा दाना खुवाउने छु।

४ आवश्यकता अनुसार पोषिलो आहारा तथा हरियो घाँस नियमित रूपमा खुवाउने छु।

५. प्राविधिको सल्लाह अनुसार खोप, परजीवि नियन्त्रणको व्यवस्था गर्ने छु।

६ विरामी परेको अवस्थामा समूहका पदाधिकारी/स्थानीय निकायको पशु सेवा शाखा/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञकेन्द्रमा जानकारी गराई औषधी उपचारको व्यवस्था गर्ने छु।

७. समूह तथा अन्य कृषकहरूको पशुहरूलाई प्रजनन गराए वापतको शुल्क समूहले निर्णय गरे अनुसार लिने छु।

८. कार्यालयले उपलब्ध गराएको फर्मेटमा प्रजनन अभिलेख राख्ने छु साथै अभिलेख नियमित रूपमा सम्बन्धित निकायमा पठाउने छु।

९. माथि उल्लेखित वुँदा अनुसार बोका/राँगा/ बिर/थुमाको व्यवस्थापन नभएको, राम्रो पालन पोषण नभएमा प्रजनन अभिलेख, जन्मेका पाठापाठीको जन्म तौल र ६ महिनासम्मको मासिक तौलको अभिलेख नपठाएमा वा हाडनाताबाट हुने प्रजनन नियन्त्रण गर्नका लागि कार्यालयले कुनै पनि समयमा बोका/राँगा/ बिर/थुमा फिर्ता लैजान सक्ने छ वा अर्को बोका/राँगा/ बिर/थुमा दिन सक्ने छ।

१० आवश्यकता अनुसार कुनैपनि समयमा बोका/राँगा/बिर/थुमा अन्यत्र लान आवश्यक परेमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने।

११ भवितव्य परि मृत्यु भएमा समूहका पदाधिकारी/स्थानीय तहको पशु सेवा शाखा/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमा जानकारी गराई पोष्टमार्टम गराउने छु।

१२. नियमानुसार अनिर्वाय रूपमा बोका/राँगा/ बिर/थुमाको बीमा गर्ने तथा बीमा अद्यावधिक गर्ने कार्य गर्नेछु।

द्रष्टब्य :- कार्यालयले आवश्यकता अनुसार उल्लिखित शर्तनामाहरूमा थप गर्न सक्ने छ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची–४

(दफा ७ (ग) ३.१६, ३.१७ सँग सम्बन्धित)

प्रजनन योग्य बाख्रा/भेडा/बोका/थुमामा हुने गुणहरू

(क) प्रजनन माउ बाख्रा/भेडामा हुनुपर्ने गुणहरू

१. दुई वा दुई भन्दा बढी पाठापाठी जन्माउने माउ बाख्राको सन्तान हुनु पर्ने।
२. माऊ बाख्राको माऊ (dam) र बाऊ (sire)को बीच नाता नभएको हुन पर्ने।
३. पहिलो पटक व्याउने उमेर बढीमा १७ महिनासम्म हुनु पर्ने।
४. कम्तीमा दुई वर्षमा ३ पटक व्याउने विशेषता भएको हुनु पर्ने।
५. छनोट गरीने बाख्राको जात अनुसार जातीय गुण प्रष्ट देखिने हुनुपर्ने।
६. राम्रो दूध उत्पादन तथा पाठापाठी हुर्काउन सक्ने क्षमता भएको, लामो खुट्टा,छिनो आकारको शारीरिक वनावट तथा कल्चौडो र थुन मिलेको हुनु पर्ने।
७. शारीरिक वनावटमा कुनै खोट नभएको, प्रजनन तथा अन्य रोग नभएको हुनु पर्ने।
८. छनोट गर्ने बाख्राले स्थानीय हावापानी सहन सक्ने र स्थानीय रूपमा उपलब्ध घाँसपात उपयोग गर्ने खालको हुनुपर्दछ।

(ख) प्रजनन बोका/थुमा मा हुनुपर्ने गुणहरू

१. दुई वा दुई भन्दा बढी पाठापाठी जन्माउने माउ बाख्राको सन्तान हुनु पर्ने।
२. माऊ बाख्राको माऊ (dam) र बाऊ (sire)को बीच नाता नभएको हुन पर्ने।
३. प्रजननको लागि छनोट गरीने बोका/थुमा राम्रो दूध दिने माउबाट जन्मेको हुनुपर्ने।
४. आफ्नो दौतरीहरूको भन्दा बढी शारीरिक वृद्धि दर भएको छनोट हुनु पर्ने।
५. छनोट गरीने बोका/थुमाहरूको जात अनुसार जातीय गुण प्रष्ट देखिने हुनुपर्ने।
६. दुवै अण्डकोष राम्रोसँग विकास भएको र एकै आकार प्रकारको हुनुपर्ने।
७. फुर्तिलो, दानापानी रुचाएर खाने, छाला, रौं सफा र चम्किलो, उमेर अनुसार शारिरिक वृद्धि भएको हुनुपर्ने।
८. चौडा छाती, सिधा तथा बलियो खुट्टा र टाउको तथा गर्दनको अनुपात मिलेको शरीर हुनुपर्ने।
९. प्रजनन सम्बन्धी रोग तथा अन्य रोगहरूबाट मुक्त हुनुपर्ने।
१०. वर्णशंकर बोका/थुमामा कम्तीमा ५० प्रतिशत जातीय गुण हुनु पर्ने।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-५

(दफा ७ (ग) ३.१९ सँग सम्बन्धित)

भैंसी छनोटको प्राविधिक सूचक

श्रोत केन्द्रका लागि पाडी छनोट गर्दा पाडीका माउँहरूको उत्पादन क्षमता देहायका सुचकाङ्कको आधारमा छनौट गर्नु पर्दछ।

पशुहरूको उत्पादन सूचकाङ्क विवरण	भैंसी
माउँको वार्षिक दुध उत्पादन (लिटर)	२४०० लिटर
प्रति बेत दुध दिने दिन	१५० – २४० दिन
पहिलो पटक बाली जाने उमेर (महिना)	३० – ४२ महिना
पहिलो पटक ब्याउने उमेर (महिना)	बढीमा ४८ महिना
ब्याउने अन्तराल (महिना)	बढीमा १८ महिना

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-६
(दफा ७ (घ) ४.१० सँग सम्बन्धित)

गोठको नाप नक्शा तथा नमूना

गोठमा प्रति भैंसी चाहिने स्थान (वर्ग फीट)

पशुको किसिम	क्षेत्रफल (वर्गफीट)		दाना खाने डुड (इन्च)
	छोपिएको क्षेत्र	खुल्ला क्षेत्र	
भैंसी	३५ – ४५	८० – १००	२४ – ३०
ब्याउने भैंसी	१०० – १२०	१८० – २००	२४ – ३०
राँगो/साँढे	१२० – १४०	२०० – २५०	२४ – ३०

नोटः समान्तया प्रति भैंसीको लागि लम्बाई २.२५ मी. र चौडाई १.२५ मी. हुनुपर्दछ। दाना र पानीको डुँड पर्खालसित जोडेर समानान्तर हुने गरी बनाउनु पर्दछ। गोठको कुल लम्बाई र चौडाई वस्तुको संख्याको आधारमा निर्माण गर्नुपर्दछ। गोठको मोहडा पहाडी भेगमा दक्षिण पश्चिम तथा तराई भेगमा उत्तरी मोहडा हुनुपर्दछ वा भौगोलिक अवस्था अनुसार परिमार्जन गर्न सकिने।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-७

(दफा ७ (ग) ३.१६ सँग सम्बन्धित)

बाखापालनको लागि सिफारिस मुख्य मुख्य डाँले तथा भूइं घाँसका जातहरू

क) डाले घाँसहरू :

बडहर, काब्रो, खस्रे खन्यु, राई खन्यु,निमारो, दवदवे, कुटमिरो, कोइरालो, टाँकी, इपिल इपिल, किम्बु, बकाइनो, पाखुरी, बेरुलो (गेडुलो),दुधिलो, गोगन, भिमल आदि।

ख) भूईं घाँसहरू :

बहुवर्षीय :-स्टाइलो, नेपियर, मुलाटो, मेन्डुला, सुम्बा सेटारिया, बदामे, ज्वाइन्ट भेच, डिस्मोडियम, विन केसिया, कुड्जु, अम्रिसो, सिग्नल, पास्पालम आदि।

हिउँदे (एक वर्षिय) :- जै, वर्षिम, भेच आदि।

वर्षे (एक वर्षिय) :- टियोसेन्टि, सुडान आदि।

कोशे :-स्टाइलो, मिन्दुला, बदामे, ज्वन्ट भेच, डिस्मोडियम, विन केसिया, कुड्जु, वर्षिम, भेच आदि।

अन्य:- मुलाटो, सुम्बा सेटरिया, पास्पालम, अम्रिसो, सिग्नल, जै, टियोसेन्टि, सुडान आदि।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-८

आधारभुत पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला

Requirement of Equirements and instruments for Establishing a District Veterinary Basic Laboratory

S. No.	Particular	Qty.	Tentative Unit Rate	Total Amount
1	Autoclave	1		
2	Hot air Oven, 50-60 Ltrs	1		
3	Incubator with Thermometer	1		
4	Microscope Binocular	1		
5	Digital Weighing Balance, 2kgx0.1gm	1		
6	Centrifuge Machine	1		
7	Micro Pipette Single channel (10-100 µl,100-1000µl)	2		
8	Refrigerator, 220 Ltrs	2		
9	Deep Freeze	1		
10	Cool Box	2		
11	Haemometer	1		
12	Post Mortem Set	1		
13	Glass Wares, Chemicals etc 1set	1		
14	Culture Medias & Sensitivity Disc etc 1 set	1		
15	Sample collection materials 1 set	1		
16	Furniture for Lab 1 Set	1		
	Total Cost			

कृषि अर्थविज्ञ — महाशाखा प्रमुख — सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-९
(दफा ७ (क) १.२३, १.४७ सँग सम्बन्धित)
भ्याक्सिनेटर परिचालन र खोरेत रोग मुक्त जिल्ला अभियान
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
.... मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
.... कार्यालय.....................

खोरेत रोग उन्मूलन अभियान कार्यक्रम

खोरेत खोप विवरण

आ.व.

स्थानीय तह.......स्थानीय तह कोड ...जिल्ला.......जिल्ला कोड...भ्याक्सिनेसन अवधि.........देखी.........सम्म

क.स	कृषकको नाम र थर	ठेगाना	भएको पशु संख्या					खोप गरीएको पशु संख्या					कैफियत
		वडा नं.	गाइ जाति	भैंसी जाति	बाखा जाति	बङ्गुर जाति	जम्मा	गाइ जाति	भैंसी जाति	बाखा जाति	बङ्गुर जाति	जम्मा	

टोली प्रमुखको नामः		
दस्तखतः		
भ्याक्सिनेसन गरेको व्याहोरा ठिक साँचो हो भनी प्रमाणित गर्ने स्थानीय तह/वडाको प्रतिनिधिकोः	भ्याक्सिनेटरको नाम	दस्तखत
नामः		
पदः		
दस्तखतः		

नोटः- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैंसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेशन गर्नु पर्दैन।
-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बङ्गुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।
-पशुहरूको भ्याक्सिनेशन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-१०

(दफा ७ (क) १.२३, १.४७ सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र खोरेत रोग मुक्त जिल्ला अभियान

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

.... मन्त्रालय

पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय

....कार्यालय

खोरेत खोपको सारांश विवरण आ.व. २०   /२०

स्थानीय तह.......स्थानीय तह कोड ...जिल्ला.......जिल्ला कोड...

भ्याक्सिनेसन अवधि.........देखि.........सम्म

क्र.स	ठेगाना	भएको पशु संख्या					खोप गरीएको पशु संख					कैफियत
	वडा नं.	गाइ जाति	भैंसी जाति	बाखा जाति	बङ्गुर जाति	जम्मा	गाइ जाति	भैंसी जाति	बाखा जाति	बङ्गुर जाति	जम्मा	

भ्याक्सिनेटरको नाम	दस्तखत

नोटः- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैंसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेशन गर्नु पर्दैन।

-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बङ्गुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-पशुहरूको भ्याक्सिनेशन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-११
(दफा ७ (क) १.२३, १.४७ सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र खोरेत रोगमुक्त जिल्ला अभियान

किसान/कृषि फार्म नाम (*) ....

किसान-परिचय पत्र न. ....

सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल न. (*) ....

सम्पर्क व्यक्तिको ईमेल आईडी ....

सम्पर्क व्यक्तिको ठेगाना (*) जिल्लाः.................................. गा.पा./न.पा–.............................. वार्ड नं. .... टोल ....

फार्मको ठेगाना (*) जिल्लाः.................................. गा.पा./न.पा–.............................. वार्ड नं. .... टोल ....

आर्थिक वर्षः .... सर्वेक्षण मितिः .... अर्को खोपः छ महिना पछि —.. बाह्र महिना पछि —..

पशु को सूची [नोटः यदि त्यहाँ कुनै पशुको टयाग नम्बर छैन भने शून्य (Zero) [0] राख्नुहोस्]

(1) गाईः .... कुल संख्या (2) साँढेः .... कुल संख्या (3) बाच्छाः .... कुल संख्या (4) बाच्छीः ...... कुल संख्या

(5) भैंसीः .... कुल संख्या (6) राँगोः .... कुल संख्या (7) पाडाः .... कुल संख्या (8) पाडीः .... कुल संख्या

(9) बाख्राः .... कुल संख्या (10) खसी/बोकाः .... कुल संख्या (11) भेडीः .... कुल संख्या (12):थुमा/खसी ...... कुल संख्या

(13) भुनीः.......... कुल संख्या (14)वीर/खसी.: —. कुल संख्या (15) अन्य........—. कुल संख्या (16) ....: —. कुल संख्या

क्र.सं	माथिको सूचीबाट पशु को नम्बर	स्थानीय जातको पशु				उन्नत जात जातको पशु			
		टयाग नम्बर	उमेर (वर्ष)	खोप लगाएको	खोप नभएको	टयाग नम्बर	उमेर	खोप लगाएको	खोप नभएको

कृषि अर्थविज्ञ महाशाखा प्रमुख सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

	लेखे								
१	(1) गाई	*****	5	☑	☒				
२	(5)								
३									
४									
५									

एंटीबॉडी जाँच को लागि पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर :..

कार्यालयको नाम (*) .... भ्याक्सिनेटरको नाम,थर (*) ....

भ्याक्सिनेटरको मोबाइल न. .... हस्ताक्षर: ....

....

किसानको लागि यो पर्ची

आर्थिक वर्ष:............... सर्वेक्षण मितिः............... अर्को खोपः छ महिना पछि —..बाह्र महिना पछि —

पशुको विवरण	कुल सख्या	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	पशुको विवरण	कुल	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	कैफियत
गाई				बाखा				
साँढे				खसी/बोका				
बाच्छा				भेडी				
बाच्छी				थुमा/खसी				
भैंसी				भूनी				
राँगो				वीर				
पाडा				......				
पाडी				.....				

एंटीबॉडी जाँच को लागि पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर :..

कार्यालयको नाम (*) .... डिजिटल कोड नम्बर: ....

कृषि अर्थविज्ञ महाशाखा प्रमुख सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

किसान /कृषि फार्म नाम (*) .... सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल न. (*) ....

फार्मको ठेगाना (*) जिल्लाः.................................... गा.पा./न.पा–................... वार्ड नं. .... टोल ....

भ्याक्सिनेटरको नाम,थर (*) .... भ्याक्सिनेटरको मोबाइल न. (*): ....

हस्ताक्षरः .... कैफियतः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१२

(दफा ७ (क) १.२३, १.४६ सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

NSP ELISA को लागि नमूना पठाउदा भर्नु पर्ने विवरण

- रगत संकलन गरीएको क्षेत्र
  - जिल्ला कोड
  - महानगरपालिका/उपमहानगरपालिका/नगरपालिका /गाउँपालिका कोड
  - वडा नं .
  - स्थानको नाम
- रगतको नमूना लिइएको फार्म तथा धनिको विवरण
  - नाम
  - ठेगाना
  - सम्पर्क नम्वर
- फार्म तथा घरमा रहेका जम्मा पशुको विवरण
  - संख्या
  - जात
  - उमेर
- रगत लिइएको जनावरको विवरण
  - जनावरको जात
  - उमेर
  - लिंग
- उत्पादन प्रयोजन
  - दूध
  - मासु
  - श्रम(गोरु)
- उत्पादन अवस्था
  - दूध दिने
  - थारो
  - गर्भवती

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१३

(दफा ७ (क) १.२३, १.४६ सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

Clinical Examination and Sample Submission Form for FMD

Farmer's Name :
Latitude: Longitude:
Address: State: District: Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality: Ward: Place:
Farm/Household/Market
Population at Risk

Animal in Farm				Sick animals			Dead Animals			Remarks
	Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	
Cattle										
Buffalo										
Goat										
Sheep										
Pigs										

Population Sampled

Animal ID	Species	Age	Vaccination Date	FMD Lesions? Y/N	Age of Lesions(days)	Temp	SampleID (to be written on tube)	Natureof sample (blood,vesicular fluid,epithelium)	Comments

Clinical Historhy:

* Young animal if less than 1 year old

** Coding with date of sample collection and Coding as per Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality coding Guidelines.

Collected by :

Date:

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

Approved by:

Date:

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१४

(दफा ७ (क) १.२३, १.४६ सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

<u>खोरेत रोग परीक्षणको लागि नमूना संकलन</u>

रोग देखा परेको अवस्थामा:

- मुखमा भएको पानी फोकाको पाप्रा(इपिथेलियम)
- मुखमा भएको पानी फोका भित्रको पानी
- रगत(सिरम)
- रोग देखा परेको ७ दिन पछि रोग यकिन गर्नको लागि रगत (सिरम)

कृषि अर्थविज्ञ **महाशाखा प्रमुख** **सचिव**

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१५

(दफा ७ (क) १.२४ सँग सम्बन्धित)

खोप कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरू

१.कटन
२.गज
३.सिरिन्ज र निडिल,अटोमेटिक सिरिञ्ज, थर्मोमिटर
४. स्प्रिट
५. कुल बक्स/ आईस
६.स्टेशनरीका सामग्रीहरू
७.खोप लगाइसकेको पशु पहिचान गर्ने सामग्री
८.खोप विवरण र खोप सारांस विवरण फारामहरू
९. ग्लोब्स, गमबुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदी।

सर्भिलेन्स कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरू

१.कटन
२.गज
३.सिरिन्ज र निडिल, थर्मोमिटर
४. भ्याकुटेनर, भ्याकुटेनर निडिल, EDTA Tube, Serum Tube, Serum Vial, आदि।
५. Microtube stand, Micro pipette, Titre Plate, Test tube Stand, आदि।
६. स्प्रिट
७. कुल बक्स/ आईस
८.स्टेशनरीका सामग्रीहरू
९.खोप विवरण र खोप सारांश विवरण फारामहरू
१०. ग्लोब्स, गमबुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदि।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१६

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

भेटेरिनरी निरीक्षकले पहिलो पटक भेटेरिनरी औषधी पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधी पसलको नाम र ठेगाना:

२. औषधी पसलको नाम (बोर्डमा लेखेको) इजाजतपत्रको नाम मिले/नमिलेको:

३. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:

इजाजतपत्र दर्ता नम्बर र मिति: म्याद समाप्त हुने मिति:

४. औषधी पसल धनीको नाम, थर:

५. धनीको शैक्षिक योग्यता: औषधी बिक्री सम्बन्धी तालिम:

६. औषधी बिक्री गर्न सहयोग गर्नेको:

नाम/थर: शैक्षिक योग्यता: तालिम:

७. विषादि र भेटेरिनरी औषधी एउटै पसलमा राखे/ नराखेको:

८. म्याद नाघेको औषधी बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:

९. म्याद नाघेको औषधी पाईएको भए के के भेटिएको? त्यसको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:

१०. पशु औषधी वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्ति बाट मात्र पसल दर्ता भएको पसल बाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:

११. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भए/नभएको

१२. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भेटिएको भए के के भेटिएको? तिनीहरूको नाम, कम्पोजिसन, परिमाण र उत्पादकको नाम, ठेगाना:

१३. म्याद नाघेको औषधी अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भए / नभएको:

१४. यदि यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी Settlement को लागि कारवाही गरेको प्रमाण भए/नभएको:

१५. औषधी पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको:

१६. यदि खोप, जैविक पदार्थ राखेको भए के के खोप, जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?

१७. रेफ्रिजेरेटर सञ्चालन समय:

१८. जेनरेटर भए वा अन्य विद्युत आपुर्ति व्यवस्थापन भए/नभएको (भएको अवस्थामा विवरण उल्लेख)

१९. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको:

२०. म्याद नाघेकोऔषधी,खोप वा जैविक पदार्थ भेटीएको भए सो को लागि गरीएको कारवाही:

२१. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्री कर्ता लाई दिएको सुझावहरु:

२२. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नाम थर:

दस्तखत: मिति

सचिव

महाशाखा प्रमुख

कृषि अर्थविज्ञ

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१७

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

एकपटक निरीक्षण गरी सकेको भेटेरिनरी औषधी पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधी पसलको नाम र ठेगाना:

२. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:

३. इजाजत पत्र दर्ता नम्बर र मिति

४. दर्ता मिति:

५. म्याद समाप्त हुने मिति:

६. पशु औषधी वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्तिबाट मात्र पसल दर्ता भएको पसलबाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:

७. विषादि र भेटेरिनरी औषधी एउटै पसलमा राखे/नराखेको:

८. म्याद नाघेको औषधी बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:

९. म्याद नाघेको औषधी पाईएको भए सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:

१०. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भए/नभएको:

११. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भेटिएमा सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:

१२. म्याद नाघेको औषधी अलग राख्नेतरिका बारे जानकारी भए /नभएको

१३. यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी नष्ट गर्न कारवाही गरेको प्रमाण:

१४. औषधी पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको

१५. यदि खोप वा जैविक पदार्थ राखेको भए केके खोप वा जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?

१६. रेफ्रिजेरेटर सञ्चालन समय:

१७.जेनरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापन भए नभएको (भएको विवरण उल्लेख गर्ने)

१८. म्याद नाघेको खोप, जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको: (भेटिएको विवरण उल्लेख गर्ने)

१९. म्याद नाघेको औषधी, खोप वा जैविक पदार्थ भेटीएको भए सोको लागि गरीएको कारवाही:

२०. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्री कर्तालाई दिएको सुझावहरु:

२१. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरीनिरीक्षकको

नाम थर:

मिति:

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१८

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

<u>व्यावसायिक माउ (Parent) पोल्ट्री ब्रिडिङ्ग फार्म र ह्याचरी निरीक्षणको फाराम</u>

१. फार्मको नाम र ठेगाना:

२. स्थापना मिति:

३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:

४. फार्मको क्षमता(वर्ग फिट):प्रयोग भएको खाली

५. पोल्ट्रीको जात:

६. आयात गरेको विवरण: भाले संख्या:पोथी संख्या:आयात गरेको देशको नाम:
आयात गरेको फार्मको नाम र ठेगाना:

7. हालको पोल्ट्री विवरण:

उमेर भाले पोथी

कुल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन:

- क) ०-८ हप्ताको
- ख) ९-२० हप्ताको
- ग) २१-४८ हप्ताको
- घ) ४९-७२ हप्ताको

८. प्रति हप्ता चल्ला उत्पादन संख्या:

९. चल्ला मृत्युदर %

१०. खोप तालिका भए / नभएको

११. कुन कुन खोप लगाएको (रेकर्ड बाट नोट गर्ने)

१२. कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष:

१३. इन्कुबेटरको क्षमता:

१४. वार्षिक अण्डा सेटिङ संख्या:

१५. प्रजनन प्रतिशत (Fertility %)

१६. ह्याचिबिलिटी (चल्लाउत्पादन) %

१७. ह्याचरीको क्षमता:

१८. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था

- क) बारबन्देज, गेटभए/नभएको
- ख) बाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
- ग) गेटमा खुट्टा सफा नि:संक्रमण व्यवस्था गर्ने भए/नभएको
- घ) नि:संक्रमण तालिका भए/नभएको
- ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाडने व्यवस्था भए/नभएको
- च) नि:संक्रमण गर्ने तरिका
- छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था

१९. ह्याचिङ अण्डाको स्वस्थता र ढुवानीको व्यवस्था

राम्रो / सन्तोषजनक /बेठिक

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी),

२०. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो / ठीकै/नराम्रो

२१. खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धि व्यवस्था

२२. रोग सम्बन्धि विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्याः

ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए/नभएको

ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए/नभएको
भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको

ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे/नगरेको

च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको

छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको

२३. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथरः

मितिः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१९

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

ब्रोइलर पोल्ट्री फार्म निरीक्षणको फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगानाः २. स्थापना मितिः ३. फर्म धनीको नाम र ठेगानाः

४. फार्मकोक्षमता(वर्गफिट):

५. पोल्ट्रीको जातः ६. चल्ला किनेको फार्मको नामः

७. बथानको विवरण संख्याः ०-४हप्ताकोः ५-८ हप्ताकोः

८. चल्लाको मृत्युदर %

९. कुन कुन रोग विरुद्द खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)

१०. सरदर बिक्री गर्ने तौल (के.जि.) ११. सरदर बिक्री गर्ने उमेर (हप्तामा)

१२. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था

क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए र नभएको

ग) गेटमा खुट्टा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/ नभएको

ङ) फाहोर फयाक्ने ढल र मरेको चल्ला गाडने व्यवस्था भए/नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिकाः

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था

१३. दाना भण्डारण व्यवस्थाः राम्रो/ ठीकै/नराम्रो

१४ खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्थाः

१५. रोग सम्बन्धि विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पोल्ट्रीको संख्याः

ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य संक्रामक रोगको शंका भए /नभएको

ग) रोगी पोल्ट्री छुटयाई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको

घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए /नभएको, भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको

ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको

च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको

छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको

१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

नामथर दस्तखतः मितिः

कृषि अर्थविज्ञ महाशाखा प्रमुख सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-२०

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यावसायिक लेयर्स पोल्ट्री फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगानाः २. स्थापना मितिः
३. फर्मधनीको नाम र ठेगानाः
४. फार्मको क्षमता(वर्गफिट): ५. पोल्ट्रीको जातः
६. चल्ला किनेको फार्मको नामः
7. हालको पोल्ट्री विवरण: उमेर भाले पोथी
कुल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन
८. चल्ला मृत्युदर %
९. कुन कुन रोग विरुद्द खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)
१०. खोप तालिका भए र नभएको.................
११ कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष.................
१२. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था
क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको
ख) वाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए /नभएको
घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाडने व्यवस्था भए / नभएको
च) निःसंक्रमण गर्ने तरिकाः
छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था
१३. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो ठीकै नराम्रो
१४ खोप तथा औषधीको भण्डारण सवन्धी व्यवस्था
१५. रोग सम्बन्धि विवरण
क) निरीक्षणको समयमा रोगी शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या
ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए / नभएको
ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राखे व्यवस्था भए /नभएको
घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए /नभएको, भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको /नराखिएको
ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको
च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए / नभएको
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको नामथर...................
दस्तखतः मितिः

कृषि अर्थविज्ञ महाशाखा प्रमुख सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२१
(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यावसायिक बङ्गुर फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगानाः
२. स्थापना मितिः
३. फर्मधनीको नाम र ठेगानाः
४. बङ्गुरको जातः
५. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था
क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको
ख) वाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
ग)गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए / नभएको
घ) निःसंक्रमण तालिका भए / नभएको
ङ) फाहोर फयाक्ने ढलर मरेको बङ्गुर गाडने व्यवस्था भए / नभएको
च) निःसंक्रमण गर्ने तरिकाः
छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था
६. रोग सम्बन्धि विवरण
क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्याः
ख) स्वाइन फिभर खोरेत रोगको शंका भए / नभएको
ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको
घ) नमूना संकलन गरे / नगरेको
च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
छ) फार्ममा प्राइभेट पशुचिकित्सक भए / नभएको
७. प्रजननको लागि पालिएका बङ्गुर संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition) क) माउ संख्याः.......
ख) भूनी संख्याः.......
ग) भाले संख्याः.......
घ) पाठापाठी संख्याः.........
८. भैरहेका पूर्वाधारहरूमा बङ्गुर राख्न सकिने संख्याः
क) माउ संख्याः...... ख) भूनी संख्याः....... ग) भाले संख्याः....... घ) पाठापाठी संख्याः ....
९. प्रति माउ प्रति वर्ष व्याउने पटक (Litter Index):
१०. प्रति वेतमा जिवित र मृतजन्मेका पाठा पाठी संख्याः
११. जन्मेका पाठापाठीको औषत तौल (के. जी.):
१२ प्रथम पटक बाली लाग्ने उमेर (दिनमा) तौल (के.जी.)
१३ बाली गाए पछि उल्टने प्रतिशतः.........
१४ खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धि व्यवस्था
१५. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए /नभएकोः
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी
भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथर मितिः

कृषि अर्थविज्ञ
महाशाखा प्रमुख
नम्रता सिंह
सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२२

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक गाई/भैसी पालन फार्म तथा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगानाः

२. स्थापना मितिः

३. संचालकको नाम र ठेगानाः

सम्पर्क नः

४. गाई भैसीको जातः

५. जैविक सुरक्षा संवन्धी व्यवस्था

क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नवाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको

ग)गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको

ङ) फाहोर फ्याक्ने ढलर मरेको पाडापाडी गाडने व्यवस्था भए / नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिकाः

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था

६. रोग संवन्धी विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्याः

ख) खोरेत रोगको शंका भए/नभएको

ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) नमूना संकलन गरे / नगरेको

च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको

छ) फार्ममा प्राइभेट पशु प्राविधिक वा चिकित्सक भए/नभएको

७. दुध उत्पादनको लागि पालिएका गाई/भैसी संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition)

क) माउ संख्याः........

ख) पाडापाडी र वाच्छावाच्छी संख्याः.......

ग) राँगो तथा साढे संख्याः.......

८. भैरहेका पूर्वाधारहरुमा गाई/भैसी राख्न सकिने संख्याः

क) माउसंख्याः...... ख) पाडापाडी र वाच्छावाच्छी संख्याः....... ग) राँगो तथा साढे संख्याः.......

९. प्रति माउ प्रति वर्ष दुध उत्पादन लिटरः

जम्मा दैनिक दुध उत्पादन लिटरः

१०. बाली गए पछि उल्टने प्रतिशतः.........

११ प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधानको विवरणः

१२ खोप तथा औषधिको भण्डारण संवन्धी व्यवस्था

१३. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए /नभएकोः

१६. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएका कर्मचारी

नामथर दस्तखतः मितिः

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२३

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक भेडा/बाख्रा पालन फार्म तथा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम

१. फार्म/स्रोत केन्द्रको नाम र ठेगानाः २. स्थापना मितिः

३. संचालकको नाम र ठेगानाः सम्पर्क नः

४. भेडा/बाख्राको जातः

५. जैविक सुरक्षा संवन्धी व्यवस्था

क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नवाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको

ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको

ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको पशु गाडने व्यवस्था भए / नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिकाः

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था

६. रोग सम्वन्धी विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्याः

ख) पि.पि.आर लगायतका रोगको शंका भए/नभएको

ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) नमूना संकलन गरे/नगरेको

च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागी पठाईएको

छ) फार्ममा प्राइभेट पशु प्राविधिक वा चिकित्सक भए/नभएको

७. पालिएका भेडा/बाख्राको संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition)

क) माउ संख्याः........

ख) पाठापाठी संख्याः.......

ग) थुमा/बोका संख्याः.......

८. भैरहेका पूर्वाधारहरुमा भेडा/बाख्रा राख्न सकिने संख्याः

क) माउ संख्याः...... ख) पाठापाठी संख्याः...... ग) थुमा/बोका संख्याः.......

९. बिक्रि योग्य प्रति बोका/खसीको जिवित तौल :

१०. बाली गए पछि उल्टने प्रतिशतः.........

११. आहाराको व्यवस्थापनः

क) आफ्नौ खेतवारीबाट क्षेत्रफल...................

ख) भाडामा तथा करारमा लिइ खेति गरिएको क्षेत्रफल...................

१२. प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधानको विवरणः

१३. खोप तथा औषधिको भण्डारण संवन्धी व्यवस्था

१४. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए /नभएको:

१५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको नामथर दस्तखतः मितिः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२४
(दफा ४ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक मत्स्य पालन फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नामः
२. स्थापना मितिः सम्पर्क नः
३. संचालकको नामः
ठेगानाः जिल्लाः पालिकाः वडा नं.
४. उत्पादन पोखरीको संख्याः जलाशय क्षेत्रफलः .... हे.
५. भुरा स्टकीङ्ग नर्सरी संख्याः जलाशय क्षेत्रफलः ....हे.
६. पानीको स्रोतः क. बोरिङ्ग ख. सिचाई नहर/कुलो ग.आकाशे पानी
७. भुरा खरिदः १ सरकारी मत्स्य फर्म २. निजी मत्स्य ह्याचरी फर्म ३. निजी मत्स्य नर्सरी
८. भुराको नश्लः क. शुद्ध नश्ल ख. मिक्स ग. अन्य.
९. पालन गरेको माछाको जातः क. सिल्भर कार्प ख. विगहेड कार्प ग. ग्रास कार्प घ. रहु ङ. नैनी च. कमन कार्प छ. भाकुर च. टिलापिया छ. पाङ्गास ज. अन्य.
१०. माछाको स्टकिङ्ग संख्याः ..../कठ्ठा
११. पालन पद्धतिः क. मिक्स कार्प ख. पाङ्गास ग. कार्प र पाङ्गास घ. कार्प र टिलापिया ङ. टिलापिया र पाङ्गास
१२. दानाको प्रयोगः क. उत्रिने पेलेट ख. डुब्ने पेलेट ग. पेलेट मेशिनमा आफैले बनाएको घ. ब्रान, पिना, मकै, भटमास अन्य..................................... मिसाई बनाईएको घरेलु
१३. दाना दिने पद्धतिः क.फिडिङ्ग ट्रे ख. अटोमेटिक फिडिङ्ग मेशिन ग. पोखरीममा फाल्ने
१४. माछा विक्रिः क. होल्डिङ्क टयाङ्क ख. हापा ग. अन्य.
१५. उत्पादन विवरणः क. मासिकः .... मे.ट. ख. अर्ध वार्षिकः.................मे.ट. ग. वार्षिकः................. मे.ट. १६. बजारीकरणः
१७. विक्रि मूल्यः क. थोकः १.सिल्भर/विगहेडः.........../के.जी. २. मिक्सः............ के.जी.
ख. खुद्राः १.सिल्भर/विगहेडः.........../के.जी. २. मिक्सः............ के.जी.
१८.माछाको वृद्धि विकास चेकजाँचः छ / छैन
१९. पानीको गुणस्तर चेकजाँचः क.गरेको/नगरेको ख. गरेकोः पि.एच./अक्सिजन/ ऐमोनिया/अन्य
२०. रोग विवरणः २१. औषधिको प्रयोगः
२२. प्राविधिक सल्लासुझावः क. लिने गरेको/नगरेको ख.गरेकोः सरकारी प्राविधिक/निजी २३. अभिलेखिकरणः छ/छैन २४. जैविक सुरक्षा सम्वन्धि व्यवस्था
क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको
ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नवाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको
घ) वाह्य परिजिवि नियन्त्रणः माहाजालको लागि डिपिङ्ग टयाङ्क भएको/ नभएको
ङ) मरेको माछा गाडने व्यवस्था भए / नभएको
च) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
२५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको नामथर दस्तखतः मितिः

कृषि अर्थविज्ञ प्रशासन प्रमुख सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२५

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

मत्स्य भुरा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम (ह्याचरी/नर्सरी)

१. फार्मको नामः

२. स्थापना मितिः सम्पर्क नः

३. संचालकको नामः

ठेगानाः जिल्लाः पालिकाः वडा नं.

४. माउ पोखरीको संख्याः जलाशय क्षेत्रफलः .... हे.

५. भुरा स्टकीङ्ग नर्सरीको संख्याः जलाशय क्षेत्रफलः ....हे.

६. रेयरिङ्ग पोखरीको संख्याः जलाशय क्षेत्रफलः..............हे.

७. स्पनीङ्ग ट्याङ्क संख्याः

८. ईन्कुवेसन ट्याङ्क संख्याः

९. कन्डिसिनिङ्ग ट्याङ्क संख्याः

१०. ओभरहेड ट्याङ्क क्षमताः .... लि.

११. पानीको स्रोतः क. बोरिङ्ग ख. सिचाई नहर/कुलो

१२.माउ माछाः क. शुद्ध नश्ल ख. पुरानो माउ

१३. माउ माछाको जातः क. सिल्भर कार्प ख. विगहेड कार्प ग. ग्रास कार्प घ. रहु ङ. नैनी च. कमन कार्प छ. पाङ्गास च. टिलापिया छ. अन्य

१४. माउ माछाः क. पोथी संख्याः.......... ,के.जी......... ख. भाले संख्याः......... ,के.जी......

१५. माउ माछा स्टकिङ्गः ..../कठ्ठा

१६. ब्रिडिङ्ग हर्मोनः...

१७. भुरा उत्पादन लाखमा क. ह्याचलिङ्गः.................. ख. फ्राईः.......................
ग. फिङ्गरलिङ्गः..................... घ.ईयरलिङ्गः....................

१८. माउ माछामा दानाको प्रयोगः क. उत्रिने पेलेट ख. डुब्ने पेलेट ग. पेलेट मेशिनमा आफैले बनाएको घ. ब्रान, पिना, मकै, भटमास अन्य..................................मिसाई बनाईएको घरेलु

१९. दाना दिने पद्धतिः क.फिडिङ्ग ट्रे ख. अटोमेटिक फिडिङ्ग मेशिन ग. पोखरीममा फाल्ने

१६. बजारीकरणः

१७. विक्रि मूल्य ह्याचलिङ लाखमा
क.सिल्भर/विगहेडः............ ख.रहु............ ग.नैनी........... घ.ग्रास........ ङ.कमन.......... च. भाकुर च. अन्य.

१८. विक्रि मूल्य फ्राई गोटा
क.सिल्भर/विगहेडः............ ख.रहु............ ग.नैनी........... घ.ग्रास........ ङ.कमन.......... च. भाकुर च. अन्य.

१९. विक्रि मूल्य फिङ्गरलिङ गोटा
क.सिल्भर/विगहेडः............ ख.रहु............ ग.नैनी........... घ.ग्रास....... ङ.कमन.......... च. भाकुर च. अन्य

२० विक्रि मूल्य इयरलिङ गोटा

कृषि अर्थविद्   महाशाखा प्रमुख   सचिव

क.सिल्भर/विगहेडः............ ख.रहु............ ग.नैनी........... घ.ग्रास........ ङ.कमन........... च. भाकुर च. अन्य

२१.वृद्धि विकास चेकजाँचः छ / छैन

२२. पानीको गुणस्तर चेकजाँचः क.गरेको/नगरेको ख. गरेकोः पि.एच./अक्सिजन/ ऐमोनिया/अन्य

२३. रोग विवरणः

२४. औषधिको प्रयोगः

२५. प्राविधिक सल्लासुझावः क. लिने गरेको/नगरेको ख.गरेकोः सरकारी प्राविधिक/निजी

२६. अभिलेखिकरणः छ/छैन

२७. जैविक सुरक्षा सम्वन्धि व्यवस्था

क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नवाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको

ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) वाह्य परिजिवि नियन्त्रणः माहाजालको लागि डिपिङ्ग ट्याङ्क भएको/ नभएको

ङ) मरेको माछा गाडने व्यवस्था भए / नभएको

च) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था

२५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको

नामथर

दस्तखतः

मितिः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२६

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

मासु पसल अनुगमन तथा निरीक्षण फाराम

१. मासु पसलको नामः
२. ठेगानाः
३. संचालकको नाम र सम्पर्क नं
४. मासु पसलको काउन्टर वा मासु बिक्री गर्ने ठाँउ सिसा र जाली लगाएको छ/छैन।
५. मासु पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल कम्तीमा ६ फिट उचाईसम्म लगाएको छ/छैन।
६. पशु वध गर्ने स्थानमा वाहिरबाट कुनै जनावर, कीरा, फट्याङ्ग्रा र चराचुरुङ्गी पस्न नसक्ने व्यवस्था मिलाईएको छ/छैन।
७. वध गर्ने साना जनावर) खसि, बोका (लाई झुण्डाएर छाला काढ्ने सुविधा भएको/नभएको।
८. मासु सफा गर्न पिउन योग्य पानीको प्रयोग गर्ने व्यवस्था भएको/नभएको।
९. मासु पसलमा धुलो नझर्ने तथा पानी नचुहिने गरि छानाको निर्माण भएको/नभएको।
१०. मासु काट्नको निम्ती प्रयोग गरिने अचानो काठको टुक्रा ननिस्कने विशेष खालको भएको/नभएको।
११. मासु झुण्डाउदा भूई, छाना, भित्ता, खम्वा आदि ठाँउमा नछोईने किसिमको भएको/नभएको।
१२. मासुको आकर्षण वढाउन कुनै प्रकारको रंग, रसायन वा औषधीको प्रयोग भएको/नभएको।
१३. छ। मासु तौलने ढक तराजुहरू गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट प्रमाणित भएको/नभएको।
१४. मासु तौलने ढक तराजुहरू अन्य वस्तु वा भूइमा लसपस नहुने गरि राखेको /नराखेको।
१५. प्रयोग नभएको अवस्थामा अचानो वा टेवुल सफा रहने गरि छोपेर राख्ने गरेको/नगरेको।
१६. पर्नेछ। वध गरिएको पशुको झुण्डाई मासु बेच्दा अन्तिम समय सम्म भाले वा पोथीको अंग स्प्रष्ट देखिने गरि राख्ने गरेको /नगरेको।
१७. मासु राख्नको लागि डिप फ्रिजको व्यवस्था भएको/नभएको।
१८. पशु वध गर्दा निस्कने फोहोर मैला वातावरणलाई असर नगर्ने गरी सुरक्षित रुपले व्यवस्थापन भएको/नभएको।
१९. पशु वध गर्ने हतियार, झुण्डाउन प्रयोग गरिने हुक र अन्य औजार र उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको भएको/नभएको।
२०. मासु बिक्री गर्ने काउन्टरमा स्प्रष्ट देखिने गरि आफुले बिक्री गर्ने मासुको मुल्य र मासु बिक्री गर्ने पशुपन्छीको प्रकार टाँस गरि राखे/नराखेको।
२१. निरीक्षणमा दिइएको टिप्पणी

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको
नाम थर
दस्तखतः
मितिः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२७
(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

डेरी पसल अनुगमन तथा निरीक्षण फाराम

१. डेरी पसलको नामः
२. ठेगानाः
३. संचालकको नाम र सम्पर्क नं
४. डेरी पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल (कम्तीमा ६ फिट उचाई सम्म) लगाएको/नलगाएको।
५. डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईं नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गरिएको र टायल/मार्वल
६. डेरी पसलको उँचाई न्यूनतम ८ फिट रहने गरी सिलिङ्ग राखिएको र सिलिङ्ग धुलो मैलो नखस्ने र पानी नतप्किने (Dripping proof) बनाईएको/नबनाएको।
७. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुका साथै फोहोर व्यवस्थापनको प्रवन्ध मिलाएको/नमिलाएको।
८. डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको भएको/नभएको।
९. डेरी पसलमा काम गर्ने व्यक्तिले असल व्यवस्थापन अभ्यास (एप्रोन, गमवुट, मास्क, क्याप, ग्लोब्स आदि) भएको/नभएको।
१०. डेरी पसलमा कीरा, भुसुना र चराचुरुङ्गी नपस्ने गरी जाली/सिसा लगाएको/ नलगाएको।
११. डेरी पसलमा मूल्य सूची देखिने गरी टाँस गरेको/नगरेको।
१२. डेरी पसलहरू सरसफाई गर्दा किटनाशक विषादीहरू प्रयोग भएको/नभएको।
१३. डेरी पसलबाट निस्केका दूधजन्य फोहोरहरू सुरक्षित रुपले व्यवस्थापन भएको/नभएको।
१४. निरीक्षणमा दिइएको टिप्पणी

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको
नाम थर
दस्तखतः
मितिः

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-२८

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

मासु पसल सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड

१. यस कार्यक्रम अन्तर्गत छनोट हुने मासु पसल स्थानीय तह वा सरकारी निकायमा आधिकारिक दर्ता र नियमित नवीकरण हुनु पर्नेछ।

२. हरेक मासु पसलको काउन्टर वा मासु बिक्री गर्ने ठाँउ सिसा र जाली लगाएको हुनु पर्नछ।

३. मासु पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल कम्तीमा ६ फिट उचाईसम्म लगाएको हुनु पर्नेछ।

४. पशु वध गर्ने स्थानको भूई सजिलै सँग सफा गर्न सकिने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले टायल र मार्वल लगाई निर्माण गएिको हुनु पर्नेछ।

५. पशु वध गर्ने स्थानमा वाहिरबाट कुनै जनावर, कीरा, फट्याङ्ग्रा र चराचुरुङ्गी पस्न नसक्ने व्यवस्था मिलाईएको हुनु पर्नेछ।

६. वध गर्ने साना जनावर (खसि, बोका) लाई झुण्डाएर छाला काढ्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।

७. मासु सफा गर्न पिउन योग्य पानीको प्रयोग गर्ने व्यवस्था हुनु पर्ने र कम्तीमा २०० लिटर सम्म सफा पानी राख्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।

८. मासु पसलमा धुलो नझर्ने तथा पानी नचुहिने गरि छानाको निर्माण भएको हुनु पर्नेछ।

९. मासु राख्ने टेवुल जमिन भन्दा कम्तीमा एक मिटरको उचाई भएको स्टेनलेस स्टिलको हुनु पर्नेछ (इनामेल लगाएको तथा अल्मुनियम टेवल प्रयोग गर्ने पाइने छैन)।

१०. मासु काट्नको निम्ती प्रयोग गरिने अचानो काठको टुक्रा ननिस्कने विशेष खालको हुनु पर्नेछ (कुसुम वा इमिलीको हुनुपर्ने)।

११. मासु झुण्डाउदा भूई, छाना, भित्ता, खम्वा आदी ठाँउमा नछोईने किसिमको हुनु पर्नेछ।

१२. मासुको आकर्षण वढाउन कुनै प्रकारको रंग, रसायन वा औषधीको प्रयोग गर्न पाईने छैन। खसि, बोका, रांगो र भैंसीको मासु छाला हटाई वेच्नु पर्नेछ।

१३. मासुमा पानी छर्कन, डुवाउन वा पानीमा भिजाईएको कपडाले छोप्न पाईने छैन।

१४. मासु तौलने ढक तराजुहरू अन्य वस्तु वा भूइमा लसपस नहुने गरी राख्नु पर्नेछ र सफा हुनुपर्ने छ। मासु तौलने ढक तराजुहरू गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ।

१५. प्रयोग नभएको अवस्थामा अचानो वा टेवुल सफा रहने गरि छोपेर राख्नु पर्ने छ। वध गरिएको पशुको भित्रयाँस, टाउको, रगत जस्ता भाग मासु पसलमा राखि बिक्री गर्न चाहेमा मासु सँग लसपस नहुने गरि अलग्गै राखि बिक्री गर्नु पर्नेछ।

१६. मासु काट्दा टुक्रिएको आधा किलो देखि एक किलो मासु बाहेक अन्य मासु झुण्डाएको भागबाट मात्र बिक्री गर्नु पर्नेछ। वध गरिएको पशुको झुण्डाई मासु बेच्दा अन्तीम समय सम्म भाले वा पोथीको अंग स्प्रष्ट देखिने गरि राख्नु पर्नेछ र विक्रेताले फ्रिजको व्यवस्था गर्नु पर्ने छ।

१७. पशु वध गर्दा निस्कने फोहोर मैला वातावरणलाई असर नगर्ने गरी सुरक्षित रुपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

१८. पशु वध गर्ने हतियार, झुण्डाउन प्रयोग गरिने हुक र अन्य औजार र उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।

१९. राँगो वध गर्ने स्थानमा सफा प्लास्टिकको तिरपाल ओछ्याइएको हुनु पर्ने। मासु र मासुजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्दा २० माइक्रोनभन्दा तलको प्लास्टिक प्रयोग गर्न पाइने छैन र यसरी प्रयोग गर्दा सेतो रङ्गको प्रयोग गर्नुपर्नेछ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

२०. विरामी भएका र तत्काल एण्टीवायोटिक औषधी प्रयोग गरेका पशुपन्छीहरू वध गर्न पाईने छैन। मासु ओसारपसार गर्ने साधन सफा र किटाणुमुक्त साथै लामो ढुवानी गर्दा कम तापक्रम हुने साधन कोल्ड चेन हुनुपर्ने छ।
२१. वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले प्रत्येक ६/६ महिनामा स्वास्थ्य परीक्षण गराई निरोगिताको प्रमाण पत्र राख्नु पर्ने छ। वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले नियमित रूपमा नङ्ग काट्ने र सफासुग्घर हुनु पर्ने छ र सफा एप्रोन र मास्क लगाई काम गर्नु पर्ने छ।
२२. मासु बिक्री गर्ने काउन्टरमा स्प्रष्ट देखिने गरि आफुले बिक्री गर्ने मासुको मुल्य र मासु बिक्री गर्ने पशुपन्छीको प्रकार टाँस गरि राख्नु पर्नेछ।

कृषि अर्थविद्

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-२९

(दफा ७ (क) १.३० सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

<u>डेरी पसल सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड</u>

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. डेरी पसलको हकमा न्यूनतम ७ फिट चौडाई र १० फिट लम्बाई भएको पसल हुनु पर्नेछ।
२. डेरी पसलको उँचाई न्यूनतम ८ फिट रहने गरी सिलिङ्ग राखिएको र सिलिङ्ग धुलो मैलो नखस्ने र पानी नतप्किने (Dripping proof) बनाईएको हुनु पर्नेछ।
३. डेरी पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल (कम्तीमा ६ फिट उचाई सम्म) लगाएको हुनु पर्नेछ।
४. डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईं नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गरिएको र टायल/मार्वल लगाई सजिलै सफा गर्न सकिने किसिमको हुनु पर्नेछ।
५. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुका साथै फोहोर व्यवस्थापनको प्रवन्ध मिलाएको हुनु पर्नेछ।
६. डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।
७. डेरी पसलमा काम गर्ने व्यक्तिले असल व्यवस्थापन अभ्यास (एप्रोन, गमवुट, मास्क, क्याप, ग्लोब्स आदि) अवलम्बन गर्नुपर्नेछ।
८. डेरी पसलमा कीरा, भुसुना र चराचुरुङ्गी नपस्ने गरी जाली/सिसा लगाएको हुनु पर्नेछ।
९. डेरी पसलमा मूल्य सूची देखिने गरी टाँसिएको हुनुपर्नेछ।
१०. डेरी पसलहरू सरसफाई गर्दा किटनाशक विषादीहरू प्रयोग गर्न पाइनेछैन।
११. डेरी पसलबाट निस्केका दूधजन्य फोहोरहरू सुरक्षित रुपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | **सचिव**

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-३०

(दफा ७ (ख) २.०४ सँग सम्बन्धित)

मत्स्य शुद्धनश्लका फ्यूचर ब्रुड वितरण (ट्याग तथा स्क्यानर सहित)

व्यावसायिक योजनाको ढाँचा -खण्ड ख. (मत्स्य ह्यचरी/ नर्सरी)

आवेदकको नाम	....
आबेदकको पुरा ठेगाना	जिल्लाः .... गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा. .... वडा नः .... गाउँ/टोलः .... इमेलः .... टेलिफोन नः ....

२. पोखरी सम्बन्धी विवरण

पोखरी	संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
माउ पोखरी (ह्याचरीको लागि मात्र)		
रियरिङ्ग पोखरी		
नर्सरी पोखरी		

३. ह्याचरी सम्बन्धी विवरण

विवरण	संख्या	क्षमता (घन मिटर)
स्पनिङ्ग ट्याङ्क		
ईन्कुबेशन ट्याङ्क		
कन्डिसनिङ्ग/होल्डिङ्ग ट्याङ्क		
ओभरहेड ट्याङ्क		

४. पोखरीहरूमा ऐरेटर तथा अटोमेटिक फिडर प्रयोग प्रयोग गरेको छ/छैनः

(गरेको भए कति वटा पोखरीहरूमा संख्या उल्लेख गर्ने) ....

५. गत वर्ष कुल मत्स्य विज बिक्री वितरण विवरण

५.१ ह्याचलिङ्ग (ह्याचरीकर्ताको लागि मात्र)

क्र.सं.	माछाको जात	बिक्री वितरण संख्या (लाखमा)	कैफियत
१			
२			

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

३				
जम्मा				

५.२ फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग/एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग/ईयरलिङ्ग (ह्याचरी तथा नर्सरीकर्ताको दुवैको लागि)

क्र.सं.	माछाको जात	बिक्री वितरण संख्या (लाखमा)	कैफियत
१			
२			
३			

५.३ ह्याचरी तथा नर्सरीद्धारा जिल्लाहरूमा बिक्री वितरण गरेको मत्स्य बिजको विवरण पेश गर्ने (एकमुष्ठ)

क्र.सं.	जिल्लाहरू	ह्याचलिङ्ग (लाखमा)	फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग/एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग/ईयरलिङ्ग
१			
२			
३			
४			
५			
६			
जम्मा			

(आवश्यक परे थप कागजात पेश गर्न सकिनेछ)

६) ह्याचरी तथा नर्सरीद्धारा जात अनुसार बिक्री वितरण गरेको मत्स्य बिजको विवरण पेश गर्ने (एकमुष्ठ)

ं.	जातहरू	ह्याचलिङ्ग (लाखमा)	फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग/एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग/ईयरलिङ्ग	कैफियत
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
जम्मा				

(आवश्यक परे थप कागजात पेश गर्न सकिनेछ)

७) ह्याचरी तथा नर्सरीमा प्रयोग गरिने पानीको श्रोत खुलाउने: ....।

८) पेलेट दानाको प्रयोग गरेको छ/छैन:

९) तथ्यांक अद्यावधिक राख्न कम्प्यूटरको प्रयोग भएको÷नभएको:

९) मत्स्य बिजको गुणस्तर परीक्षण गरी रेकर्ड राख्ने÷जानकारी दिने गरेको÷नगरेको:

कृषि अर्थविज्ञ महाशाखा प्रमुख सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१०) फर्म दर्ता/नविकरणको प्रमाण/कर चुक्ता प्रमाणपत्र समावेश गरे/नगरेको:

११)कुनै प्रकारको कार्वाहीमा परेको वा नपरेको स्वःघोषणाः ....

१२_ लेखा परीक्षण गराउने गरेको छ/छैनः (गरेको भए लेखा परीक्षणको छायाँ प्रति संलग्न गर्ने)

१३) भौतिक पूर्वाधार तथा पोखरीहरूको वीमा गरेको छ/छैनः

(गरेको भए बीमालेखको छायाँ प्रति संलग्न गर्ने)

१४) नर्सीरिकर्ताहरूले ह्याचलिङ्ग खरिदको रेकर्ड राख्ने गरेको छ/छैनः

(राख्ने गरेको छ भने परिमाण र श्रोत खुलाउने कागजात संलग्न गर्ने)

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-३१

(दफा ७ (घ) ४.०५ सँग सम्बन्धित)

पोषण सुधारको लागि सुङ्गुर/बङ्गुर र स्थानीय कुखुरा पालन कार्यक्रमको लागत विवरण

(क) कुखुरा पालन तर्फ

क्र. सं.	कार्यक्रम विवरण	इकाई	परिमाण	दर रु.	कैफियत
१	खोर निर्माण	संख्या	२५	१००००	
२	चल्ला खरिद र ढुवानी	संख्या	१२५०	२५०	कुखुरा विकास फर्म खजुरा वा ब्रुडर कृषकबाट ६ हप्ते चल्ला खरिद गर्नु पर्ने सो को भुक्तानि कार्यालयबाट फार्ममा गरिने।
३	दाना,औषधी,खोप, परजीवि नियन्त्रण	पटक	२	२००००	
४	स्थलगत तालिम	पटक	१	१००००	खाजा खर्च
५	दानापानीका भाडा खरिद	संख्या	२५	१२५००	

(ख) बङ्गुर/सुँगुर पालन तर्फ

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	इकाई	परिमाण	दर रु.	कैफियत
१	खोर निर्माण/सुधार	संख्या	२०	१००००	
२	पाठापाठि खरिद र ढुवानी	संख्या	४०	६०००	सरकारी तथा निजी ब्रिडर फार्मबाट ४५ दिन पुगेको खरिद गर्नु पर्ने
३	औषधी,खोप, परजीवि नियन्त्रण	पटक	२	५०००	
४	दाना खरिद	पटक	१	४५०००	
५	स्थलगत तालिम	पटक	१	५०००	खाजा खर्च
	जम्मा				

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसची-३२

(दफा ८ उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

सूचनाको ढाँचा

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति.......

आ. व. २०../........को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ....कार्यक्रममा सहभागि हुन इच्छुक आवेदकले सूचना प्रकाशित भएको मितिले .... दिन भित्र (मिति................गते सम्म) यस कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयमा तपसिलको कागजातहरू सहित निवेदन पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्ने निवेदनको ढाँचा, व्याबसायिक योजना, संलग्न गर्नु पर्ने कागजात, सञ्चालन कार्यविधि यस कार्यालयको सूचनापाटी/वेवसाईट .... बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ। थप जानकारीका लागि कार्यलयको सम्पर्क नम्बर ....मा सम्पर्क गर्न सकिन्छ। रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरू समावेश नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

तपसिल

क्र.स.	कार्यक्रम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	न्यूनतम मापदण्ड	कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्र वा स्थान	आवेदकको किसिम	अनुदानको सीमा
१						
२						
३						
४						

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू:

१. प्रस्तावकको निवेदन। (अनुसूची बमोजिम)
२. दर्ता/नविकरण भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (समूह/निजी फर्म/कम्पनी/सहकारी)।
३. स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
४. कृषक तथा कृषक समूहको हकमा स्थायी लेखा नम्बर, प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)।
५. कार्यक्रम सञ्चालनको लागि व्यावसायिक कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव (कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार) (अनुसूची- बमोजिम)।
६. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र।
७. प्रस्ताव स्वीकृत गरी अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपि।
८. प्रस्ताव पेश गर्नेको नागरिकताको प्रतिलिपि।
९. निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा लागत अनुमान तथा नक्सा।

धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा १० वर्ष वा तोकिएको अवधिको करार पत्र)।जग्गा

नोट: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित कार्यालयले सूचनाको ढाँचा तथा अवधि थप सहित परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्न सक्नेछ साथै कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार कागजातहरूको विवरण थपघट गर्न सकिने छ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-३३
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)
निवेदनको ढाँचा

श्रीमान् प्रमुख ज्यू,   मितिः ....
.... (कार्यालयको नाम),
..............................., लुम्बिनी प्रदेश।

विषयः .... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रस्ताव सहितको निवेदन सम्बन्धमा।

भएको सूचना अनुसार .... कार्यक्रममा सहभागी हुन ईच्छुक भएकाले कार्यालयले उल्लेख गरेका मापदण्ड र शर्तहरूको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न बमोजिका आवश्यक कागजातहरू संलग्न गरी यो प्रस्ताव सहित निवेदन पेश गरेका छु/छौं।

संलग्न कागजातहरु:

छ	छैन	प्रस्तावकको निवेदन
		दर्ता भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
		स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
		कृषक तथा कृषक समूहको स्थायी लेखा नम्बर तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)
		कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव
		सम्बन्धित स्थानीय तहको सम्बन्धित शाखाको सिफारिस पत्र
		प्रस्ताव स्वीकृत गरी अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपि(संस्था वा समूह वा कम्पनीको हकमा)
		प्रस्ताव पेश गर्नेको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
		अनुमानित लागत रकम (निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा)
		जग्गा धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा (करार पत्र) (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)

माथि उल्लेखित विवरण तथा कागतपत्रहरू सहि सत्य छन्। विगत तिन वर्ष देखि प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान, क्रमागत कार्यक्रम बाहेक यसै प्रकतिको कामका लागि अनुदान लिएको छैन।

निवेदक

दस्तखत :
नाम :
ठेगाना :
सम्पर्क नं.:
संस्थाको छाप

द्रष्टव्य: *कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले निवेदनको ढाँचा परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ।*

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी म

अनुसूची-३४

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने इच्छुकले कार्यालयमा दिने आवेदन पत्रको ढाँचा

प्रदेश सरकार

लुम्बिनी प्रदेश

....

....

मितिः

श्री .... ज्यू,

....।

विषयः प्रतिफल (उत्पादन प्रवर्द्धन) मा आधारित कृषक सहयोग कार्यक्रममा सहभागी हुन पाँउ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मिति .... मा प्रकाशित सूचना अनुसार यस ....ले उत्पादन .... बाली/वस्तु प्रतिफल (उत्पादन प्रवर्द्धन) मा आधारित कृषक सहयोग कार्यक्रममा समावेश हुन ईच्छुक रहेकोले तपसिल अनुसारको कागजात संलग्न गरी निवेदन पेश गरेका छौं।

तपसिल :

१. समूह/सहकारी वा सस्था वा कम्पनी दर्ता/ नवीकरणको प्रमाणपत्र	छ	छैन
२. कर चुक्ता प्रमाणपत्र		
३. संस्थाको हकमा गत वर्षको लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन		
४. कार्ययोजना		
५. कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थलको फोटोहरू		
६. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस		
७. अन्य उल्लिखित कागजातहरू		

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची–३५

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्यावसायिक कार्ययोजनाको ढाँचा (कृषि तर्फ)

कार्यक्रमको नामः

जिल्लाः गा.पा./न.पा./उप/महा.न.पा.:

वडा नं.: टोलः गाउँः सम्पर्क नः

कृषक/समूह/सहकारी/फर्म/कम्पनीको नामः

सम्पर्क व्यक्ति वा सञ्चालकको नामः सम्पर्क नं (अनिवार्य)..............

१. व्यवसायको परिचयः तपाईंले के कस्तो काम गर्न खोज्नु भएको हो किन कसरी र कहिले गर्न खोज्नु भएको हो भन्ने कुरा लेख्नुहोस्?

गर्न खोजेको कामः

किन गर्नेः

कसरी गर्नेः

कहिले गर्नेः

२. उद्देश्यहरू : मूख्यतया कुन कुन कामका लागि अनुदान लिन चाहनु भएको हो?

( ) ( ) ( )घ अन्य ....( )

३. कृषि व्यवसायमा अनुभव : अनुदान लिन चाहनु भएको विषयमा तपाईसँग कति वर्ष काम गरेको अनुभव छ ? ....वर्ष

४. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरणः

.... गापा/नपा .... गाउँटोल .... सदरमुकामबाट कति टाढा छ? .... किमि

उक्त स्थानमा हाल लगाईएका प्रमुख बालीहरुः

१. २. ३.

सडक पहुँचको अवस्थाः भएको.. ...... नभएकोः......

५. व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक रहेका पूर्वाधारहरूः तपाईंले व्यवसाय सञ्चालन गर्न खोज्नु भएको ठाउँमा निम्न सुविधाहरू छन् कि छैनन् छन् भने कस्ता छन्?

इ छ/ छैन, छ भने सिंचाईको स्रोतः कुलो..../ पोखरी..../बोरिङ्ग...../अन्य.......... आदि। कति महिना सिंचाई हुन्छ कति ?

सिंचित क्षेत्रफल...... मौसमी क्षेत्रफल........ भण्डारण सुविधा छ /छैन. छ भने के हो? ....

सडकको पहुँचः पक्की सडक ( ) कच्ची सडक ( ) मौसमी सडक ( )

यन्त्र/उपकरणः के कस्ता यन्त्र उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने गरिएको छ?

यन्त्र उपकरणहरूको नाम	संख्या
क.	
ख.	

अन्य पूर्वाधार संरचनाहरू (उल्लेख गर्ने)

पूर्वाधार संरचनाहरू	किसिम	क्षमता

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

क.			
ख.			

लुम्बिनी प्रदेश सरकार कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय राप्ती उपत्यका (देउखुरी)

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

६. व्यवसाय विस्तार अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरु:

क. ....

ख. ....

ग. ....

तालिम सम्बन्धी विवरण : तपाईंले अनुदान माग गर्नुभएको विषयमा तालिम लिनु भएको छ कि छैन, छ भने कुन विषयमा कति दिनको र कहिले कसले दिएको हो? प्रतिलिपि सहित राख्नुहोस।

क्र सं	तालिमको विषय	अवधि		तालिम दिने निकाय	कैफियत
		देखी	सम्म		

७. सहकार्यमा सञ्चालन गरिने प्रस्तावित कार्ययोजना विवरण:

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	परिमाण	दर	कुल लागत रु	माग गरेको अनुदान रकम रु	प्रस्तावकको साझेदारी रकम रु	संपन्न हुने समयावधि

८. उत्पादन सामग्री तथा उत्पादित बाली/ वस्तुको बजार योजना:

उत्पादन सामग्रीको किसिम	खरिद गरिने स्थान	उत्पादन हुने बाली/वस्तुको नाम	बिक्री गर्ने स्थान	अनुमानित उत्पादन परिमाण	अनुमानित बिक्री मुल्य	कैफियत
बीउ						
विरुवा						
मल						
विषादी						
औजार /यन्त्र उपकरण						
अन्य						

९. प्रस्तावित व्यवसायमा संलग्न हुने कृषकहरूको विवरण (समूह/सहकारी/उपभोक्ता समितिको हकमा)

क्र.स.	नामथर	ठेगाना	खेती गरिने बाली/वस्तु	क्षेत्रफल (कठ्ठा/रोपनी)

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

नोटः यो तालिका अनुसारको विवरण राखी वैठकबाट निर्णय गरि पठाउने।

१०. प्रस्तावित योजना सञ्चालन पश्चात बिक्री योग्य उत्पादन हुने हुन्छ (भएको/नभएको) वा खेति प्रणालीमा मात्र सुधार हुन्छ?

बिक्री योग्य उत्पादन हुने भए परिमाण कति......... क्विन्टल

कृषि उपज बिक्री सम्बन्धी सम्झौताः भएको/नभएको

(बिक्री सम्झौता भए प्रतिलिपि राख्ने)

११. सञ्चालन हुने कार्यक्रमबाट वातावरणमा नकारात्मक प्रभाव पर्छ /पर्दैन

पर्ने भए प्रभाव न्यूनिकरणका लागि के गर्नु हुन्छ?

क.

ख.

बाट थप रोजगारी श्रृजनाः

स्वरोजगार कति जना?(आफ्नो घरको मात्र)

- स्थायी रोजगारी कति जना? (आफ्नो घर परिवार बाहेक)
- अस्थायी रोजगारी कति जना? (आफ्नो घर परिवार बाहेक)

आवेदकको तर्फबाट सही गर्नेको नामः

दस्तखतः

पदः सम्पर्क नः

सस्थाको छाप

मितिः

द्रष्टव्यः कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले कार्ययोजनाको ढाँचा थप/घट गरि परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची–३६

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्यावसायिक कार्ययोजना (पशुपन्छी तर्फ)

कार्यक्रमको नामः

जिल्लाः गा.पा./न.पा./उ.न.पा.: वडा नं.: टोलः गाउँः

आवेदकको नामः

सञ्चालक/अध्यक्षको नामः सम्पर्क नं :

१. व्यावसायको परिचयः

२. उद्देश्यहरू :

३. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरणः

४. व्यवसाय सञ्चालनका लागि रहेका पूर्वाधारहरू :

५. व्यवसाय सम्भाव्यताका आधारहरू (उत्पादन, प्रशोधन, प्रवर्द्धन र बजारीकरणका सम्भागहरू बारे विस्तृत विवरण)

क. ....

ख. ....

ग. ....

६. व्यवसाय विस्तार अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरुः

क. ....

ख. ....

ग. ....

७. पशुपन्छी पालन व्यवसायमा अनुभवः

८. तालिम सम्बन्धी विवरण :

९.सहकार्यमा सञ्चालन गरिने प्रस्तावित कार्य विवरणः

क्र.सं.	सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू	अनुदान रु.	संस्थागत लगानी रु.	अन्य निकायको अनुदान रु.	जम्मा लगानी रु.
जम्मा					

१०. सञ्चालन हुने कार्यक्रमको वातावरणीय उपयुक्तताः ( ) प्रभाव पार्ने वा ( ) नपार्ने

११. उत्पादित वस्तुको बजार योजनाः

१२. व्यवसाय दिगो हुन्छ भन्ने आधारहरुः

क. ....

ख. ....

कार्ययोजना पेश गर्नेः

नामः ....

दस्तखतः ....

पदः ....

मितिः ....

संस्थाको छापः ....

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था ...

अनुसूची-३७

(दफा १० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू

क) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (प्रारम्भिक मूल्याङ्कन)

सूचनामा माग गरिएको कागजात तथा मापदण्ड पुगे/नपुगेको आधारमा कार्यालयले योग्यता पुगेका प्रस्तावहरूलाई मात्र स्थलगत मुल्याङ्कनको लागि छनोट गर्नुपर्ने।

ख) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (स्थलगत निरीक्षण मूल्याङ्कन)

जिल्लाः

आवेदक संस्थाको नामः सम्पर्क व्यक्ति र नम्बर:

प्रस्तावित कार्यक्रमको नामः कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको ठेगानाः

मूल्याङ्कन फाराम (पशुपन्छीतर्फ)

क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानमा भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता	१५		• बिद्युत, सडक, पानीको सुविधा भएको=१५ • बिद्युत, सडक सुविधा भएको= १२ • सडक सुविधा भएको= १० • केही नभएको=०
२	भौगोलिक/प्राविधिक उपयुक्तता	१०		• प्रस्तावित बाली/वस्तु व्यावसायिकरुपमा गत विगत देखि नै पालन भैरहेको क्षेत्र = १० • पशुपन्छी पालन गर्न नयाँ प्रस्ताव= ८
३	उत्पादित वस्तुको बजार योजना	१५		• आफ्नै पहलमा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण सुनिश्चितता (आफ्नै आउटलेट भएको)= १५ • उत्पादित वस्तुको सम्झौता गरी बजारीकरण गर्ने तर आफ्नै आउटलेट नभएको= १२ • सम्झौता पनि नभएको, अनौपचारिक बजारीकरण भएको= १०
४	रोजगारी श्रृजना	२०		• ५ जना भन्दा वढी थप रोजगारी श्रृजना हुने = २० • ३ देखि ५ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने= १५ • १ दखि २ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने = १०
५	आर्थिक पक्ष तथा साझेदारी लगानी क्षमता	१५		• आफ्नै (ब्यक्ति/संस्था) नगद ब्यालेन्स रहेको = १५ • वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने= १० • समुदायमा संकलन गरी जुटाउने= ८ • लगानी क्षमता नभएको = ०
६	सम्बन्धित विषयमा अध्ययन/तालिम वा बैदेशिक रोजगारीका बखत काम गरेको अनुभव	५		• अध्ययन/तालिम/बैदेशिक रोजगारीका वखत सम्बन्धित काम गरेको कागजात रहेको= ५ • विगत ३ वर्षदेखि सम्बन्धित उद्देश्य सहितको संस्था दर्ता गरी कार्य सञ्चालन गरिरहेको= ३ • नभएको=०
७	समावेशीता (दलित, जनजाती, मुक्त कमैया, अल्पसंख्यक,	५		• समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ७५% वा वढी भएमा = ५ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल

कृषि अर्थविज्ञ

सचिव

	कमलहरी, मधेशी, पिछडा वर्ग, विपन्न, मुस्लिम, महिला आदि)			लाभग्राहीको ५१-७५% भएमा= ४ • समावेशीतामा तोकीएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २६-५०% भएमा= ३ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २५% वा कम भएमा = १ • व्यक्तिगत प्रस्तावकको हकमा समावेशीतामा तोकिएको वर्ग/समुदाय=५
८	अनुदानमा पहुँच	५		• हालसम्म अनुदान प्राप्त नगरेको = ५ • विगतमा अनुदान प्राप्त गरेको = ०
९	वातावरणीय प्रभाव व्यवस्थापन	५		• सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था रहेको=५ • सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने प्रस्ताव गरेको=३ • सरसफाई व्यवस्थापन नगरेको र प्रस्ताव पनि गरेको=०
१०	व्यवसाय विस्तार	५		• व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश गरेको=५ • व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश नगरेको =०
कुल		१००		

नोटः मूल्याङ्कन मापदण्डको कुल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई मात्र प्राथमिकिकरण सूचीको आधारमा छनोट गर्न सकिनेछ।

मूल्याङ्कन फाराम (कृषि तर्फ)

क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानमा भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता	१५		• बिद्युत, सडक, पानीको सुविधा भएको=१५ • बिद्युत, सडक सुविधा भएको= १२ • सडक सुविधा भएको= १० • केही नभएको=०
२	भौगोलिक/प्राविधिक उपयुक्तता	१०		• प्रस्तावित बाली/वस्तु व्यावसायिकरुपमा गत विगत देखि नै पालन भैरहेको क्षेत्र = १० • पशुपन्छी पालन गर्न नयाँ प्रस्ताव= ८
३	उत्पादित वस्तुको बजार योजना	१५		• आफ्नै पहलमा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण सुनिश्चितता (आफ्नै आउटलेट भएको)= १५ • उत्पादित वस्तुको सम्झौता गरी बजारीकरण गर्ने तर आफ्नै आउटलेट नभएको= १२ • सम्झौता पनि नभएको, अनौपचारिक बजारीकरण भएको= १०
४	रोजगारी श्रृजना	२०		• ५ जना भन्दा वढी थप रोजगारी श्रृजना हुने = २० • ३ देखि ५ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने= १५ • १ दखि २ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने = १०
५	आर्थिक पक्ष तथा	१५		• आफ्नै (व्यक्ति/संस्था) नगद ब्यालेन्स रहेको = १५

कृषि अर्थविज्ञ सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

	साझेदारी लगानी क्षमता			• वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने= १० • समुदायमा संकलन गरी जुटाउने= ८ • लगानी क्षमता नभएको = ०
६	सम्बन्धित विषयमा अध्ययन/तालिम वा बैदेशिक रोजगारीका बखत काम गरेको अनुभव	५		• अध्ययन/तालिम/बैदेशिक रोजगारीका वखत सम्बन्धित काम गरेको कागजात रहेको= ५ • विगत ३ वर्षदेखि सम्बन्धित उद्देश्य सहितको संस्था दर्ता गरी कार्य सञ्चालन गरिरहेको= ३ • नभएको=०
७	समावेशीता (दलित, जनजाती, मुक्त कमैया, अल्पसंख्यक, कमलहरी, मधेशी, पिछडा वर्ग, विपन्न, मुस्लिम, महिला आदि)	५		• समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ७५% वा वढी भएमा = ५ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ५१-७५% भएमा= ४ • समावेशीतामा तोकीएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २६-५०% भएमा= ३ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २५% वा कम भएमा = १ • व्यक्तिगत प्रस्तावकको हकमा समावेशीतामा तोकिएको वर्ग/समुदाय=५
८	अनुदानमा पहुँच	५		• हालसम्म अनुदान प्राप्त नगरेको = ५ • विगतमा अनुदान प्राप्त गरेको =०
९	वातावरणीय प्रभाव व्यवस्थापन	५		• सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था रहेको=५ • सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने प्रस्ताव गरेको=३ • सरसफाई व्यवस्थापन नगरेको र प्रस्ताव पनि गरेको=०
१०	व्यवसाय विस्तार	५		• व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश गरेको=५ • व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश नगरेको =०
	कुल	१००		

नोटः मूल्याङ्कन मापदण्डको कुल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई मात्र प्राथमिकिकरण सूचीको आधारमा छनोट गर्न सकिनेछ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी ...

अनुसूची – ३८

(दफा ११ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

सम्झौता-पत्र

आर्थिक वर्ष .../... ... मा सञ्चालन हुने .... कार्यक्रमको लागि कृषि ज्ञान केन्द्र/भेटेरिनरि अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र/एकिकृत कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यालय ... ... (यस पछी प्रथम पक्ष भनिने) र छनोट भएका कृषक/समूह/समिति/सहकारी ... ... (यस पछी दोस्रो पक्ष भनिने) बीच मिति २० /..../.... गते तपसिलका शर्तनामाको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्झौता गरी लियौं/दियौं।

शर्तनामाहरुः

१. यो सम्झौता भएको मिति देखि मिति ....सम्म लागू हुनेछ।

२. दोस्रो पक्षले प्रस्तावित कार्यक्रम .... जिल्ला .... गा.पा./न.पा. वडा नं ...... गाउँ/टोल...........मा सञ्चालन गर्नेछ।

३. प्रथम पक्षले सम्झौतानुसार कुल कार्यक्रम लागत रु. ... ... मध्ये अनुदान/सामग्री सहयोग वापत रु. ... ... (अक्षरुपी रुपैंयाँ ... ...) दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने रकममा नियमानुसार लाग्ने कर तथा कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ। कार्यक्रमको बाँकी रकम रु. ... ... (अक्षरुपी रुपैंयाँ ... ...) दोस्रो पक्ष स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ।

४. दोस्रो पक्षले आफ्नो लगानीबाट सम्पन्न भएको कामको बिल/भरपाई, जिन्सी सामग्री दाखिला प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानीका लागि प्रथम पक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्ने छ।

५. दोस्रो पक्षले भुक्तानी माग गरेपछी प्रथम पक्षले प्राविधिक तोकि कार्यको प्रगति अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्य प्रगतिको आधारमा भुक्तानी गर्नेछ। कार्य सम्पन्न भई भुक्तानी भएमा सम्झौता बमोजिमका संरचना/सामग्रीहरू दोस्रो पक्षलाई स्वतः हस्तान्तरण हुनेछ।

६. दोस्रो पक्षले स्वीकृत कार्ययोजना अनुसारको सवै प्राविधिक कार्यहरू तथा निर्माण, खरिद, ढुवानी, सञ्चालन र जग्गाको व्यवस्था आदि कार्य गर्नुपर्ने छ। सम्झौता बमोजिम निर्धारित समय भित्र कार्य सम्पन्न नगरेमा प्रथम पक्षले भुक्तानी गर्ने छैन।

७. प्रथम पक्षले कुनैपनि बखत सम्झौतानुसारको कार्य भए/नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ।

८. द्विपक्षिय सम्झौता बमोजिमको काम नभई रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा प्रथम पक्षले एक पटकका लागि सचेत गराउने छ र सुधार नदेखिए एक पक्षिय रूपमा सम्झौता भङ्ग गरी हिनामिना भए बराबरको रकम दोस्रो पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपरको प्रक्रिया अगाडी बढाउन सक्नेछ।

९. दोस्रोपक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगी निकायको नाम र अनुदान रकम उल्लेख गरी तोकिएको ढाँचामा सबैले देख्ने स्थानमा होडिङ बोर्ड राख्नुपर्ने छ।

१०. अनुदान कार्यक्रमबाट सामुहिक स्वामित्व हुनेगरी खरिद गरिएका मेसिनरी/संरचना सहुलियत दरमा परिचालन गर्नुपर्ने छ।

११. दोस्रो पक्षले चौमासिक वा वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति, उपलब्धि एवं कारोवार सम्बन्धी विवरण नियमित रूपमा प्रथम पक्षलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनेछ।

१२. सम्झौता भई कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न पश्चात स्थापना भएको संरचना वा प्रविधिको सञ्चालन, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन र अप्रत्यासित विपदका दायित्व र जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले व्यहोर्नुपर्ने छ।

१३. सम्झौतामा उल्लेखित कुनै बुँदाहरू कार्यान्वयनमा दुबिधा उत्पान्न भई परिमार्जन गर्नु परेमा दुबै पक्षको आपसी समझदारीमा सम्झौताको अवधि नसकिदै गर्न सकिने छ। त्यसरी परिमार्जन गर्दा कार्यक्रम सञ्चालन स्थान र कार्यालयको रकम परिवर्तन गर्न पाईने छैन।

कृषि अर्थविज्ञ   महाशाखा प्रमुख   सचिव

नोटः कार्यालयले सम्झौताका बुँदाहरू आवश्यकता अनुसार थप गर्न सक्नेछ।

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

प्रथम पक्षको तर्फबाट
नामः
पदः
दस्तखतः
मितिः
कार्यालयको छाप

दोस्रो पक्षको तर्फबाट
नामः
पदः
दस्तखतः
मितिः
संस्थाको छापः

<u>रोहवर</u>
नामः
पदः
दस्तखतः
मितिः

<u>रोहवर</u>
नामः
पदः
दस्तखतः
मितिः

इतिसम्वत् .... साल ...... महिना ...... गते रोज ...... शुभम्।

महाशाखा प्रमुख

कृषि अर्थविज्ञ

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची-३९

(दफा ११ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

दोहोरो अनुदान नलिएको स्वःघोषणा

श्रीमान् प्रमुखज्यू

....

....।

....को आर्थिक वर्ष २०.../२०.... स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह/अन्य निकायबाट उपलब्ध गरिने रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु लिन इच्छुक रहेकोले दोहोरो पर्ने गरी नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह वा अन्य निकायबाट उपलब्ध गरिएको रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु मैले/हामीले/मेरो/हाम्रो एकाघरको परिवारले नलिएको स्वःघोषणा गर्दछु। यदि मैले लिएको प्रमाणित भएमा मेरो वा हाम्रो वा संस्था वा समूह वा सहकारी वा कम्पनीको सम्पत्तिबाट नियमानुसार व्यक्तिगत/संस्थागत असुल उपर सरह असुल भएमा मेरो/हाम्रो कुनै दावी रहने छैन।

हस्ताक्षरः

नामथरः ....

ठेगानाः ....

सम्पर्क नं. ....

ईमेलः ....

सस्थाको छापः ....

अध्यक्ष   महाशाखा प्रमुख   सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची ४०

(दफा ७ (ग) ३.२६ सँग सम्बन्धित)

बाली वस्तु विशेष सघन क्षेत्र विकास कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
क	गाई/भैंसी	• गाई/भैंसी पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त क्षेत्र हुनुपर्ने, • कम्तीमा २० गाई/भैंसी पालक कृषक घरधुरी भएको हुनुपर्ने, • न्यूनतम ५० पहाडी जिल्लाको हकमा र १०० तराइको जिल्लाको हकमा दुहुना गाई/भैंसी हुनुपर्ने, • बजारीकरणको पहुच भएको हुनुपर्ने,	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा २० जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी गाई/भैंसी पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्षयक्रम सञ्चालन गर्ने • व्यसायिक गाई/भैंसी पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरुः पोषण आहारा व्यवस्थापन, गोठ सुधार, भकारो सुधार, नस्ल सुधार, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ख	बाखा	• बाखापालन व्यवसायका लागि उपयुक्त चरन क्षेत्र, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनुपर्ने • कम्तीमा २५ बाखा पालक कृषक घरधुरी भएको हुनुपर्ने (हिमाली जिल्लाको हकमा २० बाखा पालक कृषक घरधुरी) • उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम २०० माउ बाखा हुनुपर्ने (हिमाली जिल्लाको हकमा १०० माउ बाखा) • बाखापालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनुपर्ने • बजारीकरणको पहुच भएको हुनुपर्ने	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा ईच्छुक २५ जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्येश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी बाखा पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यासायीक बाखा पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरुः पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल सुधारका लागि प्रजन्न योग्य उन्नत बोका खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
		• प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ।	• कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थलगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ग	भेडा	• भेडा पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त चरन क्षेत्र, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनु पर्ने • कम्तीमा १५ भेडा पालक कृषक घरधुरी भएको हुनु पर्ने • उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम ३०० माउ भेडा हुनु पर्ने • भेडा पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनु पर्ने • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा ईच्छुक १५ जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्येश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी भेडा पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यसायीक भेडा पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरु: पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल सुधारका लागि प्रजन्न योग्य उन्नत थुमा खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
घ	वंगुर	• वंगुर पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनुपर्ने • कम्तीमा २० वंगुर पालक कृषक घरधुरी भएको हुनुपर्ने • उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम ५० प्रजनन योग्य माउ वंगुर हुनुपर्ने • वंगुर पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनुपर्ने • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा ईच्छुक २० जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्येश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी वंगुर पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यावसायिक वंगुरपालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरु: पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल सुधारका लागि प्रजन्न योग्य उन्नत बिर (भाले) खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
			गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ङ	माछा	• माछा पालनको लागि उपयुक्त जमिन, भुगोल, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनु पर्ने • अधिकतम १० कठ्ठा जलशयमा मत्स्य पालन कार्यक्रम संचालको लागि सहयोग गर्न सकिने • यस कार्यक्रममा बढीमा ९ जना सम्म कृषक सहभागी गराउन सकिनेछ • एउटा पोखरी न्यूनतम ३ कठ्ठा जलाशयको हुनु पर्नेछ। • कार्यक्रम सम्भाव्य एउटा स्थानीय तह भित्रको कुनै कलस्टरमा हुनु पर्नेछ। • मत्स्य पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुन • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्न निवेदन माग गरी उपयुक्त निवेदन छनोट गर्ने • ईच्छुक सहभागी कृषकहरूको संजाल गठन गरी परिचालन गर्ने • संजालसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्येश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम संजालमा आवद्ध छनोटमा परेका कृषकसँग सम्झौता गरी मत्स्य पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने;- • नँया पोखरी निर्माण, पानीको श्रोत व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद, विद्युतिकरण, पोषण आहारा व्यवस्थापन, भुरा खरिद, चुना, मलखाद, औषधी, बजार व्यवस्थापन, र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू (नयाँ पोखरी निर्माणका लागि प्रति हे. जलाशय रु. ५ लाखका दरले, अन्य कृयापलापका लागि प्रति हे. जलाशय रु. ५ लाखका दरले अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोगमा) • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची ४१

(दफा ७ (क) १.३४ सँग सम्बन्धित)

सहकारी मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड तथा विधिहरू

सहकारी छनोट मापदण्ड

- कम्तीमा ३ (तीन) वर्ष देखी संस्थाका सदस्यहरू वा कमाण्ड क्षेत्रका कृषकहरूलाई कृषि उत्पादन, व्यावसायीकरण, प्रशोधन, वजारीकरण, कृषि सामाग्री आपूर्ति व्यवस्थापन, कृषि प्रसार सेवा जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्य लिएर गठन तथा सञ्चालन गरिएका कृषि सहकारी संस्थाहरू यो कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछन्।
- तरकारी, आलु, फलफूल, दलहन, तेलहन, चैते धान तथा हिउँदे/बसन्ते मकै, मह, मसलावाली, बीउ उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरण कार्यमा संलग्न कृषि सहकारी संस्थाहरू यो कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछन।
- सम्बन्धित कार्यालयले सहकारी संस्था छनोट गर्न प्राविधिक टोली गठन गर्नुपर्नेछ। प्राविधिक टोलीले तोकिएको सूचक तथा अङ्कभार बमोजिम सहकारीहरूको अध्ययन गरी पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिले सहकारी छनोट गर्नेछ र सोको जानकारी सम्बन्धित निर्देशनालयमा दिनु पर्नेछ।

छनोट सूचक तथा अङ्कभार

क्र.सं.	विवरण)सूचक(	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानमा भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता	१५		• बजार, सडक, सिंचाई, विद्युत आदिको सुविधा भएको=१५ • सिँचाईको स्रोत उपलब्ध भएको र बजार, बिद्युत, सडक सुविधा भएको= १२ • सिँचाई र सडक सुविधा भएको= १० • केही नभएको=०
२	भौगोलिक/प्राविधिक उपयुक्तता	१०		• प्रस्तावित बाली/वस्तु ब्यावसायिकरुपमा गत विगत देखि नै खेती/पालन भैरहेको र प्राविधिक रुपमा खेती/पालन गर्न सिफारिश क्षेत्र= १० • प्रस्तावित वाली/वस्तु खेती/पालन गर्न नयाँ प्रस्ताव = ८
३	प्रस्तावित कार्यक्रमस्थलका कृषकको सामूहिक वा कलष्टरमा खेती प्रतिको प्रतिवद्धता	१५		• कृषकको सामूहिक रूपमा कलष्टरमा खेती गर्ने प्रतिवद्धता भएको = १५ • कृषकले एकल तर क्लष्टरमा खेती गर्ने प्रतिवद्धता भएको= १० • क्लस्टरमा खेती गर्ने प्रतिवद्धता नभएको= ०
४	कार्यक्रमको क्षेत्र विस्तार गर्न सकिने तथा जग्गा खण्डीकरण हुने सम्भावना	५		• कार्यक्रम क्षेत्र विस्तार हुने र जग्गा खण्डीकरण नहुने सम्भावना भएमा= ५ • कार्यक्रम क्षेत्र विस्तार हुने तर जग्गा खण्डीकरण हुने सम्भावना भएमा= ३ • कार्यक्रम क्षेत्र विस्तार नहुने र जग्गा खण्डीकरण हुने सम्भावना भएमा= ०
५	आर्थिक पक्ष तथा साझेदारी लगानी क्षमता	२०		• आफ्नै (ब्यक्ति/संस्था) नगद ब्यालेन्स रहेको = २० • वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने= १५ • समुदायमा संकलन गरी जुटाउने= १२

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	विवरण)सूचक(	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
				• लगानी क्षमता नभएको = ०
६	समावेशीता (दलित, मुक्त कमैया, कमलहरी, जनजाती, पिछडा वर्ग, मधेशी, मुस्लिम, महिला आदि)	५		• समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ७५% वा वढी भएमा= ५ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ५१-७५% भएमा= ४ • समावेशीतामा तोकीएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २६-५०% भएमा= ३ • समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समूदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २५% वा कम भएमा= १
७	कार्यक्रमले समेट्ने लाभग्राही कृषक संख्या	२०		• ५०० भन्दा बढी कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = २० • ४००-५०० कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = १७ • ३००-४०० कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = १४ • २००-३०० कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = ११ • १००-२०० कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = ८ • १०० भन्दा कम कृषक घरपरिवार लाभान्वित हुने = ५
८	प्रस्तावित बालीको उत्पादनका लागि आवश्यक भण्डारण, प्रशोधन पूर्वाधारको उपलब्धता	१०		• भण्डारण, प्रशोधन केन्द्र भएको = १० • भण्डारण वा प्रशोधन केन्द्र मध्ये एक भएको = ८ • भण्डारण र प्रशोधन दुवै नभएको = ५
	कुल	१००		

नोटः मूल्याङ्कन मापदण्डको कुल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने सहकारीलाई मात्र प्राथमिकिकरण सूचीको आधारमा छनोट गर्न सकिनेछ।

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

सञ्चालन विधि

- कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यालयले कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्नको लागि एक जना अधिकृत (विषय बिज्ञ) लाई सम्पर्क ब्यक्ति तोक्नु पर्नेछ। तर विषय विज्ञ नभएको अवस्थामा अन्य प्राविधिक कर्मचारीलाई सम्पर्क ब्यक्ति तोक्न सकिनेछ। निर्देशनालयले कार्यक्रम सहजीकरणका लागि एक जना कृषि अधिकृत (विषय बिज्ञ) लाई सम्पर्क ब्यक्ति तोक्नेछ।
- कार्यालयले सम्पर्क व्यक्तिको समन्वयमा करार सेवाको एक जना कृषि प्राविधिकलाई स्थलगत रुपमा कृषि प्रसार सेवा उपलब्ध गराउन कायदिश दिई सम्बन्धित कार्यक्रम क्षेत्रमा खटाउनु पर्नेछ।
- कार्यक्रम सञ्चालनको लागि मन्त्रालयले नीतिगत पक्ष तथा आवश्यक पृष्ठपोषण र कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन दिनेछ।
- निर्देशनालयले कार्यक्रमसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्राविधिक पक्षका वारेमा कार्यान्वयन गराउने कार्यालय र सम्बन्धित संस्थालाई आवश्यक सहजीकरण तथा प्राविधिक पक्षको लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्नेछ। निर्देशनालयले कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन मूल्याङ्कन गरी पृष्ठपोषण गर्नेछ।
- सहकारी संस्थाहरूको पहिचान तथा छनोट पछि कार्यालय तथा सहकारी संस्थाका सदस्यहरू भेला भई तोकिएको बजेट सीमाभित्र रहेर बार्षिक क्रियाकलापहरू तयार गर्नु पर्नेछ।
- क्रियाकलाप तयार गर्दा व्यावसायिक उत्पादन कार्य, बजारीकरण कार्य, प्रशोधन कार्य, उत्पादन सामाग्री व्यवस्थापन कार्य, साना सिंचाई कार्य आदि कार्यक्रम/क्रियाकलापहरूमा छलफल तथा वार्तालाप गरी आवश्कयता अनुसार बजेट तर्जुमा गर्न सकिने छ।
- सम्बन्धित कार्यालयबाट जिम्मेवार कर्मचारी (सम्पर्क ब्यक्ति) को सहजीकरणमा सहकारी र सरोकारवालाहरूसँगको छलफलका आधारमा उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न पहिचान गरिएका क्रियाकलापको सूची मध्येबाट लाभान्वित समुदाय/वर्गको आवश्यकता र प्राविधिक रूपमा उपयुक्त क्रियाकलापहरू छनोट गरी स्थानीय दररेट अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ।
- यसरी तयार गरेको कार्ययोजना, कार्यालयले सहमतिको लागि सम्बन्धित निर्देशनालयमा पेश गर्नुपर्नेछ। उक्त कार्ययोजना निर्देशनालयबाट सहमति भए पश्चात मात्र सञ्चालन हुनेछ। कार्यक्रम निर्माणमा अन्य साझेदार संस्थाहरूको सहभागीता रहेको वा आवश्यक भएको अवस्थामा सहभागी गराई कार्यक्रम बनाउन सकिनेछ।
- प्रभावकारी रुपमा कार्य सम्पादन गर्ने सहकारी संस्थाहरूमा कार्यक्रम निरन्तरता दिन सकिनेछ। यस्ता कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीताको आधारमा थप प्रसार गर्ने वा स्थगन गर्ने भन्ने निर्णय गरिनेछ।
- यस्ता प्रकृतिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कृषि सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो प्रभाव क्षेत्र भित्रका अन्य कृषकहरूलाई कृषि प्रसार सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। प्रभाव क्षेत्र भित्र कृषि सामाग्री व्यवस्थापनमा समन्वय, कृषि यान्त्रिकीकरण सेवा, कृषि उपज बजारीकरण समन्वय, रोग कीरा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक जानकारी जस्ता आधारभूत सेवाहरू तोकिए अनुसार प्रदान गर्नुपर्नेछ।

कृषि अर्थविज्ञ | महाशाखा प्रमुख | सचिव

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

अनुसूची ४२

(दफा ७ (क) १.४८ सँग सम्बन्धित)

स्थानीय तह तथा ILRI सँगको सहकार्यमा पशु पोषण तथा प्रजनन विकृति सुधार कार्यक्रम

क.सं	विवरण	रकम रु लाखमा	लगानीकर्ता
१	श्रोत प्रतिष्ठान प्रवर्द्धकलाई क्षमता अभिवृद्धी तालिम (४ मोडयूल पहिलो बर्ष मात्र)	१.५	प्रदेश सरकार
२	श्रोत प्रतिष्ठानद्वारा प्राविधिक सहायता	१	प्रदेश सरकार
३	प्रति बर्ष ३ वटा प्रजनन सुधार शिविर (स्थानीय तह)	२	स्थानीय तह
४	श्रोत व्यक्तिको भत्ता तथा गाडी भाडा	१	स्थानीय तह
५	कृतिम गर्भाधान सेवा स्थापना सहयोग (तरल नाईट्रोजन राख्ने भाडो, कृत्रिम गर्भाधान गर्न विर्य आदी) पहिलो वर्ष मात्र	२	स्थानीय तह
६	ग्रामीण पशु सेवा प्रवर्द्धकका लागि भत्ता (रु १२५०० प्रति महिना) सुरुको बर्ष मात्र	१.५	सहकारी
७	आहारामा (दाना) छुट (२०० के.जि) प्रति किसान रु ५ प्रति के.जि, १०० किसान)	१	सहकारी

कृषि अर्थविज्ञ

महाशाखा प्रमुख

सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय